

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

7 JANUARI 1937 — No. 1

LOSSE NUMMERS 15 CENT

DE PRILLE LEVENSLENTE ONZER KONINKLIJKE BRUID

BULLETIN.

's-GRAVENHAGE, 30 April 1909.

Een Prinses geboren.

Wij ontvingen het heuglijk bericht,
dat H. M. de Koningin hedenmorgen
om 7.10 uur bevallen is van een

PRINSES.

*Het officieele bulletin, waardoor de
blijde mare werd bekend gemaakt
aan het volk.*

Ongetwijfeld schenkt de ge-
boorte eener prinses een
schoone inspiratie aan de
dichters.

In bovenstaand bekend liedje
worden de voorafgaande sfeer en
stemming van zoo'n belangrijke ge-
heurtens aardig geschetst.

Druk is men doende aan het
weven van een teeder kleedje en
nieuwsgierig komen de vrome
vrouwjes vragen:

„Wie zal dat kleedje toch wel
dragen?”

Blijde mocht het antwoord
klinken:

„Het liefste kind, het konings-
kind, het liefste kind van 't land!”

Zóó was het in die gelukkige
Aprilmaand van liet jaar 1909.

Allen leefden in spannende ver-
wachting, totdat eindelijk de blijde
mare als een bloeseming ging door
't land:

„Er is in Nederland een prinsesje
geboren en Juliana is haar naam.”

Officieele bulletins werden aan-
geplakt, vermeldende in hoofdsche
taal het heuglijk nieuws.

Inderdaad was dit nieuws zeer
heuglijk, want was het niet, zooals
de dichter J. C. Wijk zong:

„Het wiegje stond ledig te wachten.
Veel jaren zijn troosteloos vergaan.
Jong vrouwje bedwong hare

[klachten,

Wanneer zij in droeve gedachten
Gehogen bij 't wiegje bleef staan.

Nu heeft ze met innig verblijven
Haar kindeke welkom gekust,

En schikt ze de donzige spreien,
Wanneer ze haar kindje hoort

[schreien,

Jong moedertjes hart klopt gerust.”

„Het liefste kind
van 't heele land”

„Losjes, losjes, losjes,
Vliegen doen de klosjes
Van den eenen kant
Naar den and'ren kant.
Vrouwjes komen vragen:
Wie zal dat kleedje dragen?
Het liefste kind, het koningskind,
Het liefste kind van 't land!”

*Een grappige foto vóór de speelgoed-
tafel.*

Het liefelijk kindje, zoo teeder
door vader en moeder bemind, ja,
door het geheele volk, groeide op
als een bloem, waar de zon in
schijnt. Er rustte weer zegen op
het Oranjehuis, dat steeds goed en
bloed voor ons geliefde land heeft
veil gehad.

In de volgende jaren bleek de
waarheid van de woorden, waarmee
dat andere aardige prinsesselielje
aanving:

„Al is het prinsesje nóg zoo klein,
Eens zal het ons koninginnetje zijn!”

Het héél kleine prinsesje werd
geleidelijk grooter. Vol liefde sloeg
het volk die voorspoedig bloeiende
bloem gade.

Telkens las men in de bladen
aardige bijzonderheden, waarvoor
de menschen groote belangstelling
toonden. Het bleek aldra, welk
een prettig en resoluut karakter
het prinsesje had. Ook mocht zij
zich gelukkig verheugen in een
uitstekende gezondheid. In de
boeken, die later over het jeugdig
leven onzer kroonprinses ver-
schenen, las men dikwijls van
aardige momentjes, waaruit men
de prinses nader kon leeren kennen.

Uit het boek: „Onze Prinses”,
van H. van Malsen, citeeren wij van
het hoofddeel: „Op school” het
volgende:

Een troepje kinderen laat zich
door ingeving van ik weet niet
welken kleinen daemon op een draf-
je voorthollen door de gang, die
naar het schoollokaal leidt. Het zijn
rakkertjes, omdat nu eenmaal de
meeste schoolkinderen rakkertjes

*De gelukkige ouders met hun prinses-
baby.*

De kleine prinses kan haar ongeduld, om een nest met jonge hondjes te zien, niet bedwingen.

De eerste „schreden” op de Haagsche ijsbaan.

zijn, die het amht van onderwijzer of onderwijzeres noodeloos verzwaren. Een paar guitige snoetjes verdringen zich in de klasdeur, waar de nieuwe juffrouw hen opwacht. Hoe zou ze zijn? is de vraag, die in hun oogen te pakken ligt.

De juffrouw heeft er een paar laten passeeren, na zich van hun „identiteit” te hebben overtuigd.

„Hoe heet jij?”

Het kind geeft een schalksch of ondeugend antwoord, naar zijn geaardheid.

Daar komt een blondje aan, met een rond gezichtje en blauwe oogen, goedaardig en tegelijk aan den humoristischen kant.

De leermeesteres doet, alsof zij haar niet kent. Zij is de nieuwe juffrouw en speelt ook haar rolletje.

Catharina van Rennes, aan wie de koningin in October 1916 het zangonderricht van de prinses had opgedragen en die na haar benoeming, begin November, met haar lessen een aanvang heeft genomen, acteert dus maar een beetje, bij wijze van eerste kennismaking, ziet het prinsesje voor de eerste maal, al kent zij natuurlijk haar gezichtje heel goed en vraagt:

„Zoo, kleintje, en hoe heet jij?”

„Juliana, mevrouw.”

„Juliana? En hoe nog meer?”

Moeder en kind.

„Louise, Emma, Marie, Wilhelmina, mevrouw.”

„Ja, maar dat bedoel ik niet, ik bedoel je achternaam.”

„O, van Oranje-Nassau, mevrouw.”

De koningin zorgde voor een goede, doch strenge opvoeding. Zij had aan de onderwijzeres verzocht, om het prinsesje als alle andere kinderen te behandelen.

Mevrouw van Rennes stond dus voor de taak, om zich tegenover het kind op dezelfde wijze te gedragen, als wanneer het kind had gezegd, dat zij Jansen of Pietersen heette.

En Juliana moest netjes op de vragen antwoord geven.

Dat de prinses zin had voor humor, evenals haar vader, prins Hendrik, komt uit in het volgende grappige voorval, dat wij in genoemd boek lezen.

Catharina van Rennes vroeg haar eens, of zij zingen kon.

Wat een vraag! Welk kind kan nu niet zingen?

En Juliana zong een versje, dat zij kende: „O, dierbaar plekje grond.” Dat ging goed.

„Maar ik ken er vier coupletjes van, mevrouw.”

Zij mocht ze alle vier zingen.

„En ken je ook noten?”

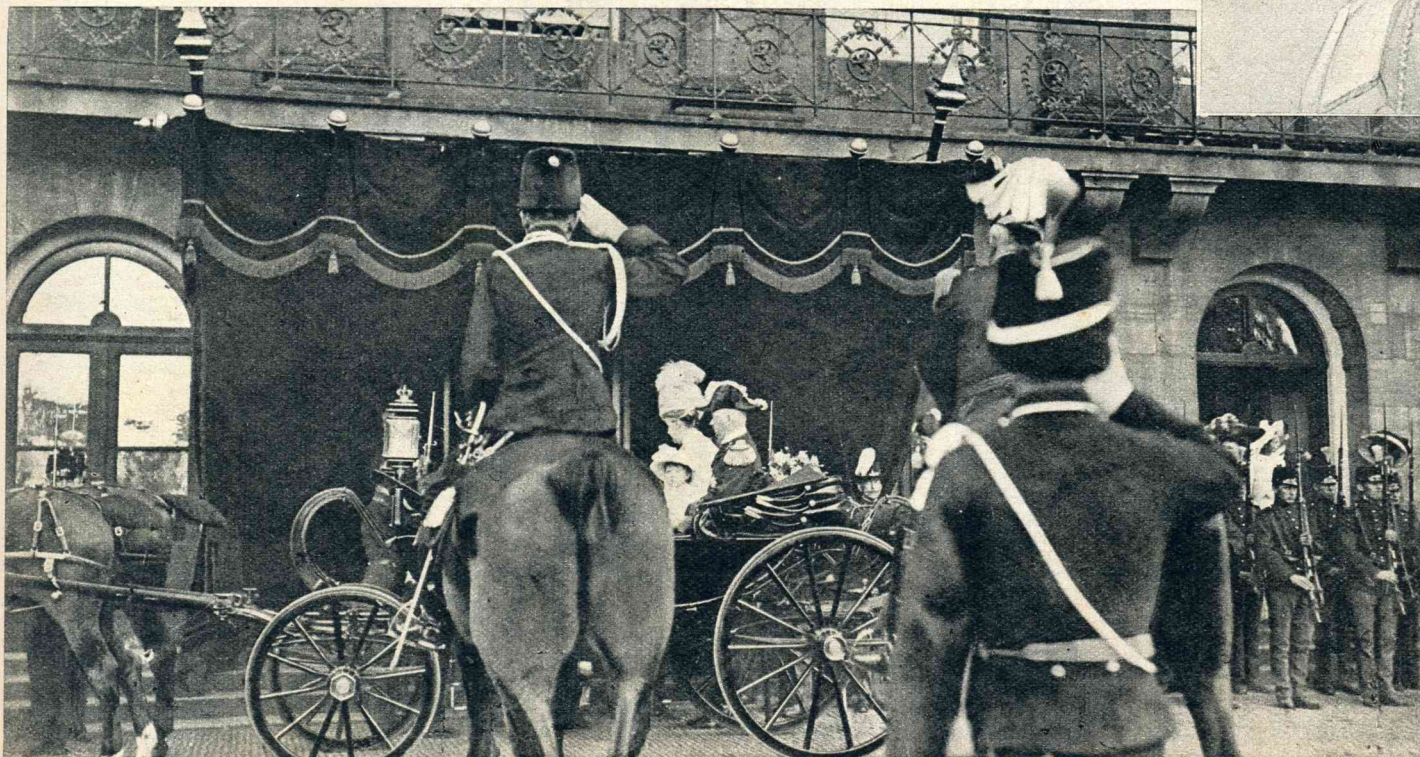
„O, ja, mevrouw.”

Een rondedansje met Zeeuwinnetjes te Middelburg

Een fraai jeugdportret.

De leerares toonde het prinsesje een muziekboek en wees haar een noot.

„Weet je hoe die heet?”

„Neen, mevrouw.”

„En je zei toch, dat je noten kent?”

„O, ja, maar... ik bedoel noten om te eten!”

Zoo zijn nog tal van anedoten te verhalen uit de prille jeugd van onze prinses.

Wij bepalen ons hierbij, echter niet zonder attent te hebben gemaakt op de aardige illustraties, die men op deze pagina's kan aantreffen.

Het eerste bezoek der prinses aan Amsterdam.

Als jonge dame tussen de bloemen.

Daar is dan eerst de foto van het officieele bulletin, waarvan wij schreven.

Vervolgens zien we de gelukkige ouders met hun liefvallige baby. Innig is de foto, waar men de koningin ziet met haar kindje in de armen, grappig is de prent van de kleine aan het tafeltje vol speelgoed, evenals het beeld, waarop we de grooter geworden prinses het huis van een beambte van het Loo zien

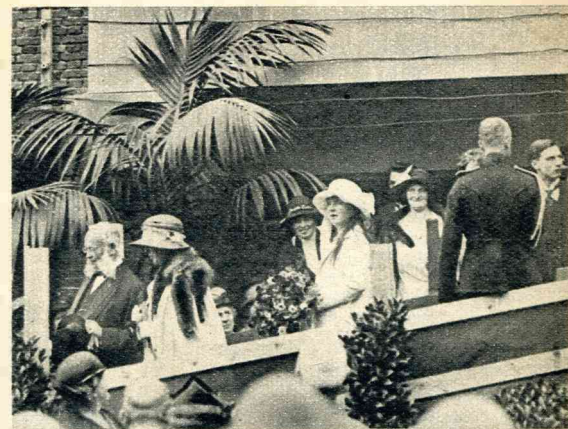
Grootter en grootter wordt zij. Voor 't eerst bezoekt ze de manoeuvres. Ze is aanwezig bij het jaarlijksch bezoek aan de hoofdstad.

Ten slotte zien we haar, als studente, temidden van haar mede-studentes in de straten van Leiden; we aanschouwen haar als jonge dame tussen de bloemen, en dan eindelijk, zooals we haar nu kennen, als onze charmante kroonprinses, die thans de gelukkige bruid is, bejubeld, met haar prins, door héél blij Nederland.

Een fraaie foto van de koninklijke moeder met haar dochter.

Rechts: De prinses legt den eersten steen voor de Julianakerk te Den Haag, in 1924.

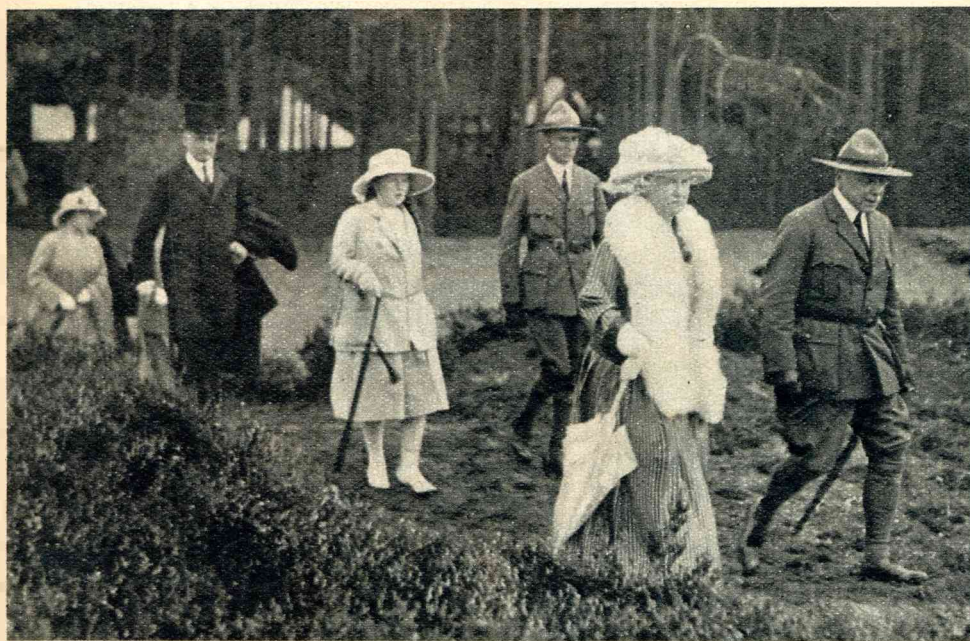
binnenhollen, met een hof-dame higgend achter haar aan!

Ze ging toen een nest met jonge hondjes bewonderen en kon blijkbaar haar ongeduld niet meer bedwingen.

Voorts zien we de lang gelokte prinses een spelletje uitvoeren met Zeeuwinnetjes, in Middelburg.

Voor 't eerst bij de manoeuvres, in 1923.

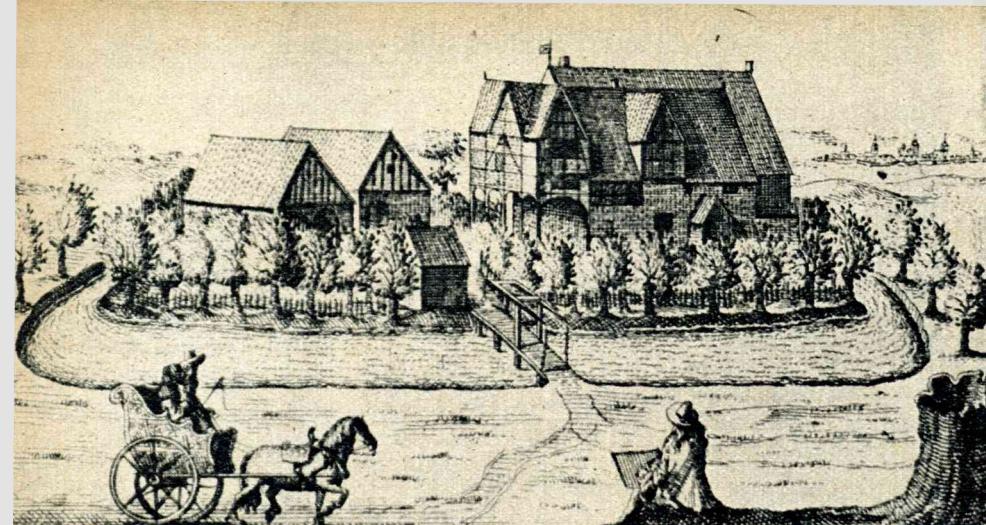

De prinses gaat kijken naar het padvindersdefilé ter gelegenheid van het zilveren regeringsjubileum.

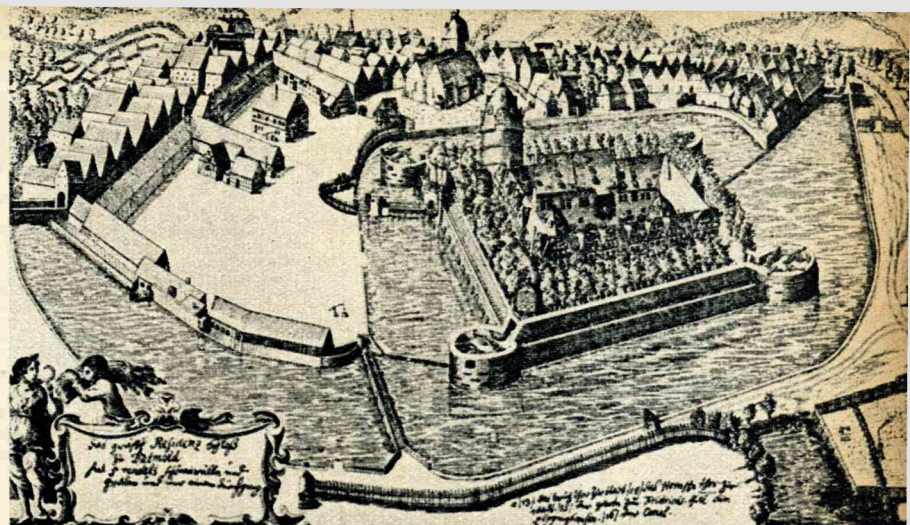
Wij vragen Uw speciale aandacht voor het Gedenk-album, dat ter gelegenheid van het Prinselijk Huwelijk door ons wordt uitgegeven. Bijzonderheden vindt men op de achterpagina van dit blad.

Zooals wij haar thans allen kennen. (Foto Frans Ziegler.)

Waar de voorvaders van prins Bernhard leefden. Het oude heerenhuis (kasteel) Lipperode, het stamhuis van het geslacht Lippe, waarvan tegenwoordig nog slechts enkele muren overeind staan.

Gezicht op het slot Detmold, naar een oude gravure. Wel zeer duidelijk blijkt hieruit het karakter van het slot als z.g. waterburcht, zooals men ze in de Nederlanden en Westfalen in de middeleeuwen veelal bouwde.

PRINS BERNHARD

Zijn Voorouders en zijn Geboorteland

Geen van de vele gebeurtenissen na de officiële bekendmaking van de verloving van prinses Juliana heeft een dieper indruk op de geheele wereld gemaakt dan de toespraak van H.M. de Koningin, waarbij zij op 9 September j.l. haar a.s. schoonzoon op zulk een moederlijk-vorstelijke wijze aan het Nederlandsche volk voorstelde. En toen minister Colijn juist dezen gedachtengang van onze vorstin onderstreepte, was deze niet alleen in overeenstemming met z'n persoonlijke opvatting en met die van het Nederlandsche volk, doch eveneens met die van andere volken, die zich — in weerwil van eigen zorgen — mede verheugden in de groote familie- en staatsgebeurtenis van de verloving.

Arbeid en plichtsvervulling

De prins was nog aan 't werk, toen hij het jawoord van de prinses en haar koninklijke moeder kreeg. En plichten heeft hij zijn heele jonge leven door vervuld. Werklust en plichtsbetrachting, deze beide hoedanigheden worden door H.M. de Koningin ten zeerste gewaardeerd. Haar woorden, die betrekking hadden op haar toekomstigen schoonzoon, en gericht waren tot het Nederlandsche volk, spraken over z'n goede karaktereigenschappen en over de positie van den prins in het burgerlijk leven, over z'n uitstekende kwaliteiten, die zij in de maanden, die aan de verloving voorafgingen, zoo goed heeft kunnen gadeslaan.

Het Nederlandsche volk heeft dit oordeel over den toekomstigen prins-gemaal aanvaard in groot vertrouwen op H.M. de Koningin, een vertrouwen, dat in de tientallen jaren van haar regeering steeds dieper en hechter is geworden. Maar men verlangt dit nog eens bekrachtigd te zien door personen, die het voorrecht hadden, jaren achtereen met de familie van den prins te mogen omgaan en van de geschiedenis zijner voorouders nauwkeurig op de hoogte zijn.

De prins stamt uit een vorstelijk huis, dat zoowel voor- als tegenspoed heeft gekend en waarvan de geschiedenis tot in de grijze oudheid teruggaat. Is 't wonder, dat diegenen, die den prins vanaf z'n jeugd gekend hebben, over 't goede

— door —
Hofrat Max Staercke

oud-lid van het Lippische Landespresidium en medeschrijver van het boek „Prins Bernhard — Het Vorstelijke Huis zur Lippe-Biesterfeld.“

debuut van Z.D.H. in 't geheel niet verbaasd waren? Voor het Nederlandsche volk mag dit een groote geruststelling genoemd worden.

Maar nu in een oude familie, als het Huis van Oranje-Nassau, een zoon wordt opgenomen, nu wil men toch graag zooveel mogelijk over hem weten en niet alleen over hemzelf, doch ook over zijn familie, over den grond, waarop zijn wieg stond, en over de mensen, waarmede hij heeft omgegaan.

Het is een lange weg, dien de lezers van deze beschrijving moeten gaan, maar de foto's, die men op dezen langen weg tegenkomt, zijn zeer afwisselend en de politiek van het gebied, dat de Lippische familie gedurende een duizend jaar tot de jongste ingrijpende verandering geregeerd heeft, is bijzonder interessant.

Nederduitsche grond is het, waaruit het geslacht van den prins stamt. Ond is de geschiedenis en de traditie waaraan al haar afstammelingen zich nauw verplicht achten, en niet het minst de a.s. prins-gemaal, dien het lot aangewezen heeft om aan de zijde van de toekomstige koningin van Nederland een groote taak te vervullen.

Hoe vaak hebben niet de afstammelingen van dit vorstenhuis den blik op het schitterende voorbeeld van hun voorouders gericht, op hun geschiedkundig welbekenden voorvader, Bernhard II van Lippe, die reeds in 1140 als zoon, kleinzoon en achterkleinzoon van een oud-Saksisch riddersgeslacht aan de oevers van een zijrivier van den Rijn, de Lippe, verscheen. Hoe plichtsgetrouw heeft het nageslacht van dezen held steeds getracht volgens het woord van den grooten Duitschen dichter: „Win het, om het te bezitten“ te handelen. Deze Bernhard, wiens naam de prins draagt, en wiens naam steeds weer aan zonen van het Huis Lippe gegeven werd, van wiens roem jonge vorstelijke moeders haar zoontjes legenden en sprookjes vertelden, draagt den naam van 't kleine vorstengeslacht op prachtige wijze door de geschiedenis heen. Niet alleen als heldhaftig veldheer van Heinrich den

Stadsbeeld van Lemgo, gesticht door Bernhard II van Lippe. Hoog boven 't raadhuis met zijn raadselder rijzen de slanke torens der Nicolaas-kerk.

Nabij Biesterfeld, het landelijke plaatsje dat sedert kort beroemd werd, staan bij de oude kerk van Falkenhagen nog gedenksteenen van Lippische edellieden.

De oude Biesterfeldsche brouwerij, in de buurt van het vroegere slot, is het eenige bouwwerk, dat nog uit de late middeleeuwen is overgebleven. De brouwerij doet echter als zoodanig geen dienst meer, doch is ingericht voor het boerenbedrijf.

Op het vaandel der Lippe-Deimold-soldaten uit de vorige eeuw prijkt de spreuk: „Moed en uithoudingsvermogen." Links een afbeelding van fuseliers uit 1807—1809. Rechts fuseliers uit de jaren 1831—1840. De snit der eerste uniformen beantwoordt aan die der Fransche infanterie. In 1831—1840 kreeg het uniform meer een Pruisischen inslag.

De erfgenaam van een lijf-jager van den laatsten graaf, die in Biesterfeld woonde, voor de hofstede, welke de graaf aan zijn trouwen dienaar voor eeuwig vermaakte.

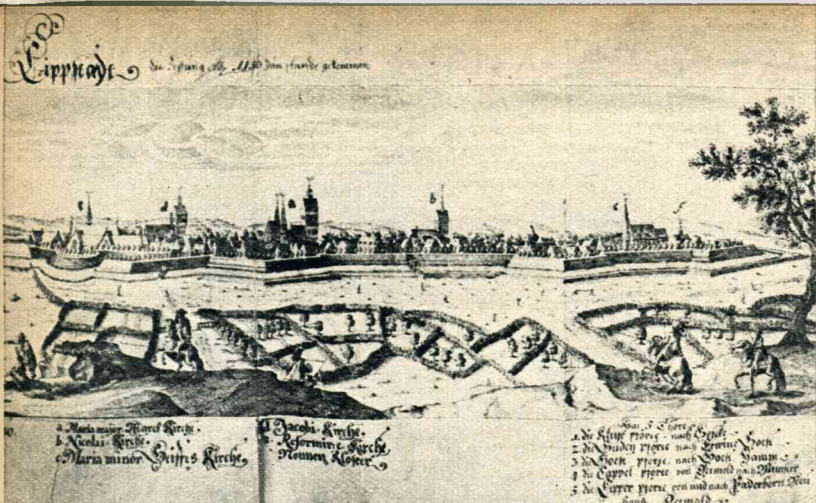
Leeuw, hertog van Braunschweig, die een zoo grooten invloed op het leven van keizer Barbarossa heeft gehad, werd hij bekend, maar meer nog als stichter van de middeleeuwsche steden Lippstadt en Lemgo, oprichter van kloosters, dapper kruisvaarder en uitbreider van het Christelijke geloof in de Baltische provincies, waarheen hij nog tegen het einde van zijn leven trok en waar hij als bisschop van Serngallen op den hoogen leeftijd van ruim tachtig jaar stierf. Deze Bernhard was het, van wiens vader Hermann de Deutsche geschiedenis als politieke gebeurtenis slechts kan berichten, dat hij aan een kruistocht van keizer Barbarossa naar Rome heeft deelgenomen en na een zegevierenden veldslag in de Campagna is gesneuveld. Deze edelman Hermann was de werkelijke grondvester van de huismacht, waarop zich eeuwen later de grootheid van de graven en vorsten van Lippe heeft ontwikkeld. De beteekenis van den eersten grooten Bernhard voor dit vorstengeslacht ligt ook in 't feit, dat z'n zoons de machtige bisschoppen van Utrecht, Deventer, Bremen en Paderborn werden; Otto van Utrecht, die met zijn broeder Dirk in den strijd tegen Herman van Coevorden in 1227 bij Auen sneuvelde, Gerhard, aartsbisschop van Bremen, die door zijn oorlogen tegen de Stedinger boeren, de uitbreiding van het Deutsche aartsbisdom Bremen en den Deutschen invloed in het hedendaagsche Holstein groote bekendheid verwierf.

En van de middeleeuwsche gestalte van Bernhard II en zijn zonen voert de weg door de eeuwen heen naar graaf Simon III van Lippe, die, regerend van 1360—1410, den grondsteen voor de ondeelbaarheid van het land legde, waardoor, ondanks alle bezuinigingspogingen van den een of anderen nakomeling, het gebied Lippe als soeverein

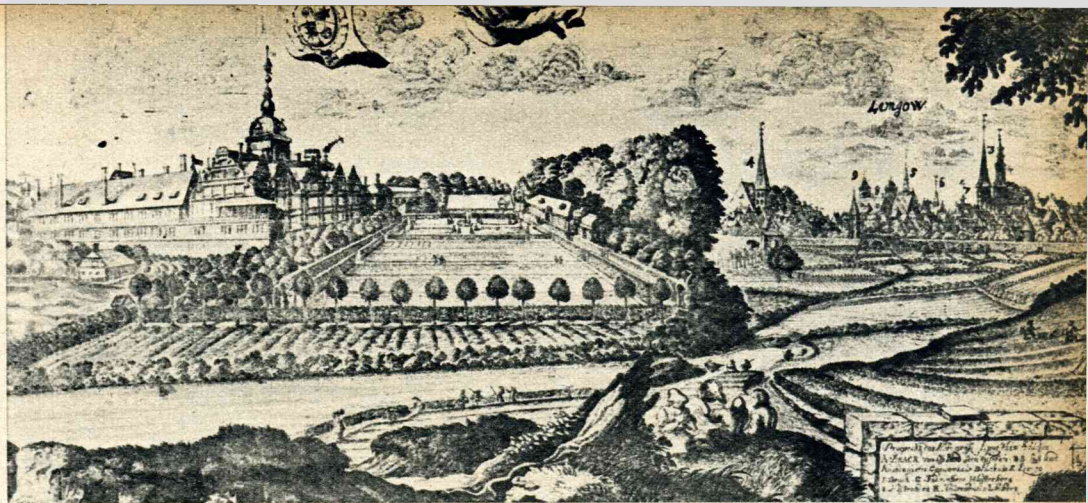
land tot op heden behouden bleef. Ook was het deze Simon III, een krachtige heerschersnatuur, die zich ondanks zijn smadelijke driejarige gevangenschap in Rheda niet liet breken, die het op zeer hoogen leeftijd mocht beleven, dat zijn in het oorlogvoeren niet minder ervaren en succesvolle zoon, Bernhard IV, den hertog van Braunschweig op den Bückeberg bij Hameln overwon en hem als gevangene meevoerde naar den nu vervallen

Rechts: Het z.g. Heksenburgemeestershuis te Lemgo. Aan dezen naam ligt een zeer oude middeleeuwsche legende ten grondslag. Zooals men ziet, telt het huis niet minder dan zes verdiepingen.

Lippstadt (vroeger heette het nitsluitend Lippe), de bakermat van het Lippische geslacht en van het vorstendom van dien naam.

Het slot te Brake, een der voormalige residenties van het geslacht Lippe, in de buurt van Lemgo, waarnaar ook in ons artikel wordt verwezen.

Falkenburg bij Berlebeck in het Teutoburger Woud.

Maar nog groot en gewichtiger werd in de Westfaalsch-Nedersaksische geschiedenis Bernhard VII, edelman van Lippe, die reeds op éénjarigen leeftijd zijn gesneuvelden vader opvolgde, eerst onder voogdij van den aartsbischof Dietrich van Keulen, doch daarna op zestienjarigen leeftijd de regering overnam, om, te samen met den hertog van Kleef, de stad Soest, welke in de middeleeuwen zoo belangrijk was, tegen zijn voormaligen voogd te helpen. Vijftig jaar later werd Johannes Hus in Konstanz verbrand. De Boheemsche huurlingenlegers, die onder den naam van „de Hussieten” door den Keulse kerkvorst waren aangenomen, vielen het Lippische land binnen en terwijl Bernhard voor de belegerde vesting Werl bij Dortmund lag, plunderden en verbrandden zij de steden van het graafschap, waaronder ook Bernhard's residentie, Blomberg, die met den grond gelijk gemaakt werd, op de resten van den thans nog bestaanden burcht na. Toch gelukte het den strijdenden edelman z'n land weer op te bouwen, steden en handel te beschermen en de welvaart op te voeren. Aan het einde van zijn dagen kwam de eenwige landsvrede en hiernede hield de tijd van „ridders en strijd” op. Vanuit Wittenberg verkondigde Marthin Luther eenige jaren na den dood van den edelman een nieuwe leer — een andere tijd was aangebroken.

Een kleinzoon van den twistzieker Bernhard VII, Bernhard VIII, voerde in zijn land de reformatie in.

Zijn vertegenwoordiger vond deze tijd in den edelman en graaf Simon VI, die als diplomaat van grooter betekenis was dan als krijgsman. Simon VI kwam in nadere betrekking tot prins Maurits, dien hij in de veldlegerplaats bij Lingen leerde kennen en aan wiens hof hij als leider van keizerlijke gezantschappen heeft gewerkt.

Met de komst van Simon VI is de tijd der middeleeuwen voorbij: reeds werpen de godsdienstoorlogen hun tragisch schaduw vooruit. Ondanks zijn Evangelische overtuiging — met

Detmold is een echt Westfaalsch stadje. In vele straten is het oude stadsbeeld nog prachtig bewaard gebleven. Zoo hier in die rij z.g. vakwerk-huizen, met fraai gesneden dwarsbalken in de scherpe punten gevels.

De wapens van Simon VII (+1627) en zijn gemalin, prinses Anna van Nassau (+1622), zooals ze prijken boven de deur van het oude hotel aan den Burggraben te Detmold.

Hermann, den eersten graaf van Lippe-Biesterfeld, betrok de jonge weduwe, Maria Magdalena, den zeer ouden burcht Schwalenberg. Het was hier, dat de omstreeks 1200 uitgestorven graven van Schwalenberg en Sternberg, eens het beroemdste en belangrijkste heerschersgeslacht van Nedersaksen, naast de Guelfen-hertogen, gezeteld hadden; het was deze burcht, welke later in het bezit van Lippe was gekomen. De burcht en de hem omringende meierij, bosschen en dorpen, werden als levensonderhoud aan Maria Magdalena en haar kinderen gegeven. Op den burcht Schwalenberg beleefde zij de verschrikkingen van den dertigjarigen oorlog, plunderingen en rampen van allerlei aard. Ze was een dappere, verstandige vrouw.

kracht heeft hij in zijn land de gereformeerde leer ingevoerd — behoorde hij tot de vertrouwen van den Habsburgschen keizer en men bericht van zijn belangrijken invloed op hem en op de Deutsche vorsten van dien tijd. Vijf jaar na 't uitbreken van den dertigjarigen oorlog stierf hij.

Simon VII, de stamvader van het Huis Lippe-Biesterfeld, volgde zijn vader op. Maar hij stierf jong. Met haar na zijn dood geboren zoon, Jobst

Ook het gewezen vorstendom Lippe-Detmold gaf in den na-oorlogschen inflatietijd noodgeld uit. Het geestige soldatenfiguurtje, dat men ook elders aantreft, was voor deze 50 Pfennig-Schein een gemakkelijk herkenbaar motief.

wier intellect niet verloren is gegaan in de familie-geschiedenis van de Biesterfelder graven, zooals wij in de volgende eeuwen steeds weer opmerken.

Doch met den voorvader Simon II, en als naboren kinderen, treden zij uit den glans van het regeerende huis. Terwijl Maria Magdalena en haar

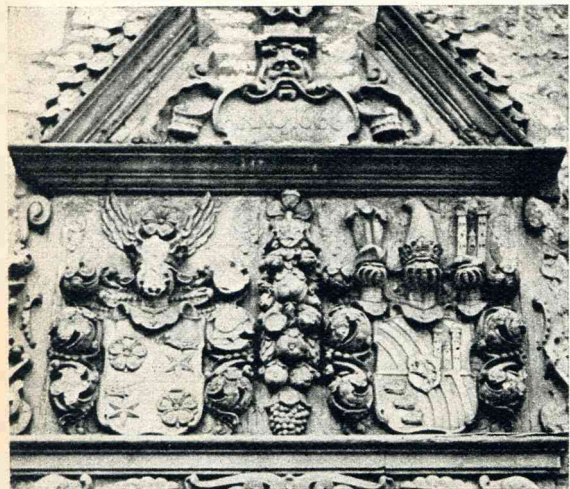

Gezicht op de binnenplaats van het slot te Detmold, in het voormalige vorstendom Lippe. Dit slot behoort aan een oom van prins Bernhard, die daar dikwijls verbleef.

zoon, Jobst Hermann, een heel eenvoudig leven leidden, terwijl zij er naar streefden het leed, door den langen oorlog veroorzaakt, te verzachten, de vernielde dorpen en meierijen van hun woonplaats weer op te bouwen, de bosschen om hun bezit te verzorgen en productiever te maken voor de komende geslachten, begon aan het hof van den broeder en neef te Detmold dat uiterlijk zoo schitterende, maar ook zoo rampzalige tijdperk in de landsgeschiedenis.

Een regeerende graaf, Simon Heinrich, werd de gemaal van de rijke Amalia zu Dohna, erfbaricht-gravin van Utrecht, vrouwe van Vianen en Ameiden, en het kleine Lippische land maakte toebereidselen om onder zijn regeering den zonnekoning in pracht en glans te evenaren. Zijn zoon, Friedrich Adolf, probeert zijn vader hierin nog te overtreffen; de kleinzoon niet minder. Drie generaties... en het kleine rijk is financieel bijna ten gronde gegaan. Intusschen zaten de graven en edellieden in hun een-

Links: Het wapen van den vorst zur Lippe boven de slotpoort van Brake bij Lemgo (1666). Daarnaast rechts het wapen van Anna Amalia, gravin zur Lippe, geboren zu Salm und Wittgenstein. Het roornaamste motief van het Lippische wapen is de rijfbladige roos.

vondig woonhuis Biesterfeld, graven van geboorte, edel van inborst, arm aan aardse goederen, maar godvruchtig. Terwijl de regeerende lijn opging in schitterende feesten, leefde men op Biesterfeld zeer vroom. Graaf van Zinzendorf, de oprichter van de Hernhutters, Spener, de beroemde theoloog, August Hermann Francke, de stichter van het bekende Hallesche weeshuis en Gottfried Herder, de Duitsche filosoof, stonden in nauwe relatie met de graven van Biesterfeld.

Sedert hun aftakking van de regeerende lijn, te beginnen met Maria Magdalena (1606—1671), over Jobst Hermann, den stamvader van de Lippe-Biesterfelds (1625—1678), tot Rudolf Ferdinand (1671—1736) en zijn zoon Friedrich Carl August (1706—1781) leefde de erfheerlijke familie in innigste vroomheid.

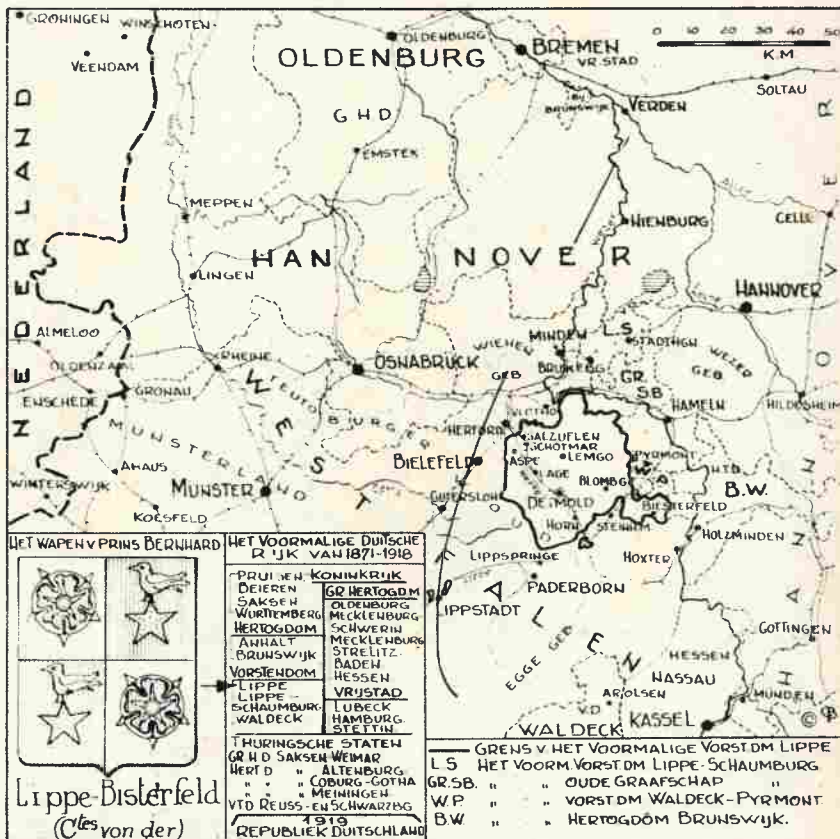
Het lot van de nakomelingen der regeerende families, die in de schaduw van den troon leefden, werd door hen in voornamelijk terughouding gedragen. Zij leefden op het eenvoudige slot Biesterfeld en na 1762, toen zij een einde maakten aan de eindeloze onenigheden met de regeerende familie en de oude erflanden verlieten, op Friedrichsruh, het latere buiten van den rijkskanselier, vorst Bismarck: zij leefden daarna ook op het slot Oberkassel bij Bonn en op Neudorf, het tegenwoordige Poolische Bentschen. Zij droegen dit lot plichtsgetrouw, in eenvoud werkend en toch met grafelijke waardigheid, steeds denkend aan de verplichtingen, die de levenden tegenover de vele eeuwen oude traditie van de familie hadden na te komen.

Het Nederlandsche volk behoeft zich niet ongerust te maken, als het de geschiedenis van de familie van den prins-gemaal leest, als het de lange, lange rij van zijn voorouders met hun eenvoudige opvattingen van arbeid en plicht op zich laat inwerken. Nog minder zou dit noodig zijn, als het in de gelegenheid was geweest den vader en den grootvader van den prins te kennen, die tijdgenooten waren van velen, die nu nog leven en met wie schrijver dezes in nauwe relatie stond. De erfenis van de voorouders in vroomheid, geloof, eenvoud en menselijkheid, arbeid en plicht, verpersoonlijkte wel het meest de grootvader van prins Bernhard, die na het uitsterven van de oudste lijn van de familie in 1897 als regent naar het vorstendom Lippe werd geroepen, en niemand droeg meer die karaktertrekken van den goeden en rechtvaardigen mensch dan zijn zoon Bernhard, de vader van den prins-gemaal.

Op grond van deze ook karakteristiek zoo waardevolle en rijke familiegeschiedenis mag het Nederlandsche volk voor zijn prinses en voor zijn rijk een nieuw, groot geluk verwachten.

De grootmoeder van prins Bernhard, echtgenote van graaf Ernst zur Lippe-Biesterfeld, met haar zoons. Onder: De grootvader van prins Bernhard, graaf Ernst zur Lippe-Biesterfeld, met zijn dochters.

EEN BLOEMENHULDE AAN ONS VORSTELIJK BRUIDSPAAR

Tijdens de Koloniale Tentoonstelling van 1931 in de Fransche hoofdstad bracht de prinses een bezoek aan Parijs; deze foto werd genomen, nadat zij het Nederlandsche paviljoen had bezichtigd.

PRINSES JULIANA

in het openbare leven

Wie, schrijvend over de jeugd van prinses Juliana, de stemming der bevolking tegenover haar wil kenschetsen door de uitspraak, dat Juliaantje populair was, doet onrecht aan het prinsesje en aan de bevolking. Behalve, dat men bij kinderen niet spreekt van populair, zou dit ten opzichte van de Nederlandsche

kroonprinses niet de juiste en gelukkigste uitdrukking zijn. Prinses Juliana — men sprak vroeger niet over Hare Koninklijke Hoogheid, maar van 't prinsesje of Juliaantje — was meer dan populair; het koningskindje was bemind, iedereen zou haar graag eens gedragen hebben; de Hagenaars wilden haar zien, zoo dikwijls zij haar konden zien, en bij

Hare Koninklijke Hoogheid in gezelschap van wijlen dr. Th. de Visser, minister van onderwijs, kunsten en wetenschappen, bij de onthulling van het Lorentz-monument te Arnhem in 1931.

het bezoek der koninklijke familie aan de hoofdstad dromden de Amsterdammers naar het Vondelpark, waar het witte meisje, het Nederlandsche prinsesje, langs de bloemperken stapte.

Evenmin kon men in de dichter achter ons liggende jaren, toen de kroonprinses bij vele officieele

Een aardige foto van H.K.H. de Prinses, genomen bij een bezoek aan den naaicursus te Uddel op de Veluwe. Men ziet de prinses rechts tusschen de leerlingen.

Aan de Brabantsche koffietafel bij het bezoek aan Eindhoven, waar zij als voorzitter van het Nederlandsche Roode Kruis de jaarvergadering bijwoonde.

Ruim een jaar geleden opende H.K.H. de Prinses officieel de school voor blinden-geleidehonden in de Watergraafsmeer te Amsterdam.

plechtigheden en gebeurtenissen tegenwoordig was, van populariteit spreken. H.K.H. prinses Juliana is stellig populair, maar het woord geeft de verhouding tusschen prinses en volk niet volledig weer. Prinses Juliana is gezien, bemind; zij heeft het hart van het volk. Waar zij komt, op tentoonstellingen, bij onthulling van standbeelden, bij opening van gebouwen of waterbouwwerken, in Friesland, Limburg of Noord-Holland of Overijssel, overal brengt haar komst geestdrift, overal laat zij de herinnering achter aan een beminlijke jonge vrouw, eenvoudig, innemend waardig. Wanneer men onder populariteit verstaat, dat men het zich een eer rekent de kroon-

Op achttienjarigen leeftijd, in 1927, werd de prinses zooals in de grondwet is vastgelegd, lid van den Raad van State.

prinses te ontvangen; dat men overal haar bezoek ten hoogste waardeert; dat waar zij komt, de gevoelens ten opzichte van land en vorstehuis zich uiten in geestdriftige en hartelijke toejuichingen; dat haar bezoek een gebeurtenis is, dan moet geconstateerd worden, dat H. K. H. prinses Juliana inderdaad ten volle populair is.

Nederland behoort tot het kleine gedeelte van Europa, dat uit de rampzalige periode van 1914 tot 1918 is getreden zonder de zware en bloedige herinnering, welke de oorlogvoerende landen voor altijd zullen moeten meedragen, en waar de oorlog geen ingrijpende veranderingen in het staatsbestel heeft

Kroonprinses-staatsburgeres (verkiezing voor de Prov. Staten in 1935, toen de prinses voor 't eerst haar stemplicht vervulde).

veroorzaakt. Nederland en Oranje zijn verbonden gebleven — en wie ziet, met welke eenvoudige waardigheid en waardigen eenvoud, met welken innemenden taet en beminlijkheid, die mee van de voornaamste eigenschappen der vorsten zijn, prinses Juliana de harten heeft gewonnen, sinds zij voor het eerst haar representatieve plichten vervulde — die is overtuigd, dat Nederland en Oranje altijd verbonden zullen blijven.

Op den Dam te Amsterdam, bij het 35-jarig regeringsjubileum van H.M. de Koningin in 1933.

Prinses Juliana is verloofd, Nederland juicht (Den Haag).

PRINSES JULIANA IS VERLOOFD!

[[Een herinnering aan blijde Septemberdagen]]

Op enkele avonden in September van den jare 1936 was het in Nederland moeilijk te gelooven, dat de crisis nog niet uitgewoed was; heel Nederland verkeerde op straat, in de meest uitgelaten en jolige stemming, de restaurants en café's moesten gesloten worden, omdat er te veel

bezoekers waren, en het scheelde weinig of de politie zou tot den maatregel moeten zijn gekomen, om ook de straten te sluiten. Er was overal feest, en de feestgangers waren zoo talrijk, dat de grootste feestzaal — het plein en de straat — te klein dreigde te worden, in vele gevallen werkelijk te klein werd.

De aanleiding tot het feest? Prinses Juliana was verloofd.

Het bericht, dat op acht September 1936 door Nederland ging, was even onverwacht als blijde, bracht even veel verrassing als vreugde. Indien ooit de gangbare meening, dat Nederlanders wel hartelijk, maar kalm en koel zijn, werd gelogenstraff, dan was het op die gedenkwaardige dagen in September, toen geen koppen vet genoeg voor de kranten waren om het nieuws te verkondigen,

Op weg naar de Haagsche Cineac, waar prinses en prins de film der verlovingsfeestelijkheden bijwoonden.

De Ford, welke onmiddellijk bekend en beroemd was, heeft het verloofde paar op den dag van hun verlovingsfeestelijkheden naar het paleis Noordeinde in Den Haag gebracht.

De glorieuze ontvangst na de verloving te Rotterdam.

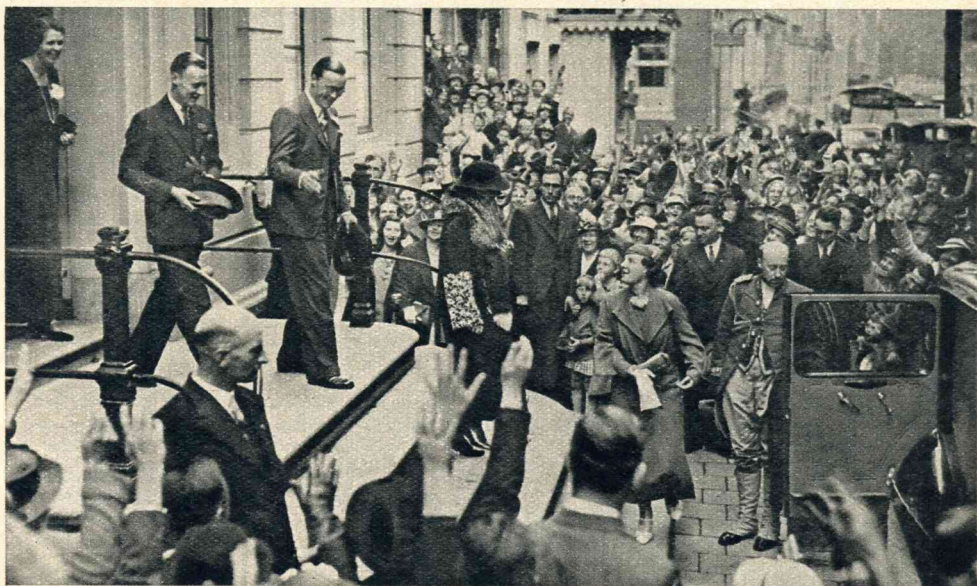
Het prinselijk paar groet het juichende Amsterdam vanaf het balkon van het Paleis op den Dam

toen een verloofd paar in de volste beteekenis van het woord een zegetocht door het land hield. Zóó moet er zijn feest gevierd en uiting aan algemeene vreugde zijn gegeven in de oorlogvoerende landen, toen in November 1918 het einde van den wereldoorlog kwam.

Hare Koninklijke Hoogheid prinses Juliana, kroonprinses der Nederlanden, heeft toen in de uitbundige vreugde een overtuigend bewijs gevonden der warme gevoelens van het land voor de troonopvolgster; Zijne Doorluchtige Hoogheid prins Bernhard heeft in zijn nieuwe vaderland een welkom gevonden, dat niet hartelijker kon zijn, en zelden hebben verloofden inniger, sterker en ontroener bewijzen ontvangen van algemeen medeleven in hun geluk. Zelfs de kalme en ervaren politie der Nederlandsche steden moet soms tegen haar taak opgezien hebben, als er maar steeds meer publiek kwam, dat prinses en prins wilde zien en toejuichen, en in ons land der bloemen waren er bijna geen bloemen genoeg, zóó velen wilden Flora's kinderen tot boden van hun vreugdevol medeleven maken.

Iedere stad rekende het zich een eer om het prinselijk paar te ontvangen, officieel en plechtig, wat in dit geval niet beteekende statig en nuchter-ceremonieel, doch feestelijk, uitbundig, jubelend. Iedere ontvangst was een vreugdevolle gebeurtenis, iedere rondrit werd een

zegetocht door een bevlagde stad langs een woelende zee van juichende Nederlanders, ieder bezoek werd een geestdriftige manifestatie van trouw en aanhankelijkheid. Prinses Juliana en prins Bernhard hebben in de Septembermaand van 1936 schoone bewijzen ontvangen, dat Nederland en Oranje nog altijd één zijn.

H. K. H. prinses Juliana, Z. D. H. prins Bernhard en prinses Armgard, moeder van den prins, verlaten, in de eerste weken na de verloving, de Deutsche legatie, waar zij de lunch gebruikt hebben.

Het defilé in Den Haag na de verloving.

Jhr. dr. C. G. C. Quarles van Ufford, burgemeester van Apeldoorn, verwelkomt de verloofden in de stad van het Loo.

MEVROUW IS DOL OP TIJGERS....

door Maurice Vauban

Een clandestien radiogram van een goeden kennis bereidde ons in de Straat van Gibraltar alvast voor op de twijfelachtige eer, die ons in Marseille wachtte.

„Lossen en trip naar Oran. François P. L. reist mee.”

François P. L. was de gebruikelijke aanduiding bij de reederij voor den heer François Pierre Lautier, onzen reeder. En de man, die ons nu al maandenlang in den meest letterlijken zin de dampen had ingejaagd.

Het was drie maanden geleden begonnen met een lading gezouten huiden voor New York, waarmee hij den goeden geest en de atmosfeer aan boord, mitsgaders onzen eetlust en smaak vergiftigd had. Vervolgens hadden wij telegrafisch order gekregen een lading traan in te nemen, waarvan de stank ons veertig dagen achtereen had doen walgen van ons eigen leven. En ten slotte had de heer François P. L. ons bedacht met een onschuldig lijkende lading stukgoederen, waarbij zich echter twee vaten muskusklieren bevonden, die ons teisterden met zoo'n onuitspraakbaar parfum, dat we dagenlang met moordplannen hadden rondgelopen.

Alles bij elkaar was het véél meer, dan het reukorgaan van een fatsoenlijk mensch, die de frissche lucht gewend is, verdragen kan. We waren er echter doorheen gekomen en op de thuisreis behoorlijk uitgelucht, ontgast en uitgekookt. We verheugden ons, dat de „Chronas” voor een paar weken in het dok zou gaan en alle ellende geleden was. En thans joeg de heer François P. L. ons opnieuw de dampen in — doch nu in figuurlijken zin — met zijn trip naar Oran, mitsgaders met zijn onheilspellend voorkomen, ons op deze reis in hoogsteigen persoon te vergezellen....

Een rechtgeaard zeeman verdraagt beter een walgelijk riekkende lading, dan het gezelschap van een pottenkijker en muggenzifter, en de heer François P. L. was beiden. Van nadere kwalificaties zal ik me maar onthouden; uit dit verhaal zal wel blijken, wat hij nog méér was.

Toen het telegram bekend werd, kondigde het gezicht van onzen Ouwe zes dagen slecht weer aan. Wij bevonden ons samen op de brug en toevallig was hij in een vertrouwelijke bui.

„Dát doet de deur dicht, zou ik zoo zeggen,” begon hij nijdig. „In geen drie maanden thuis geweest en nu nog een reis naar Oran. En meneer de directeur reist zelf mee. Dáár steekt iets achter. Ik zal eens zien uit te visschen wát en als meneer François P. L. me soms niet langer vertrouwt, dan kan hij gerust een anderen gezagvoerder voor die zieke schuit zoeken. In ieder geval kan hij er donder op zeggen, dat ik me aan boord niet door hem laat commandeeren, of op m'n vingers laat kijken. Zoolang ik hier ben, heeft de „Chronas” maar één kapitein....”

Die uitval voorspelde niet veel goeds voor den heer François P. L. Het was de eerste maal, dat hij ons het onhebbelijke genoeg aan zou doen een reis met de „Chronas” mee te maken en natuurlijk verdiepte we ons in gissingen, wát hij er mee voor had. Want zonder gewichtige redenen verliet hij zijn kantoor niet voor minstens zes of zeven dagen. We kwamen tot allerlei fantastische veronderstellingen, waarom we zelf moesten lachen. Maar die weldra zouden blijken, nog beneden de werkelijkheid te zijn gebleven.

Het was op een Donderdag, dat de „Chronas” Marseille binnenliep. We lagen nauwelijks stil, toen François P. L. ons reeds kwam begroeten. Hij was een klein, uitgedroogd mannetje, dien de meesten onzer nog nooit hadden zien lachen. En dus vonden we het bepaald verdacht, dat hij zich thans zoo opgewekt voordeed.

„Welkom heeren. Goede reis gehad?” verscheen hij op de brug.

We zeiden ieder het onze van die goede reis en in bewoordingen, die vaker op een vischmarkt, dan op de brug van een fatsoenlijke schuit zullen zijn gehoord. Maar François P. L. was even ongevoelig voor gemoedelijke ironie, als voor bijtend sarcasme;

het ging het eene oor bij hem in en het andere weer uit.

„Ik heb een verrassing, heeren,” hernam hij, toen hij met een binnemelkig gezicht onze bezwaren had aangehoord tegen de heksenketelluchtjes, waarmee hij ons drie maanden lang gefeisterd had. „De „Chronas” maakt nog een korten trip naar Oran, voor ze in het dok gaat. Met ballast er naar toe en met stukgoed terug. In zes dagen uit en thuis. Ik ga zelf mee, ik wou een tijger koopen in Oran....”

Als hij ons gezegd had, dat we met de „Chronas” naar de hel moesten varen, zouden we beslist minder verbijsterd zijn geweest.

„Een tijger....” stamelde de Ouwe.

François P. L. wreef zich lachend de handen. „Ik ben de volgende maand dertig jaar gehuwd,” bekende hij ons op een toon, of hij een gewichtig geheim losliet. „en als aandenken wou ik mijn vrouw een tijger cadeau doen. Ze is dol op tijgers, begrijp je. Voor den tuin natuurlijk. Ze heeft al een volière, een paar waschbeertjes en een roodvos. Nou wou ze graag nog een tijger. En misschien later eens 'n leeuw. We hebben er ruimte genoeg voor en zoo'n menagerie is een aardige liefhebberij....”

Toen François P. L. een kwartier later naar den wal terugkeerde, bleken de meeningen van den état-major van de „Chronas” precies verdeeld te zijn. De eene helft beweerde, dat François P. L. stapelgek was en de andere helft hield het voor een uitgemaakte zaak, dat de vrouw van François P. L. het was en dat meneer alleen maar erg onder de plak zat. Later zou pas blijken, dat ze geen van beiden zoo gek waren, als we in onze onschuld dachten....

In ieder geval wisten we thans, waartoe de reis van François P. L. eigenlijk diende. We gunden hem het onschuldig genoeg en waren weldra verzoend met de gedachte, hem zes dagen om ons heen te zullen zien scharrelen.

De Ouwe kon er maar niet over uit. „Mevrouw is dol op tijgers,” hoorden wij hem dien dag wel tienmaal grinniken en aan tafel verzekerde hij ons, dat hij een héél best plaatsje voor haar wist....

's Maandagsmorgens zou de „Chronas” vertrekken en 's Zaterdagmiddags werd er een groote houten kooi aan boord geheschen. Zij was aan één kant voorzien van tralies. We bekeken het geval met een eenigszins benauwd gevoel. Als „het” het soms niet hield, konden we er op rekenen, dat allicht één van de opvarenden van de „Chronas” zijn laatste reis maakte....

„Als het niet te voorkomen is, hóóp ik, dat François P. L. het zal zijn,” wenschte de eerste machinist vriendelijk. „Zou een tijger genoeg aan hem hebben?”

We betwijfelden het, maar de tweede machinist nam alle denkbeeldige vrees weg. Hij wees op de initialen, die op de kooi geschilderd waren. Zij bleek het eigendom van den zoologischen tuin te zijn. „Maak je maar niet ongerust, dát is sterk genoeg.”

De kooi kreeg een plaats op het voordek. Wij verkeerden in de meening, dat de houten vloer zacht genoeg was als ligging voor een tijger, die in het gebergte en in de woestijn gewoon was den harden rotsgrond voor lief te nemen. Maar François P. L. bleek van een heel andere meening te zijn.

Dienzelfden dag werd er nog een karrevracht turf, zand en stroo aan boord gebracht, met behulp waarvan een soort koeherder, die meekwam, een behoorlijk opgevuld en zacht bedje voor den verwachten passagier spreidde.

„Het lijkt wel, of hij een baby verwacht,” spotte de Ouwe, die het geval grinnikend aanzag.

„Een heel doozijn babies,” verbeterde de eerste stuurman kritisch. „De wieg is er tenminste groot genoeg voor.”

Wij vermaakten ons kostelijk met de geschiedenis — het méést echter met de dame, die dol was op tijgers. En intusschen brak de Maandagsmorgen aan. François P. L. verscheen in zijn zonnigste stemming aan boord, vergezeld door zijn vrouw. Zij was een robuuste verschijning, met zéér vastberaden trekken en een blik vol onweer. Een nadere beschrijving zou moeten luiden, dat zij protserig was.

Zij droeg aan elken vinger een ring en haar vóórkomen leek een juweliersuitstalkast. Absoluut smakeloos, zou ik er bij kunnen voegen. Zij verwaardigde zich ons een stijf hoofdknikje te laten distribueeren en gunde den Ouwe twee vingertoppen. Haar echtgenoot gaf ze een kus tot afscheid, waarvoor zij zich door haar knieën moest laten zakken en hij zich op zijn teenen moest verheffen. Een volmaakt ongelijk stel was het, en aan mevrouws oogen viel te raden dat het ongelijk áltijd aan den kant van meneer was.

Zij lispelde iets aan zijn oor, wierp nog een kritischen blik op de kooi en verdween daarop naar den wal. Het laatste dat we van haar zagen was een forse armzwaai, waarop François P. L. met drie uitgestoken vingers terugwinkte. Onze „eerste” bezwoer tien minuten later, dat hij hem duidelijk „gelukkig” had hooren mompelen.

Het werd een merkwaardige reis. Merkwaardig omdat François P. L. zich van een heel anderen kant liet zien, dan waarop wij tot vervelens toe hadden gestaard. Den kant van een doorgewinterden kwajongen, die uitgelaten was aan het toezicht van een strengen meester ontsnapt te zijn. Maar dat maakte hem volstrekt niet sympathieker in ons oog. Hij was van zichzelf een benepen zieltje en een duitendief en dus gründen we hem een vrouw, die dol was op tijgers....

Het was op een Woensdagmorgen, dat we in Oran aanliepen. Wij begonnen onmiddellijk met ballast te lossen en onder die bedrijven door verscheen François P. L. aan dek. Hij snoof de Afrikaansche lucht eens op, deed een zwaai naar de brug en ging aan wal. Wij zagen hem niet terug, voor drie uur 's middags. Hij ging regelrecht naar de kooi, verdween er in en kwam even later weer te voorschijn.

„Dadelijk komt ie,” riep hij ons vrolijk toe.

Wij maakten ons éven vrolijk gereed den passagier behoorlijk te ontvangen. Een half uur later verscheen er zes Arabieren met een kleine ijzeren kooi. Zij droegen haar aan boord, plaatsten haar in de groote kooi en trokken den tijdelijken bewoner zonder veel complimenten er uit. Het dier was verdoofd en lag voor dood in het stroo. Het was een jonge Bengaalsche tijger.

„En?” vroeg François P. L. handenwrijvend, toen de Arabieren vertrokken waren. „Is het geen mooi beest? Bijna volwassen — mijn vrouw zal er erg mee in haar schik zijn.”

„Mooi of niet, ik zie ze liever opgezet,” bromde de Ouwe. „Wat kost zoo'n beestje nu nog, als ik vragen mag?”

„Duizend francs, alles inbegrepen,” zei François P. L.

Intusschen waren twee matrozen bezig den voorkant van de kooi met een stuk zeildoek af te dekken. Wij dachten dat hij hem wou leeren zingen, maar het was beter dat hij in 't donker lag, verklaarde François P. L. Onze kok kreeg order een mand vleeschafval in Oran te gaan koopen en daarop kreeg het geval rust.

Dien dag bemerkten we niet veel van de aanwezigheid van onzen passagier. Hij sliep als een roos en blééf slapen tot den volgende morgen. Toen kondigde eenig leven in de kooi ons aan, dat het dier ontwaakt was. François P. L. had strenge orders gegeven, dat niemand het zeildoek voor de tralies mocht wegnemen. Hij werd gewaarschuwd en verscheen terstond aan dek. Met een stok lichtte hij het doek een eindje op. We zagen den tijger in een hoek liggen, met zijn kop op zijn voorpooten en knipperend tegen het licht. Hij kreeg een paar stukken bloederig afval voor zijn ontbijt, dat hij echter even straal negeerde als een hond een houten been. „Na u,” scheen hij te bedoelen en brommend liet François P. L. het scherm voor het drama zakken.

Den volgende morgen vertrokken we naar Marseille. De tijger bezorgde ons niet den minsten last of onrust. Hij lag onbeweeglijk in de kooi, bewaakt door de schier aandoenlijke zorg van François P. L. Het is niet overdreven van aandoenlijke zorg te

spreeken. Elk uur sloop hij op de kooi toe en gluurde door een reet van het zeildoek. Maar hij stond niet toe, dat we meégluurd.

„Nee, nee, pas op,” zei hij angstig, als we in zijn nabijheid kwamen. „Zoo-veel oogen maken hem maar zenuwachtig. En als hij soms wild wordt...”

En dús werd zijn troetelkind door ons met rust gelaten. We verloren er trouwens alle belangstelling voor; een opgezette tijger kon niet oninteressanter zijn geweest, dan deze levende soortgenoot. Hij brulde niet en hij vrat niet en wyl het dag en nacht doodstil bleef in de kooi, wisten we zeker, dat hij zich óók niet bewoog.

Naarmate we echter Marseille dichter naderden, begon het ons op te vallen, dat zooal niet de tijger, dan toch de heer François P. L. in beweging begon te komen. Het leek of hij een veer was, die aanboudend werd opgedraaid en afliep. Hij kon geen drie minuten stil zitten en wandelde urenlang van het dek naar de brug en van hier naar de voorplecht. Het begon ons zenuwachtig te maken en we vroegen ons de oorzaak af van zoo-veel beweeglijkheid.

„Ik denk dat ie vreest, dat hij zijn boodschap niet góéd gedaan heeft,” zei onze eerste. „Hij ziet er precies eender uit als een jongen, die weet dat hem iets onaangenaams te wachten staat.”

Allerminst konden we toen nog vermoeden, wát den heer François P.L. voor onaangenaams te wachten stond. . . .

Het was tegen het middaguur van den volgenden dag, dat de „Chronas” Marseille binnenliep. François P.L. stond aan de reeling voortdurend zich te wiegen van den eenen voet op den anderen.

„Wat hééft-ie toch?” vroeg de Ouwe ontstemd. „Hij maakt een mensch zeeziek met dat zenuwachtig gedoe.”

We hadden geen tijd meer ons in nieuwe gissingen te verdiepen: we lagen vastgemeerd. De havenmeester bracht ons het gewone vluchtige bezoek en vervolgens kwam de douane aan boord.

„Zeker niets, hè?” vroeg een der ambtenaren ondergewoonte aan den Ouwe. Hij tikte even aan zijn pet voor François P. L.

„Absoluut niets,” zei deze ijverig.

De ambtenaren brachten een kort bezoek aan de verblijven, deden alsof ze keken en kwamen weer aan dek. De eerste machinist en ik stonden op dat oogenblik dicht bij het verblijf van onzen passagier. De ambtenaren liepen de kooi voorbij, op den voet gevolgd door François P.L., die zenuwachtig zijn handen liep te wringen. Toen wendde de oudste ambtenaar zich eensklaps om en wierp nog een laatste blik over het dek. Zijn oogen bleven rusten op de kooi.

„Wat is dat?” vroeg hij, zonder merkbare belangstelling in zijn stem.

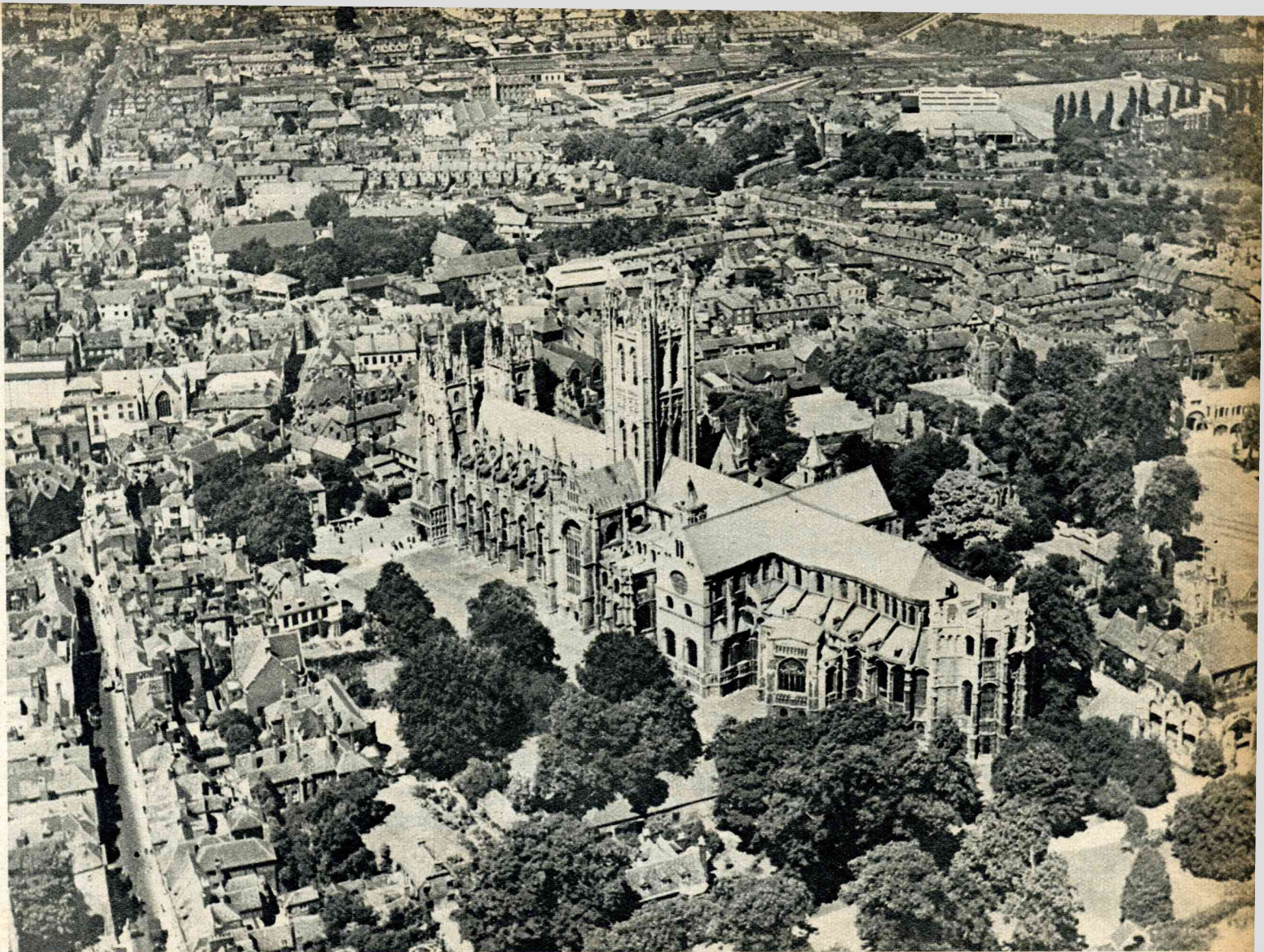
„Een tijger,” kwam François P.L. een stap naar voren. Er lag een verwrongen glimlach om zijn mond. „Een tijger voor mijn vrouw. Ze is dol op iets bijzonders. . . .”

„Hoor eens, meneer ontwaakt,” gaf de eerste machinist mij op dat oogenblik een por in mijn ribben, terwijl hij op de kooi wees.

Inderdaad scheen de tijger eindelijk bij zijn posities te komen en zich te herinneren, dat hij een tijger was. Er klonk een scherp schurend geluid langs de wanden, alsof hij er met zijn klauwen langs streek. Daarna was het even stil en ten slotte klonk er nog een licht gekraak. Toen niets meer. . . .

„Een tijger?” vroeg op dat oogenblik de ambtenaar. „Een ongewoon geschenk. Mag ik hem eens zien?”

Hij liep onbevreesd op de kooi toe, schoof met het

Canterbury's Glorie

We vangen deze week aan met de publicatie van een serie prachtige luchtfoto's van steden, monumenten en landschapsschoon in het buitenland.

Wij openen deze voor velen ongetwijfeld interessante serie met een gezicht in vogelvlucht op een van Englands oudste steden, de bisschopsstad Canterbury, gelegen niet ver van Dover, op ongeveer zestig mijl van Londen. Vooral de kathedraal en haar onmiddellijke historische omgeving zijn wereldberoemd.

De benaming Canterbury is naar alle waarschijnlijkheid van Angel-Saxischen oorsprong. De plek toch, aan de kleine rivier de Stour, waar thans Canterbury ligt, werd door de Saksen aangeduid als: „Cantwaraburh”. Hier was het, dat de Romeinse monnik-missionaris Augustinus zich in 597 met zijn Benedictijner medebroeders vestigde, en aldus den grondslag legde voor de suprematie van Canterbury als de metropolis der Engelsche kerk, welke positie zij nog heden inneemt. De stad zelf kreeg reeds vroeg tal van privileges en was reeds in 1283 door twee leden vertegenwoordigd in het Parlement. In 1885 kwam hierin verandering en behield zij slechts één afgevaardigde.

In de zeventiende eeuw was Canterbury een centrum van de zijde-industrie.

De beroemde kathedraal, welke op heden tot de voornaamste bezienswaardigheden der aloude stad behoort, verrees op de plaats, waar sinds Augustinus reeds verschillende kerkgebouwen waren opgericht, en herhaaldelijk door het vuur waren vernield. Verschillende bouwheeren voltooiden achtereenvolgens het imposante monument, waarvan het eerste gedeelte door een zekeren William, gewoonlijk onderscheiden door zijn bijnaam „den Engelschman”, in 1184 werd voltooid. Aartsbisschop Sudbury bouwde er in 1376 een nieuw schip bij, waardoor de kerk haar langgerekten vorm kreeg, dien men op de foto duidelijk onderscheidt. De bouw van den middentoren werd in 1495 begonnen onder prior Goldstone. Van den grond af meet deze toren ruim zeventig meter. Verdeeld over twee etages rijst hij boven het middenschip uit. Van de beide kleinere torens stamt de Zuid-Wester-toren eveneens van bovengemelden prior, terwijl de Noord-Wester-toren in „de jaren 1834—'40 naar het model van den eersten toren werd gebouwd in de plaats van een Normandischen toren, die bouwvallig was geworden. Het geheele bouwwerk heeft een lengte van 160 meter, terwijl de hoogte van het schip vijftwintig en de breedte eenentwintig meter bedraagt. Aan deze kerk zijn tal van historische herinneringen verbonden, waarvan het feit, dat hier in 1170 de later als St. Thomas van Canterbury gecanoniseerde aartsbisschop Becket werd vermoord, wel het voornaamste is. De kerk bezit verder nog een aantal uitstekend bewaard gebleven gekleurde glasramen uit de middeleeuwen, terwijl de verschillende stijlperiodes, in den bouw te onderkennen, aan dit juweel van architectuur ook een belangrijke kunst-historische beteekenis verleen.

register, dat hij bij zich droeg, het zeildoek een handbreedte opzij, en keek naar binnen.

„Pas op, hij is het licht nog niet gewend,” waarschuwde François P.L. bezorgd. Hij probeerde over den schouder van den ambtenaar heen eveneens een blik naar binnen te werpen, maar hij was te klein.

Eensklaps trad de ambtenaar een pas terug. Hij keek met een vreenden glimlach naar François P.L., greep het zeildoek met beide handen beet en gaf er een flinken ruk aan. En tóén aanschouwden we een tafereel, dat ons allemaal met stomheid sloeg. De tijger lag midden in de kooi. Met zijn klauwen had hij een hoek van zijn „bed” omgewoeld en het stroo en het zand opzij geschoven. Tusschen zijn pooten lag een platte, gekraakte doos. Daarnaast een fonkelende armband. En de vurige tong van het woeste dier speelde heel vreedzaam met een wit metalen

collier, dat dicht bezet was met schitterende diamanten. . . .

„Parbleu! nu begrijp ik, waarom mevrouw dol is op tijgers!” viel de ambtenaar eensklaps uit. De verbijsterende ontdekking scheen hem even diep te treffen als ons. „Ze is nog op iets anders dol óók. En meneer schijnt er dol op te zijn, den staat voor ongeveer dertigduizend francs aan invoerrechten bij den neus te nemen. Namens den staat leg ik beslag op kooi, tijger en juweelen. . . .”

Wat de heer François P.L. op deze heuse mededeeling antwoordde, kan hier niet worden herhaald. Maar ook dát werd vaker op een vischmarkt dan aan boord van een schip gehoord. Alleen wil ik niet onvermeld laten, dat mevrouws „dolheid” den heer François P.L. op een verlies van rond tweehonderd-duizend francs kwam te staan. . . .

IN HET AUTOBEDRIJF IS PLAATS VOOR U!

Er komen dagelijks meer auto's!

Houdt U van techniek, dan ligt hier een mooie toekomst, maar... U moet de auto door en door kennen. Dat leert U in onze cursussen:

chauffeur-monteur, autotechniek; auto-Diesel-monteur, Dieseltechniek; autoverkoper, auto-expert (voor betrekkingen als autoverkoper, bedrijfsleider, taxateur, inspecteur van een autoverzekeringsmaatschappij, enz.).

Wij hebben cursussen voor beginners, dus voor hen, die nog niets van de auto afweten en voor gevorderden. Uitvoerige lessen over het monteren en demonteren, het opsporen van fouten, het repareren, de elektrische installatie, enz.

Na goede afloop fraai diploma als bewijs van bekwaamheid en blijvende aanbeveling. Daarna helpen wij U bij de sollicitatie, totdat Uw doel is bereikt.

Leider: De Heer H. Kramer, ingenieur.

Laag maandelijks lesgeld. Flink, geïllustreerd studieboek gratis in eigendom. Elke week een leszending. Correctie van gemaakt werk.

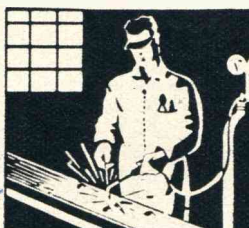
Raadpleeg nevenstaande cursusopgave. Van welk vak wilt U meer weten? Geef het ons op door middel van de bon, in gesloten enveloppe met postzegel van 6 cent of schrijf ons een brief. Wij zenden U gratis alle inlichtingen.

ELECTRICIËN

RADIO-TECHNIEK

LASTECHNIEK

MACHINIST

C-CURSUSSEN: chauffeur-monteur, auto-techniek, auto-Diesel-monteur, auto-verkoper-, -expert, electriciën, electro-techniek, sterkstroommonteur en zwakstroommonteur (diploma V.E.V.), lijnwerker-telegrafist, erkend installateur (diploma V.E.H.I.), radiomonteur, radio-techniek, lasser, lastechniek, machinist, stoomwerktuigkunde, motormachinist, motortechniek, machinist, electrisch bedrijf, koeltechniek, vliegtuig-mecaniciën, vliegtuigtechniek, zweefvliegtuigbouw, verwarmings-monteur, installateur van centrale verwarmingen, smid-bankwerker, constructie-bankwerker, gasfitter (diploma Vereniging van Gasfabrikanten), waterfitter, loodgieter, aspirant bouwkundig opzichter, bouwkundig opzichter, reclame-tekenaar, bouwkundig-tekenaar, machine-tekenaar, electro-technisch-tekenaar, meubel-tekenaar, scheepsbouwkundig tekenaar, betonbouw, wegenbouw, film-opérateur.

BON Aan het ASSO.-INSTITUUT.
Nieuwe Plein 31 bij het station, Arnhem.
Ik verzoek, zonder enige verplichting, inlichtingen omtrent de cursus voor

Naam:

Straat en nummer:

Woonplaats:

Leeftijd:

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

Dir. J. van der Bij, Hoofdonderwijzer
NIEUWE PLEIN 31, bij het Station, ARNHEM

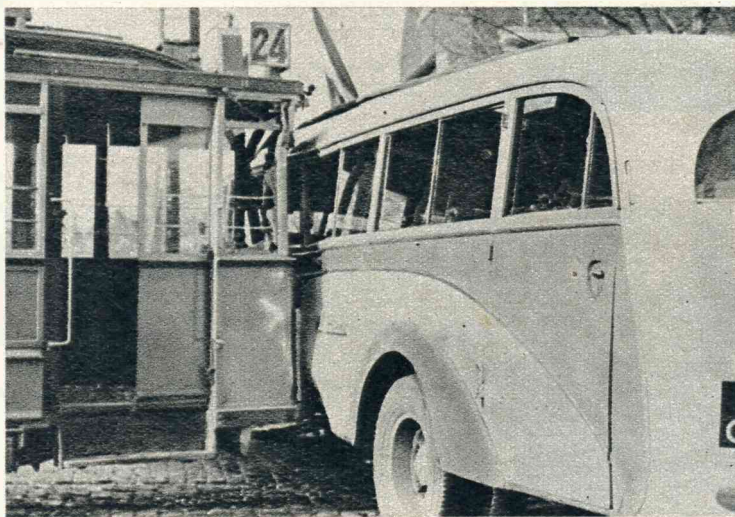
IN EN BIJ DE HOOFDSTAD

In Carltonhotel werd een druk bezocht Oranjebal gehouden, waar vele bekende figuren op verschillend gebied aanwezig waren. — De schrijfster Jo v. Ammers-Kühler en de teekenaar Bernard v. Vlijmen tijdens een der dansen.

Nieuwjaarsavond bracht weer de traditioneele vertooning van Vondel's *Gijsbreght van Aemstel*, gevolgd door de bruiloft van Kloris en Roosje. De wenschen voor 1937 werden uitgesproken door Wilh. Duymaer v. Twist en Paul Huf, die per tandem op het tooneel kwamen.

Links: Een autobus, waarvan de chauffeur nog de trambaan meende te kunnen oversteken, kwam in botsing met een tramwagen van lijn 24. Verschillende passagiers in den bus werden gewond.

Te Zaandam werd ter gelegenheid van het prinselijk huwelijk een oud-Zaansche bruiloft opgevoerd.

TOEN PRINS BERNHARD NOG KLEIN WAS

Het is nog geen heusch paard, dat het prinsje mag berijden.

Niet kwaad voor 't eerste begin.

De prins als knaap.

Prins Bernhard als baby met zijn vader.

Onze lezers zullen ongetwijfeld gaarne prins Bernhard als kind willen kennen. Wij zijn erin geslaagd een aantal jeugdfoto's van den prins te verkrijgen, die wij onzen lezers hierbij voorleggen. Daar is op de eerste plaats de aardige foto van den prins als baby. Dan zien we hem als jeugdig ruiter, maar 't is nog geen heusch paard dat hij berijdt. Aardig is het prentje, waarop men den prins aantreft in een soort Tiroler costuum, met zijn broertje, prins Aschwin, aan de hand. Ten slotte prins Bernhard als knaap, met „lange broek“, stijf boordje en geruite das. Glimlachend zit hij in het gras, op het vaderlijk landgoed, zijn haar nonchalant opgestreken.

De kleine Tiroler met zijn prinselijk broertje.

P.S.V. slaagde er Zondag in met 3—0 van N.A.C. te winnen. Kickje uit deze match, genomen bij het Bredasche doel.

Te 's-Gravenhage speelden A.D.O. en Blauw Wit Zondag puntloos gelijk. Spelmoment voor het doel der bezoekers.

Te Utrecht eindigde Zondag de 2e-klasse-derby Velox—Hercules na een spannenden strijd in 'n gelijk spel (1—1). Moment voor 't doel van Hercules.

Sparta op eigen terrein met 2—3 door H.B.S. geklopt. Een aanval der Rotterdammers op het Haagsche doel.

Uit de match A.G.O.V.F.—Wageningen (1—0) te Apeldoorn. Weber ziet het eenige doelpunt uit dezen strijd lungs zijn keeper gaan.

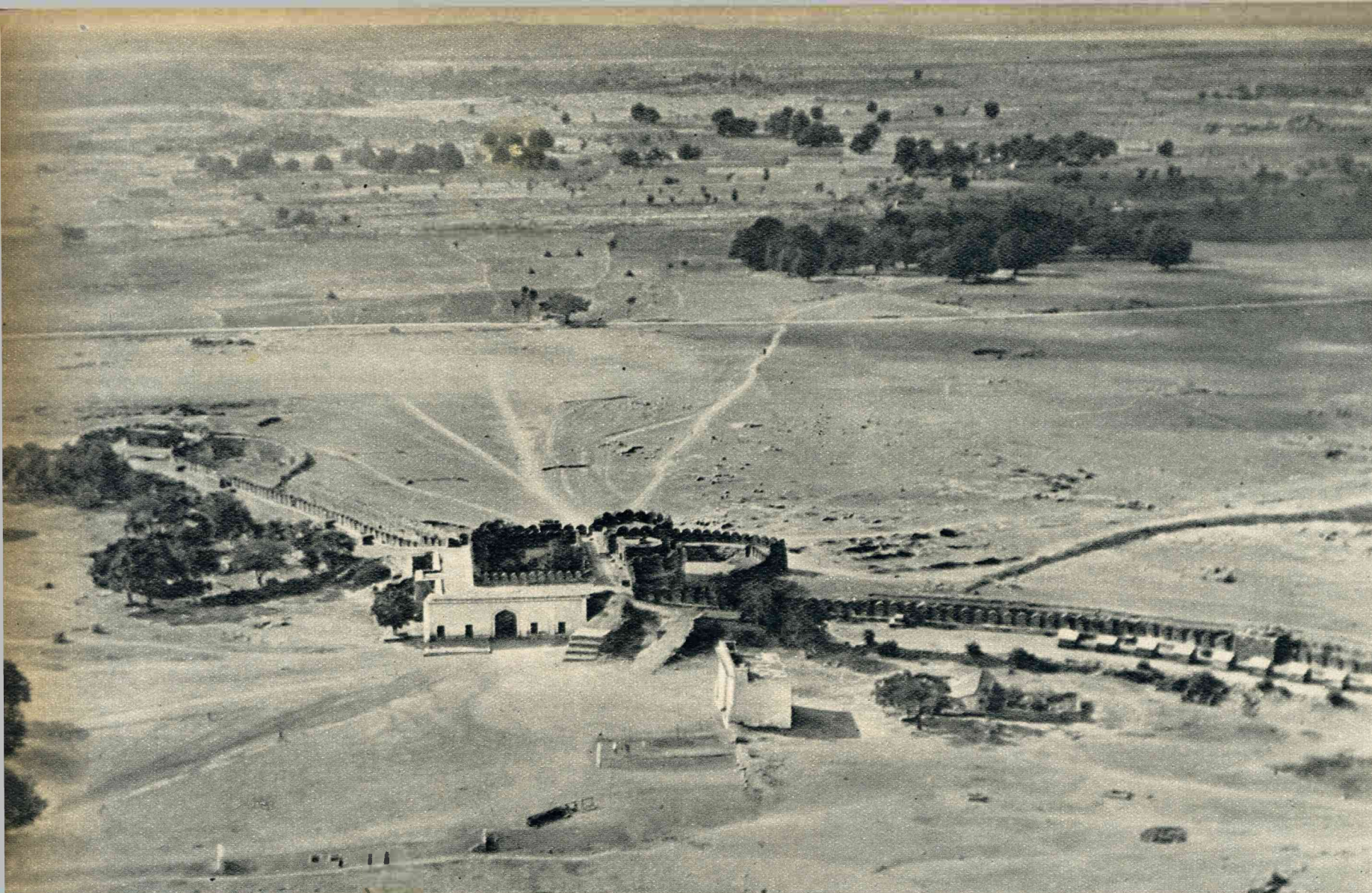
Te IJmuiden werd een door vele incallers verzwaakt V.S.V. door Feijenoord met 0—6 gekraakt. Barendrecht c.s. voor het doel der gastheeren.

De Rotterdamsche derby C.V.V.—Excelsior (3—1). De doelman van C.V.V. in actie.

In de hoofdstad behaalden de leiders van de eerste klasse in afd. I een 3—0-overwinning op de hekkensluiters. Keeper Keyzer, Diepenbeek en Anderiesen bewaken het rood-witte doel.

Een fort in de omgeving van Hyderabad, de hoofdstad van de streek van dienzelvden naam.

*De Char Minar (de praal-poort) in-
gang verleenet tot een der volkrijks
hoofdstad.*

BIJ DEN VORST VAN HYDERABAD

*Een der rijkste mannen
ter wereld*

Hyderabad is de voornaamste staat van Engelsch-Indië, door zijn oppervlakte, zijn bevolking en zijn politieke beteekenis. Een land, tweeëntachtigduizend vierkante mijlen groot, met een bevolking, die op het oogenblik bijna veertien millioen zielen bedraagt, en die hoofdzakelijk bestaat van de inkomsten verkregen door den landbouw, waarvoor het vruchtbare, voor het grootste deel vlakke land zich uitstekend leent. Het land is evenwel ook rijk aan koper- en ijzermijnen, terwijl goud en diamant er in beduidende hoeveelheden worden gevonden.

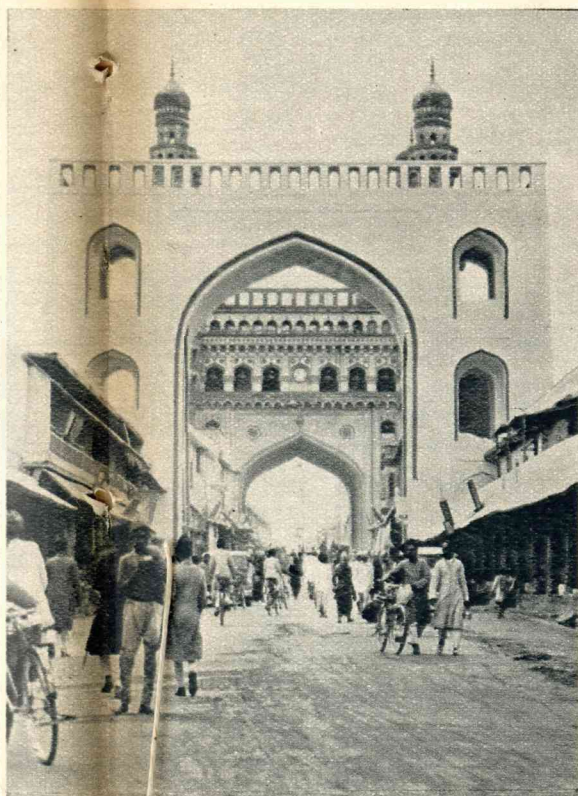
De rijkdom der Indische vorsten is spreekwoordelijk, ook al is de bevolking van het land waarover zij regeeren vaak zeer arm. Maar een der rijksten onder hen is toch ongetwijfeld Sir Mir Osman Ali Khan, sinds 1911 de Nizam (vorst) van Hyderabad, het rijk op den linkeroever van de rivier den Indus.

Het vorstenhuis van dezen staat werd in den aanvang der achttiende eeuw gegrondvest door Asaf Jah, een der beste Turksche krijgsoversten van keizer Aurangzeb. De tegenwoordige heerscher, Osman Ali Khan, werd geboren den zesden April 1886, en volgde zijn vader Mahbub Ali Khan na diens dood in 1911 op den troon op. Hij ontpopte zich als een zeer zelfstandig heerscher, die spoedig na zijn troonsbestijging het traditioneele regeeringssysteem op zij zette, en de Diwan (Kamer van Afgevaardigden) ontbond. Vijf jaar lang was hij zijn eigen minister. In 1919 stelde hij een uitvoerenden raad samen, bestaande uit een president en acht leden. In 1918 verleende koning George V hem voor zijn loyale houding tegenover Engeland den nieuwen titel van Verheven Hoogheid. Sinds kort prijkt zijn eigen vlag nu naast de Union Jack op de officieele gebouwen bij feestelijke

*De Nizam van Hyderabad, een der rijkste
mannen ter wereld, in staatsiecostuum.*

*Haar hoogheid prinses Durre Shevar, de echtgenoot
van den kroonprins van Nizam, met haar eenigen zoon.*

De Char Minar (de praal-poort) in Hyderabad, toegang verleend tot een der volkrijkste buurten van de hoofdstad.

Waschdag in Indië. Men slaat het goed op de steenen schoon.

plechtigheden, die in Indië, zooals men weet, met bijzondere pracht en praal worden gevierd.

Behalve de inkomsten van zijn uitgestrekte persoonlijke bezittingen geniet de vorst van Hyderabad echter een zeer vorstelijk inkomen van den staat van ruim anderhalf miljoen gulden. Eenentwintig saluutschoten begroeten de komst van dezen machtigen Indiër bij militaire plechtigheden, een aantal, dat wel zeer goed den hoogen rang en de waardigheid van dezen vorst typeert, die rijker is dan de rijkste Amerikaanse millionair, rijker dan één der sprookjesachtig-rijke Indische vorsten.

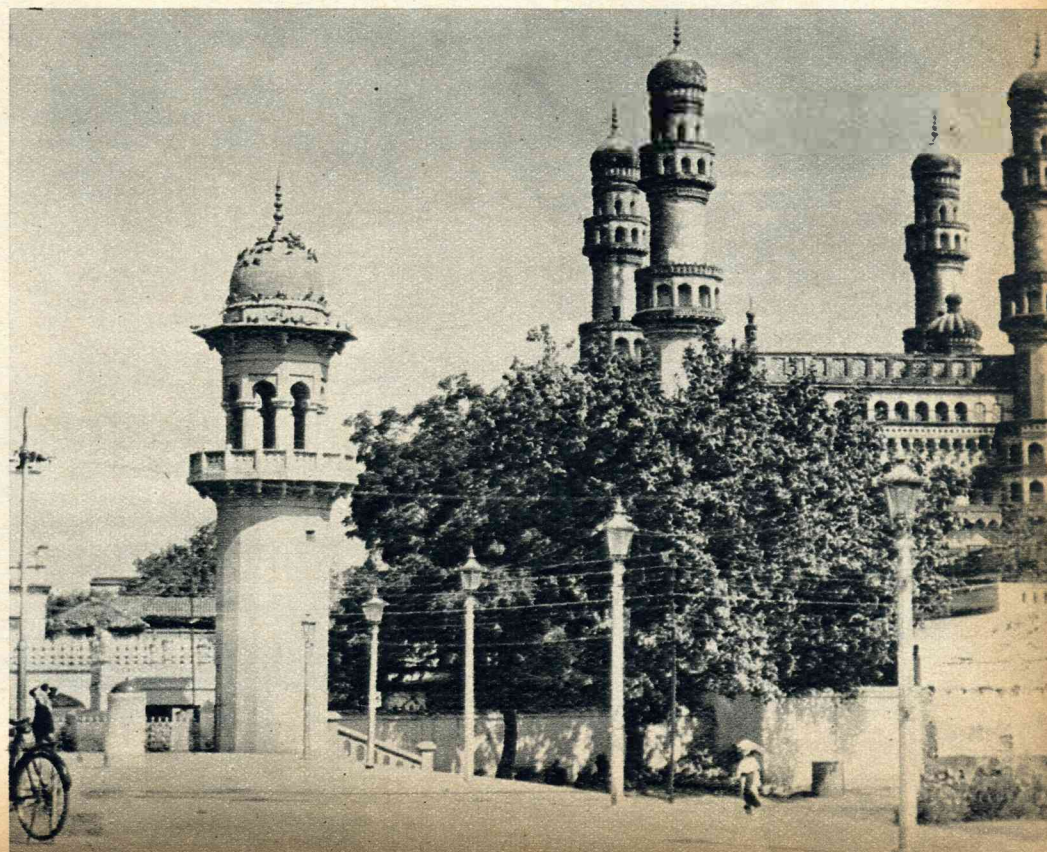

Prinses Niloufer Begum, echtgenote van den tweeden zoon van den Nizam.

Een jachtopziener van den Nizam met een jachtluipaard (cheeta), speciaal voor de jacht op snel wild gedresseerd.

De groote moskee van Hyderabad, midden in de dichtbevolkte stad.

De St. Nicolaaskerk op de Prins Hendrikkade, de naam- en hoofdkerk van de hoofdstad, bestaat in Februari een halve eeuw.

De eerste St. Nicolaaskerk te Amsterdam, de kerk op het Oudekerksplein, dateert uit de veertiende eeuw.

GEMENGD NIEUWS

Ir. J. A. Reus vierde zijn zilveren jubileum als directeur van het Electriciteitsbedrijf te Haarlem. Op het stadhuis bood burgemeester C. Maarschalk (rechts) hem de gouden medaille der stad Haarlem aan.

De Amsterdamsche schooljeugd nam in grooten getale deel aan het school-schaaktournooi. Wethouder Boekman (rechts) gaf er blijk van zijn belangstelling.

JAN PIETERSZOOM COEN

1587-1937

Wat in de geschiedenis der koloniale mogendheden wel het meest verbazingwekkende feit magheeten, is wel de vestiging der heerschappij van 't kleine Nederland, een stipje op de wereldkaart, over een eilandenwereld, welke dat rijk in grootte vijftig maal, in bevolking meer dan zeven maal overtreft.

Onwillekeurig dringt de vraag zich op: hoe kwamen wij aan die macht, hoe waren wij in staat, dit gezag over miljoenen te vestigen, en met een tussenruimte van slechts luttele jaren tot op dezen dag te handhaven?

Ons volk was van ouds een volk van visschers. Deze visschers, die later de vrachtaarders van Europa zouden worden, ontwikkelden zich al spoedig door hun durf en ondernemingslust tot wereld-

Te Hoorn werd den 7en Januari 1587 de man geboren, die Nederlands gezag voorgoed in den Oost-Indischen Archipel wist te bevestigen. Bij de 350ste herdenking van dezen geboortedag mag het krachtdadig bestuur van den Hoornschen koopman, die de bekende spreuk: „Ende desespeereert niet” in zijn wapen voerde, wel bijzonder worden herdacht.

spanning tusschen Engelsen en Hollanders meer en meer toe, zoodat de Raad van Indië besloot meer doortastend op te treden. Coen werd belast met het bestuur over Java, wyl men hem als een krachtig bestuurder had leeren kennen. Herhaaldelijk werden door de inlandsche vorsten, in vereeniging met of opgehitst door de Engelsen, pogingen aangewend, Coen en de zijnen uit den weg te ruimen.

Op andere punten van den Archipel waren ook al meerdere aanslagen op de Hollanders gepleegd, en Coen, die al deze aanslagen met elkaar in verband bracht, vreesde een „Generale Moort” op al de Nederlanders, waarom hij besloot zijn nederzetting te Jacatra tot centrum te kiezen, en deze in een sterkte te herscheppen. Hij spoorde de bewindhebbers in Holland aan hem steun te zenden, en besloot zijn brief met de woorden: „Ende desespeereert niet... daar kan in Indië wat groots verricht worden”. Terwijl hij met den bouw van het fort bezig was, kwam zijn benoeming af tot gouverneur-generaal.

Al spoedig kwam het tot een openlijken oorlog met Engeland. De Jacatranen deden een hevigen aanval op het fort, en maakten gebruik van door de Engelsen aan hen afgestane kanonnen, die bediend werden door Engelsche kanonniërs. Coen leverde een hevigen zeeslag tegen de Engelsen, maar daar hij geen voldoende ammunitie had, besloot hij den strijd niet verder voort te zetten, en hulp te gaan halen op de Molukken, terwijl hij het bevel over het fort te Jacatra opdroeg aan zijn ondercommandant Pieter van den Broecke.

Terwijl Coen weg was, beloofde de pangeran van Jacatra aan de belegerde vesting steun, als Van den Broecke hem een som van 6000 realen uitbetaalde. Nadat die som aan den pangeran geschonken was, lokte deze onder voorwendsel van nadere besprekingen en het sluiten van vriendschap Van den Broecke en zeven anderen in zijn dalem, waar hij hen onverwachts gevangen liet nemen. Toen zond hij een boodschapper naar het fort en eischte een hoogen losprijs, benevens twee kanonnen en ammunitie. De bezetting van het fort, eerst voornemens

Jan Pieterszoon Coen, de grondvester van het Nederlandsche gezag in Indië, 7 Januari 1587 te Hoorn geboren. (Naar een oude gravure.)

deze eischen in te willigen, besloot na rijp beraad hierop niet in te gaan, maar zich zooveel als mogelijk was te verdedigen, en zoo den terugtocht van Coen af te wachten. Het fort werd duchtig versterkt en den 12den Maart 1619 feestelijk Batavia gedoopt. Ruim vier maanden na zijn vertrek kwam Coen met een vloot van zestien schepen terug. Toen hij van het verraad hoorde, werd Jacatra bestormd, en als straf geheel verwoest. De grond, waarop Jacatra had gestaan, werd het eerste vaste bezit van de Compagnie op Java, en Coen besloot daarop de hoofdstad der Nederlandsche bezittingen te vestigen.

Met voldoening kon Coen aan de bewindhebbers in Nederland mededeelen, dat de Compagnie „voet en dominie in het land van Java had become”. En met trots voegde hij er aan toe: „Siet ende considereert doch, wat een goed courage vermag”.

Coen is zijn lijfspreuk: „desespeereert niet” tot zijn dood toe trouw gebleven.

In 1623 kreeg Coen op zijn verzoek ontslag. Zijn opvolger werd Pieter de Carpentier. In 1627 werd Coen voor de tweede maal tot landvoogd benoemd, om in 1629 te Batavia te sterven. Hoewel hij soms wel eens zeer streng kon optreden, moeten wij erkennen, dat hij onder uiterst moeilijke omstandigheden het Nederlandsche gezag in den Archipel voor goed gevestigd heeft.

Een oude afbeelding van de eerste vestiging der Nederlanders te Batavia aan de toen „Tigers-Graff” genoemde binnenvaart.

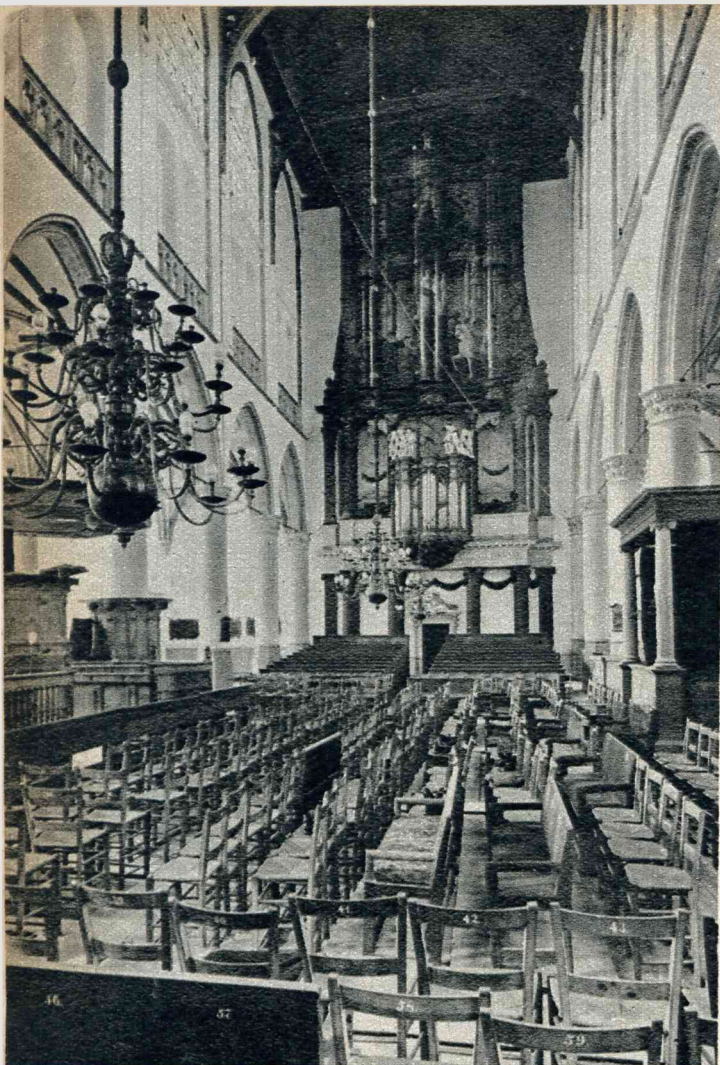
Het standbeeld van Hoorns beroemden zoon op de Kaasmarkt voor de Waag aldaar, een bouwwerk van Hendrick de Keyser uit 1609.

reizigers en ontdekkers. De handelsgeest, ons Nederlanders aangeboren, vond een prachtig arbeidsveld in den aan- en verkoop van Indische producten, die wij uit Spanje en Portugal haalden, en verder vervoerden en verhandelden over heel Noord-Europa. Deze winstgevendende handel nu was Philips II van Spanje een doorn in het oog, en deze vorst trachtte door allerlei maatregelen een einde te maken aan dezen voor hem onduidbaren toestand.

Totdat in 1594 de Hollanders besloten zelf den weg naar Indië te zoeken en den handel met de Oostersche volken ter hand te nemen. Cornelis Houtman vond den weg naar Indië, er werden verschillende Oost-Indische Compagnieën opgericht, door Oldenbarnevelt later tot één sterke Compagnie vereenigd, en de grondslag voor onze overzeesche bezittingen was hiermee gelegd. Maar de van alle kanten ondervonden tegenwerking maakte een krachtig bestuur in Indië noodzakelijk. Verschillende gouverneurs volgden elkander snel achtereenvolgend op. Pieter Both, in 1609 tot eersten gouverneur-generaal benoemd, trad reeds in 1614, na een zeer moeilijk begin, af, en vertrok naar het vaderland, dat hij niet terug zou zien, daar hij bij Mauritius door een schipbreuk om het leven kwam. Zijn opvolger, de Amsterdamsche koopman Gerard Reynst, stierf binnen een jaar te Jacatra. De derde gouverneur-generaal, dr. Laurens Reaal, de gouverneur der Molukken, vroeg zelf zijn ontslag en beval Jan Pieterszoon Coen van Hoorn als zijn opvolger aan.

Coen vestigde zich op Jacatra. Intusschen nam de

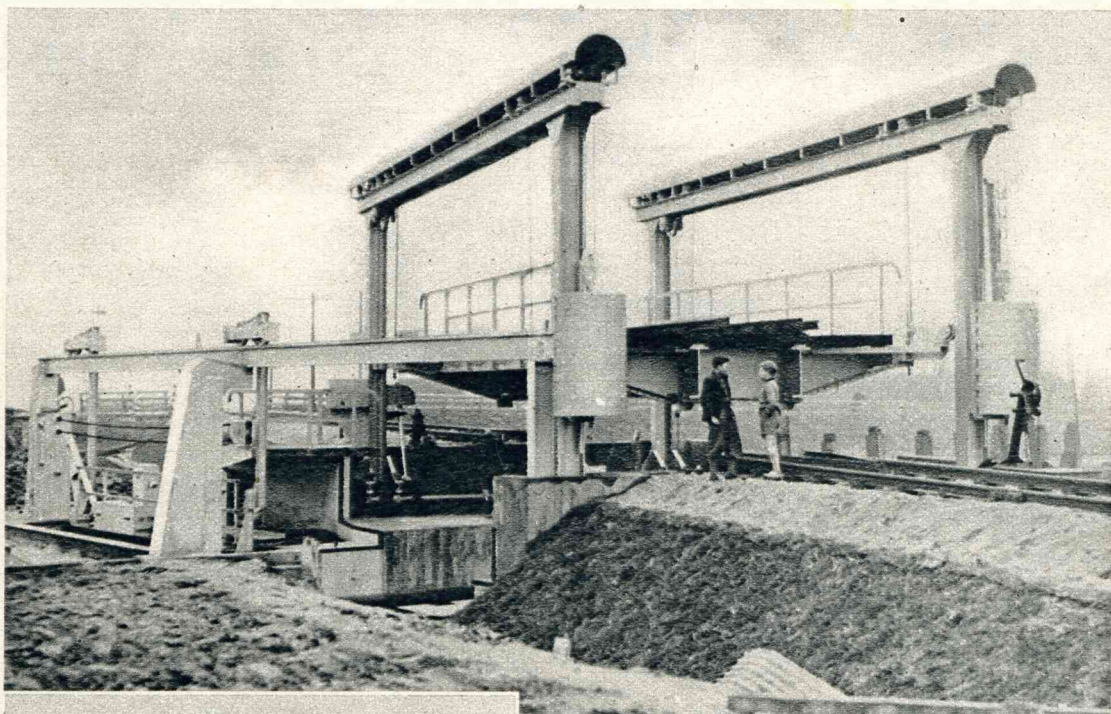
Gezicht in de Grote Kerk te Alkmaar, die in zoodanigen toestand verkeert, dat restauratie niet overbodig is.

IN NOORD- HOLLAND

De Noorderkerk te Hoorn wordt gerestaureerd. Op den voorgrond ziet men werklieden, die de oude eiken balken verwerken tot nieuw gebruik.

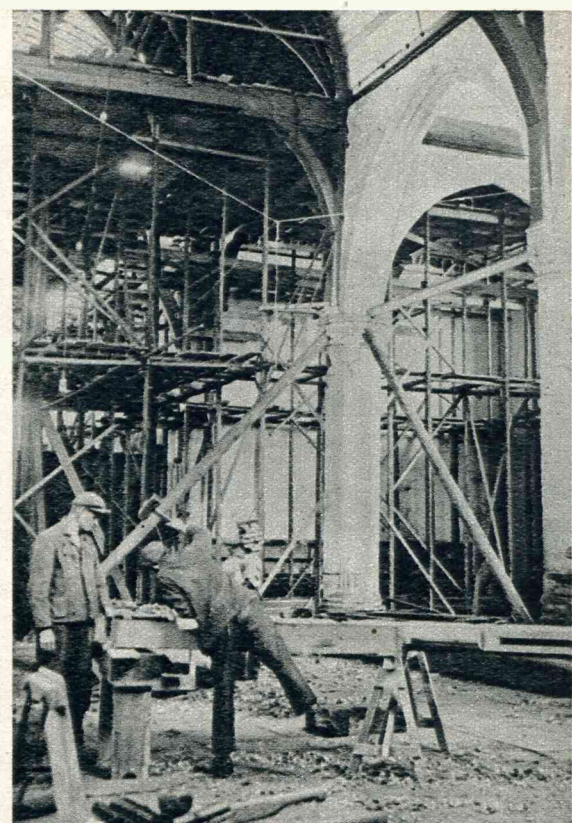
Ook Zaandam is feestelijk versierd ter eere van het prinselijk huwelijk; de verlichting trekt des avonds vele kijkers en bezoekers. — Het stadhuis in feesttooi.

Een nieuwe spoorhefbrug is gemaakt over het kanaal Kolhorn-Alkmaar in den spoorweg, welke vanaf de groote veiling te Noord-Scharwoude naar het station van deze plaats is aangelegd.

De bekende Bilan-watermolen te Obdam verloor tijdens het malen een wiek.

Voor onze lezers worden verkrijgbaar gesteld

bijzonder fraaie platen in kleuren van het **PRINSELIJK PAAR**

naar een schilderij van Bernard de Hoog. Op de achterpagina van dit nummer ziet men den kunstschilder de laatste hand aan zijn werk leggen. Deze platen worden geleverd in twee uitvoeringen.

1. Plaatgrootte plm. 50 × 65 cm. Beeldgrootte 36 × 42 cm. . . . **PRIJS f 3.—.**
2. Plaatgrootte plm. 24 × 32 cm. Beeldgrootte 18 × 22 cm. . . . **PRIJS 10.90**

De platen zijn op zwaar karton gedrukt. Bestellingen bij den boekhandel en de bezorgers van „Panorama”. Rechtstreeksche toezending volgt na ontvangst van postwissel of na overschrijving van het bedrag op girorekening 142700 van „Panorama” te Haarlem.

Belangrijk!

In de bekende serie van de Hollandsche Bibliotheek is wederom een nieuwe roman verschenen, getiteld:

EEN PILOTE VERLIEFD

DOOR ANN LEE

Vanaf heden is dit boekwerk verkrijgbaar bij al onze bezorgers, agenten en aan ons hoofdkantoor tegen den prijs van 17½ ct. in gewone uitvoering en 70 ct. in luxe-prachtband. Wanneer toezending per post verlangd wordt, gelieve men voor een ingenaaid exemplaar 5 ct. en voor een in luxe-prachtband 10 ct. aan postzegels extra bij te sluiten.

GOUDBLOND MEISJE

door A. L. Provost en L. Black

Op den stoel naast hem lag een krant, zóó open, dat hij „Aangeboden betrekkingen”, „Gevraagde betrekkingen” lezen kon, een-tonig herhaald.

„Is er niet iets... iets dat ik voor u mag doen?”

Gloria sloeg haar oogen op van den ongeluk-kigen brief, die 't eene moment lokkend wenkte, en haar 't volgende oogenblik hoonde. Er kwam een snel, angstig besluit in haar op. Haar hart scheen in haar keel te kloppen.

„Er is maar één ding, dat iemand voor me zou kunnen doen op 't oogenblik... maar... 't is te erg...” Zij kon 't niet uitspreken.

„Wat dan, Glory?” Jack's stem kon zoo teeder klinken!

Het kloppen in haar keel benauwde haar, maar ze hief het hoofd en keek hem aan, alsof hij haar nitdaagde.

„Ik heb een oom gehad,” zei ze vriendelijk, en een vreemde drang deed haar woorden struikelen over elkaar. „We hebben nooit met elkaar overweg gekund. Hij was 't er niet mee eens, dat ik werken ging, ofschoon ik anders genadebrood bij hem moest eten. Een kleine maand geleden is hij gestorven. Hij vermaakte alles aan mij, op voorwaarde, dat ik binnen een zekeren tijd trouwde. Die tijd is over twee dagen om.”

„Ja?”

Hij hielp haar niet, al had ze den eigenaardigen flits in zijn oogen gezien. 't Was te laat om terug te gaan, en ontzettend zwaar om door te spreken.

„Ik wil niet tot een huwelijk gedwongen worden. Ik vind trouwen op die manier bijna misdadig. Maar ik dacht, misschien kon ik... misschien was een huwelijk mogelijk puur als zakelijke schikking, om aan de conditie van 't testament te voldoen, zonder dat één van tweeën verder gebonden is.”

Hij zat tegenover haar en luisterde rustig, haar bijna onverschillig aanzien.

„Wilt u daarmee zeggen, dat u onder die omstandigheden met mij zoudt willen trouwen?”

Gloria sloeg haar oogen neer. Nu haar geheim er uit was, had ze alles willen geven, om 't terug te trekken.

„Ik heb u toch al gezegd, dat ik niet echt van u kon houden?”

„Dat herinner ik me.” Hij glimlachte zelfs ietwat.

„Er is nog iets,” ging zij snel voort. „We hoeven elkaar na de plichtigheid nooit meer te ontmoeten — behalve als er papieren geteekend moeten worden.”

Maar... 't zou een onmogelijke toestand worden, als 't bekend werd. Ik wil mijn eigen naam houden en mijn eigen weg gaan. Buiten den advocaat van mijn oom behoeft niemand te weten, dat we getrouwd zijn. Ik bedoel, dat 't puur een zakelijke overeenkomst is, een soort compagnonschap. U zoudt 't mij mogelijk maken, dat geld te erven, en ik zou 't met den executeur zoo regelen, dat er op uw bank een bepaald bedrag gestort werd — een derde van 't inkomen bijvoorbeeld. O, ik weet best, dat 't onzinig klinkt, en afschuwelijk hebzuchtig. Maar wat moet ik anders?”

Zij zweeg met een zwak gebaar van wanhoop, maar Jack gaf niet direct antwoord. Hij zat roerloos, met iets straks in zijn trekken, maar dat wist zij niet zeker, want 't werd schemerig in de kamer. Toen keek hij op, en weer zag zij dat vreemde lachje, dat geen blijheid scheen in te hebben.

„Over zakelijke details zullen we geen last krijgen,” zei hij bedaard. „En ik zal uw wenschen natuurlijk

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

Gloria Staunton, secretaresse van de rijke mejuffrouw Harriet Endicott, bemerkt, dat deze geregeld effecten verkoopt zonder het geld weer te plaatsen, alleen om aan de verlangens van haar verkwistenden neef Jack Moreland te kunnen voldoen. Jack noodigt Gloria uit voor een zeiltochtje, doch ze weigert de invitatie, daar ze berreesd is haar betrekking hierdoor te verliezen. Frances Payne, een jonge weduwe, die voor haar huwelijk regelmatig juffrouw Endicott op haar landgoed Berkenwoud bezocht, ontmoet een zekeren Wayne Gorham, van beroep makelaar. Deze Gorham wil voor zaken Jack Moreland spreken, en verzoekt Frances Payne hem met deze familie in kennis te brengen. Jack doet Gloria een huwelijksaanzoek, doch zij slaat dit af en zegt dat ze niet van hem houdt en ook geen echtgenoot zou willen hebben, die niet in zijn eigen levensonderhoud zou kunnen voorzien. Mejuffrouw Endicott heeft hen in den tuin opgemerkt en ontslaat haar secretaresse wegens haar al te vriendschappelijke houding jegens Jack. Deze is voor eenige dagen op reis en weet niet wat er tijdens z'n afwezigheid gebeurd is. Bij zijn terugkeer vertelt hij tot groote verbazing en schrik van zijn tante, dat hij bij een garage als monteur in dienst is getreden. Van de nieuwe secretaresse, die een vriendin van Gloria is, weet hij haar adres te bemachtigen en gaat haar onmiddellijk bezoeken. Het verhaal vervolgt met een gesprek tusschen Jack en Gloria. Nu kunt u verder lezen.

eerbiedigen, als u 't huwelijk geheim wilt houden. De tijd is kort, dus 't lijkt me 't beste, dat ik u morgenochtend met 't wagentje af kom halen. Dat valt minder op, dan samen in den trein reizen, als we soms bekenden tegenkomen. We moeten natuurlijk naar een anderen staat, maar we kunnen heel gauw terug zijn, en u kunt den advocaat van uw oom telegrafisch op de hoogte brengen.”

Hij sprak als gold het een afspraak voor een lunch of een dagje toeren. Hij stak zijn hand uit en zij legde er de hare in. Haar verloofde! 't Gaf haar een vreemd gevoel.

„Dank u! 't Was ontzettend moeilijk om 't u te zeggen, maar u hebt 't erg vriendelijk opgenomen.”

„Welnee!” stelde hij haar gerust. Hij leek weer

de luchthartige Jack Moreland van vroeger. „'t Lijkt me wel een avontuurtje, sportief! Vindt u morgenochtend zeven uur niet te vroeg? We hebben onze tijd noodig.”

„Ik zal zorgen dat ik klaar ben.”

Toen hij was heengegaan, leunde Gloria tegen de deur en zij keek als versuft de kamer rond. Morgen was zij mevrouw Moreland... en zij was rijk!

„Wat heb ik gedaan?”

Een weeë schrik greep haar aan. Hoe had ze zoo'n schandelijk verdrag kunnen aangaan? Dit was de dood van haar droomen, een koude overeenkomst met een man, die gezegd had, dat hij van haar hield, maar toch bijna een onbekende — een caricatuur van een huwelijk, waar hij voor betaald werd. En toch... Gloria deed haar oogen dicht, toen zij aan de dagen van ontmoediging en huiverige vrees dacht, die hiertoe hadden geleid, aan de pijnlijke vermoeienis en het bittere hunkeren; daarna de tergende verlokking van dat testament, het gevoel van onrecht, de wilde aanvechting om over die wreede bepaling te zegevieren. En zij had toegegeven. Met brandende wangen vroeg zij zich af, hoe Jack Moreland over haar denken moest.

Hij had 't verbazend kalm opgenomen. De meeste mannen zouden woedend geworden zijn. En 't was onredelijk, maar hij ergerde haar door die gevoel-loosheid. Hij had ten slotte gezegd, dat hij haar liefhad, nog maar zoo kort geleden!

In 't benedenportaal bleef Jack Moreland even naar buiten staan kijken. 't Regende nu, treurig, koppig.

„Een mooi vooruitzicht voor mijn trouwdag,” mompelde hij. „Enfin — 't is een sportief avontuur, Gloria-lief, of je 't weet of niet.”

Zijn rechterhand, in zijn zak gestoken, raakte een rechthoek van stijf papier. Hij trok 't er uit, een geel loonzakje, met 't eerste geld, dat hij ooit in zijn leven verdiend had. Hij had 't Gloria willen laten zien. Hij lachte grimmig en stak het weer weg.

„Hoeft niet, geeltje. We trouwen met een erfdochter — loonzakjes tellen niet mee. Morgen vroeg op, de grens over, en terug als getrouwd man zonder vrouw. Zal mij benieuwen, wat er van wordt!”

Gloria meende, dat zij dien rit door den lentemorgen nooit zou kunnen vergeten. Jack was vroeg gekomen, zooals hij beloofd had, en toen zij beneden kwam, stónd de lage, grijze, snelle two-seater aan 't trottoir.

Even had zij angst gevoeld voor den onherroepelijken stap, dien zij zetten ging. Wie zei haar, dat die verwende, pretlievende jongeman zich aan de ontzettende afspraak zou houden? Maar Jack's stem, prettig nuchter, kalmeerde haar.

„Ik ben nog vroeger dan ik zei, maar we kunnen beter wat vóór zijn, als we later soms oponthoud hebben.”

Zij stemde in, maar haar stem klonk ver. Hij had haar helpen instappen, zoo licht mogelijk haar arm aanrakend, en was naast haar gaan zitten. Toen weg, door de smalle straten naar buiten, met 't ronken van den motor in haar ooren en 't scherpe besef van zijn nabijheid, en door alles heen de frischheid van den morgen en van de lente. Onder andere omstandigheden zou Gloria 't heerlijk gevonden hebben; nu leek het een vreemde, maar opwindende droom.

Tolhuis aan de Naarderstraat te Huizen.

EEN AARDIGE VERRASSING VOOR UW KINDEREN

is een van de volgende boeken

DE WITTE TIJGER

van SAMUEL SCOVILLE Jr.

De geheimzinnige vlucht van de Q2

van COVINGTON CLARKE

Muiterij op het s.s. Nanking

van HOWARD PEASE

Ank's Moeilijk Jaar

van RUTH M. GOLDRING

De boeken zijn geschikt voor kinderen van 12 jaar en ouder. Elk boek bevat **224 pag.** boeiende lectuur en

kost slechts 15 cent

Bestelt nog heden, de voorraad is beperkt.

Verkrijgbaar bij al onze agenten en bezorgers, bij den boekhandel en bij onze kantoren. Toezending per post geschiedt alleen na ontvangst van het verschuldigde bedrag onder bijvoeging van 2½ cent porto per exemplaar.

Onze

Kerstprijsvraag

IN HET VOLGEND NUMMER
publiceeren wij den uitslag van
onze groote Kerstprijsvraag,
waarbij 600 PRIJZEN ter
gezamenlijke waarde van

2000 GULDEN

zijn uitgelooft. De namen van de
gelukkige prijswinnaars zullen
dan bekend worden gemaakt.

Op strikt eerlijke wijze zal het lot aanwijzen,
wien van de inzenders een prijs ten deel
valt, zoodat correspondentie betreffende
dezen uitslag niet kan worden gevoerd.

Ze zeiden niet veel. Nu en dan keek zij van terzijde naar hem. Hij leek haar nu nog onbekender dan op Berkenwoud, rustiger, meer ingehouden. Hij scheen alleen op den weg te letten, al reed hij nog zoo makkelijk en zeker.

„Grens,” zei hij laconiek, en Gloria hield haar adem in, toen zij een staat binnenreden, waar huwelijken makkelijker gesloten werden.

De minuten vlogen om... vlogen om...

Een uur later stonden zij in de spreekkamer van een nederige pastorie met een geestelijke en haastig bijeengezochte getuigen. Allemaal vreemde gezichten. Zoo trouwde zij dan! Een huwelijk, dat geen huwelijk was, een nuchter contract, om 't recht te hebben, 't geheime recht, op den naam van dien man. In een verborgen hoekje van haar hart was er van Gloria's droomen een klein wit vonkje blijven leven, het wachten op iemand, onbekend, nauwelijks verbeeld, die ooit dien teeren gloed tot vlam zou aanblazen. En dit was van alles het einde!

Ze voelde een ring aan haar vinger schuiven, Jack Moreland's hand ternauwernood de hare raken, en zij hoorde de stem van den onbekenden geestelijke: „Ik verklaar, dat gij man en vrouw zijt.”

Zij was mevrouw Moreland. Er was geen terug.

Toen zaten zij weer in den grijzen wagen, terugrijdend over dezelfde wegen. Reeds gaf de grillige lente blijken van weersverandering; de lucht werd grijzig, de wind killer. Jack minderde wat vaart en stopte een deken toe.

„Zoo goed?” Hij fluisterde het bijna.

„Uitstekend,” zei ze vlug.

„Zullen we in de Lafayette lunchen? Da's nog maar een mijl zoowat.”

„Liever niet, als u 't goed vindt. Ik moet voortmaken — meneer Carver telegrafeeren, en nog zooveel.”

„Net zooals je wilt.”
Zij ijlden verder. Hij gaf geen blik van teleurstelling. Gloria was zelf wat teleurgesteld. Zij voelde, dat zij onvriendelijk geweest was, maar zij zag op tegen de intimiteit van het samen lunchen; zag ook op tegen het bijzijn van anderen. De Lafayette was een bekende gelegenheid. Men hoefde haar niet te zien met Jack Moreland en met dat gouden bandje aan haar vinger. En toch zou ze 't erg vinden, 't zoo gauw alweer af te doen.

De stad daagde op, een rookerige vlek tegen den hemel, toen een gebroken lijn, een wirwar van daken en schoorsteenen en torens. Een nevel werd klam tegen hun gezichten.

Zij stopten maar ééns, aan een telegraafkantoor; zij stonden samen aan het muirlessenaartje en Jack schreef een telegram voor haar.

„Brief betreffende Staunton ontvangen. Ben hedenmorgen getrouwd. Adres tot nader bericht...”

Hij wachtte en keek haar vragend aan. „'t Antwoord zal geadresseerd worden aan mevrouw Moreland,” herinnerde hij haar.

„Dat begrijp ik.” Zij bloosde licht. „'t Was zoo nieuw, en zoo vreemd met die geheimhouding. „Ik dacht in een stil hotel te gaan, tot ik antwoord van mr. Carver had en wist, wat er gedaan moest worden. Ik had aan Grandon gedacht — of zou daar iemand kunnen zijn, die u kent?”

„Niet dat ik weet.”

Hij vulde den naam van het hotel in, en schreef toen den haren:

„Gloria Moreland-Staunton.”

't Gaf haar een schokje, dat geschreven te zien staan. „Die ken ik nog niet erg best,” zei ze, en zij werd verlegen onder zijn schalksche lachje.

„Nee,” zei hij langzaam, „dat geloof ik ook niet.”

Terwijl zij zich afvroeg, wat hij eigenlijk bedoelde, gaf hij 't telegram af.

Een half uur later stond de wagen stil voor het huis, waaruit zij dien ochtend vertrokken was. Hij gaf haar een kaartje, waarop hij met potlood iets geschreven had.

„Als ik iets doen kan, hoor ik 't graag. Met dit adres komt 't altijd terecht.”

„Dank u. Er moet natuurlijk 't een en ander geregeld worden...”

Hij gaf geen antwoord, en probeerde niet mee naar binnen te gaan, waar zij dankbaar voor was, maar hij bleef even naast haar op 't trottoir staan kijken. Alleen maar kijken. Ze won, dat hij 't niet deed. 't Herinnerde haar aan den dag, dat hij haar ten huwelijk had gevraagd en dat zij hem al die vinnigheden gezegd had. Toen stak hij zijn hand uit.

„'t Beste. Dank voor 't vertrouwen.”

Hij stapte in en reed weg. In een seconde verdween hij in 't drukke verkeer.

Gloria ging langzaam de trap op. Het getij van opwinding, dat haar den dag door gedragen had, liep snel terug. Toen zij de deur opendeed vond zij teekenen van verwarring en haast: een koffertje midden op den vloer, kleeren en boeken en allerlei artikelen hier en daar, en Sara er midden in, pakkend voor haar vertrek naar Berkenwoud. Sara keek bezorgd op en vroeg:

„Glory, kind, wat ben ik blij dat ik je zie! Ik begreep niet, waar je zat. En je koffer stond ingepakt... Wat is er gebeurd?”

Glory deed de deur dicht en bleef er tegen staan, zenuwachtig en tegelijk uitdagend.

„Ik ben getrouwd,” gooide ze er uit. „Vanmorgen — om geld! Ik heb een man, dien ik amper meer zien zal, en geld, dat me niet gegund is, en een geheim verder mijn heele leven. Wat zóu oom Robert in zijn schik zijn!”

Haar vreugdelooze zenuwlach ging schril door de kamer. Sara sprong op en greep haar stevig bij de schouders.

„Wat heb jij?” Opeens werd zij week. „Kind, je bent doodop! Ga gauw zitten en laat ik je goed uittrekken. Nat ook nog! Heb je vanmiddag gegeten?”

„Nee,” schudde Gloria. „Ik had te veel haast om terug te komen en dien advocaat een telegram te sturen.”

„Zoo. Wat had je voor ontbijt gebruikt?”

„Een kop koffie. Ik kon niet eten.”

„En avondeten gisteren?” zette Sara onbarmhartig door.

„Vergeten,” zei Gloria nederig. „Ik had zooveel te denken — en te beslissen.”

Sara maakte een krengeluid en ging naar het keukentje. Zij zond een bezorgde vraag achterom, blij, dat ze Gloria niet aan hoefde te kijken, terwijl ze vroeg.

„Wie is 't Glory — of kun je 't me niet vertellen?”

„Jack Moreland.”

Er kletterde een kopje neer. Sara greep naar een ander.

„Had erger gekund,” zei ze kortaf. „Aardige jongen. En hij is dol op je — zag ik zoo.”

„Maak er geen romannetje van, Sally. 't Is gewoon zakelijk opgezet — om aan de conditie van dat ellendige testament te voldoen. En hij wordt er goed voor betaald.”

Sara, over het fornuis gebogen, hoorde minachting in de stem. Zij won antwoorden, maar deed haar mond weer dicht.

Aan den snel bereiden maaltijd kreeg

„Ja, fijn wollen goed was ik zelf in... KOUDWATER LUX

„Een fijne wollen jumper, een sjaal, een gebreid kinderpakje, een mooi wollen mutsje, je kunt het allemaal werkelijk het beste zelf wassen, als je maar Koudwater Lux gebruikt. Dan heeft de wol absoluut niets te lijden en blijft heerlijk soepel, zacht en donzig, zelfs na herhaaldelijk wassen.

En het is helemaal geen moeite, Lux lost in een ogenblik op, zelfs in koud water; zodoende behoeft je het goed nooit aan het gevaar van een heet sop bloot te stellen. Ook is Lux volkomen veilig voor het eerste wollen goed, want het bevat niets dat de fijne draden zou kunnen aantasten.”

KOUDWATER LUX is inderdaad het enige middel om wollen goed snel en veilig te wassen. Wrijven is geheel overbodig — en alleen als U Koudwater Lux gebruikt is U zeker dat alle zeepresten — die de wol stug maken en doen verkleuren — volledig worden uitgespoeld.

VEILIGER DAN VEILIG... EN VLUGER DAN VLUK

LX 42-C

Gloria haar kalnte weer. Zoo kort mogelijk vertelde zij Sara, hoe 't gebeurd was.

„Nu weet je alles — alleen moet ik in hotel Grandon trekken en op antwoord van mr. Carver wachten. En jij houdt op met dat gezwoeg voor juffrouw Endicott, Sally. Ik wil je mee hebben.”

„Nee,” zei juffrouw Dalton beslist. „Dank je vriendelijk, maar daar ben ik te lang mijn eigen weg voor gegaan. Trouwens, dat nieuwe werk bevalt me, ik houd 't liever. Maar ik wensch je 't beste. Ik hoop, dat alles goed uitpakt.”

Zij ging terug naar het keukentje en veegde de scherven van het gebroken kopje op.

„Ik hoop dat 't goed uitpakt,” zei ze tegen het vuilnisblik. „Maar die geheimhonderij bevalt me niet. Heelemaal niet.”

ACHTSTE HOOFDSTUK

Juffrouw Endicott maakte zelden gebruik van de telefoon. Zij erkende er de waarde van, maar liet de practijk aan haar dienstboden en secretaresse over, heimelijk het kortaangeboden moderne gemak verfoeiend, dat de deftige zeden van haar jeugd had helpen ondermijnen. Vandaag echter verwaardigde zij zich niet alleen zelf te telefoneren, maar deed zij het heimelijk: zij wachtte, tot de nieuwe secretaresse uit de buurt was.

Juffrouw Endicott had zorgen. Verschillende dingen zaten haar dwars den laatsten tijd. Ten eerste dat vervelende geflirt tusschen Jack en de vorige secretaresse; misschien niet ernstig, maar... Jack had ridderlijke ideeën, en 't was een mooi meisje. Dan die ontzettende gril van hem, dat geld willen verdienen met handenarbeid. Zou er verband zijn tusschen die twee dingen? Er zou meer geld moeten komen, om Jack zoo bezig te houden, dat hij die grillen vergat.

De opbrengst van de 4% Cheritons slonk griezelig hard. Er waren oude rekeningen geweest en nieuwe uitgaven; de two-seater, haar verjaarsgeschenk voor Jack, was een zware post geweest. Toch hadden Pritchard en Ames zich ernstig verzet tegen den verkoop van die effecten. Moest ze zich dan gaan bekrinpen? Ze kon van Jack toch geen karigheid en zuinigheid gaan eischen?

Juffrouw Endicott trommelde zenuwachtig op het telefoon-tafeltje.

„Die vriend van Jack zei, dat ik mijn geld voordeeleriger moest beleggen. Hij heeft gelijk. Met zoo'n ongelukkige drie of vier procent kom je niet toe tegenwoordig.”

Zij greep naar het toestel en belde den heer Wayne Gorham op.

Twee uur later kwam Gorham de zitkamer van juffrouw Endicott in hotel Benham uit, met een koel lachje om zijn lippen. Het verdween, toen hij juffrouw Dalton aan haar tafeltje zag zitten schrijven. Er schoot een trek van nieuwsgierigheid door zijn gezicht, die de schrandere Sara niet ontging. Waarschijnlijk had hij gedacht, dat hij Gloria daar zien zou. Mannen van zijn slag kèken haast niet eens naar Sara.

Toen hij op de lift stond te wachten kwam het lachje terug.

„Misschien een tikje riskant, maar 't is te mooi om te laten schieten.”

Vijf minuten later stond hij in een publieke telefooncel. „Hallo, Parsons? Ik geloof dat ik iets goeds heb. We moeten er eens over praten... Ja... In dat hotel bij jou in de buurt dan, Grandon, over een half uur.”

In een hoek van de eetzaal in hotel Grandon zaten twee mannen te lunchen en te praten. Eén hunner was Gorham. De ander had een welvarend buitenman kunnen zijn, die de groote stad kwam kijken. Hij was grooter en zwaarder dan Gorham, en wat ruwer in zijn manier van doen. Zijn kleeen waren goed, maar zaten hem slecht. 't Was Gorham, die het meeste praatte.

„Dus zoo staat 't geval. Ik breng 't voor je aan 't rollen, en jij pakt 't voorzichtig aan. We slaan er allicht een veertig of vijftig mille uit.”

„Dat is wel wat,” bromde Parsons. „Maar je draait mij 't meeste werk op, en de risico. Hoe moet 't, als er geen dividend binnenkomt?”

„We betalen een poosje dividend van 't kapitaal. Daarna kan er zooveel gebeuren — dat weet jij beter dan ik. Maak je maar geen zorg — je blijft binnen de perken van de wet. En denk er om, dat geen mensch je zoo'n kans geeft buiten mij.”

Parsons keek hem aan. Gorham stond den blik kaln, wat vrolijk zelfs.

„Als je 'r geen zin in hebt, laat je 't,” hernam hij. „'t Moet gebeuren zooals ik zeg, of niet. Ik weet beleggingen genoeg voor mijn cliënt.”

Parsons wachtte even, tot een rondlopende kelner voorbij was.

„Goed,” zei hij kortaf, en hij duwde zijn stoel achteruit.

Gorham en Parsons gingen niet samen het hotel uit. Toen Parsons weg was, bleef Gorham zijn koffie opdrinken en hij betaalde. Toen stond ook hij op, en met het behaaglijk gevoel der welgevoeden ging hij naar de hal.

Tevreden merkte hij op, dat er daar geen bekende was. Er waren maar weinig menschen, naar het uur van den dag meebracht.

Een eindje de naaste gang in kwamen de lichtjes van een lift naar beneden en stopten. Gorham merkte het op, omdat hij nu eenmaal gewend was, alles op te merken. Toen de deur openschoof kwam er een meisje in een eenvoudig blauw mantelpakje uit. Op 't eerste gezicht leek ze slijk, bij nader inzien was het pakje meer smaakvol dan duur, en 't hoedje ontleende zijn meeste bekoring aan 't gezichtje er onder. Er scheen een gouden glans onder het blauwe stroo, een zuiver profiel en prachtige blauwe oogen. Een gezichtje, dat je niet makkelijk vergat. Gorham keek haar benieuwd en verwonderd na. Hij herinnerde zich den laatsten keer, dat hij juffrouw Staunton gezien had, en de herinnering riep een lachje op.

Zij ging naar de toonbank, vroeg blijkbaar naar post. De bediende schudde van neen en zij wendde zich af.

Er was iets onzekers in de manier, waarop zij door de hal liep, als wist zij niet, of zij zou blijven of heen gaan. Toen kocht zij een krant aan het stalletje en giug naar een der schrijfkamertjes in de hoofdgang. Gorham liep naar de toonbank.

Een nieuwe gast schreef zijn naam in en Gorham, naast hem staande, keek snel de bladzijde over. Een naam bovenaan trok zijn aandacht.

„Mrs. John Moreland, New York City.” Even gingen Gorham's oogen wijd open. Mrs. John Moreland! En geen menéer Moreland hier.

Hij zag dat de bureaulist hem aankeek.

„Eénpersoonskamer met bad alstublieft. Ik ga later wel naar boven.” Hij nam de pen en schreef vlug, vloeiend:

„J. Y. Parsons, Lincoln, Nebraska.”

Vervolg op pag. 35

ONTSIERENDE VETPUISTJES VOOR ALTIJD VERDWENEN

„Mijn dochter had erg last van vetpuistjes. Zij waren buitengewoon ontsierend en ik probeerde allerlei middeltjes zonder resultaat. Toen zag ik in een pakje Radox 't aanwijzing hoe vetpuistjes behandeld moeten worden. Ik volgde dezen wenk en het resultaat was wonderlijk. Ik nam een schoon lapje, gedoopt in een wijnglas met water, zoo heet als men verdragen kan en waar een halve theelepel Radox in opgelost is, legde dat voor enkele minuten op de bewuste plek en de meest hardnekkige vetpuistjes werden verwijderd.”

Mevr. H. V. E. te O.

Wanneer gij last hebt van ontsierende vetpuistjes, doe dan als deze dame: Koop een pakje Radox, volg de aanwijzingen daarin vermeld en U zult verbaasd staan over het buitengewone resultaat. De zuiverende zuurstof, die Radox in het water vrijmaakt, reinigt de verstopte poriën volkomen, terwijl door de zouten, die Radox bevat, bovendien de onderhuidse kliertjes gevoed en versterkt worden, zoodat Uw huid weer normaal zal functioneren. Als gij er nu nog voor zorgt dat er in Uw waschwasser voortdurend 'n weinig Radox aanwezig is, behoeft gij niet bang te zijn dat de vetpuistjes nog ooit zullen terugkomen en Uw huid zal er altijd frisch en jeugdig blijven uitzien. Radox is verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.90 per pak, omzetbelasting inbegrepen, en in kleine pakjes à f 0.15.

Silvikrin Lotion verfraait niet alleen het haar, maar versterkt tevens de haarvormende weefsels en de haarwortels. Gebruik ze voor de dagelijkse verzorging van Uw haar, zij houdt de hoofdhuid gezond, voorkomt haaruitval, bevordert den haargroei en verwijdert de roos.

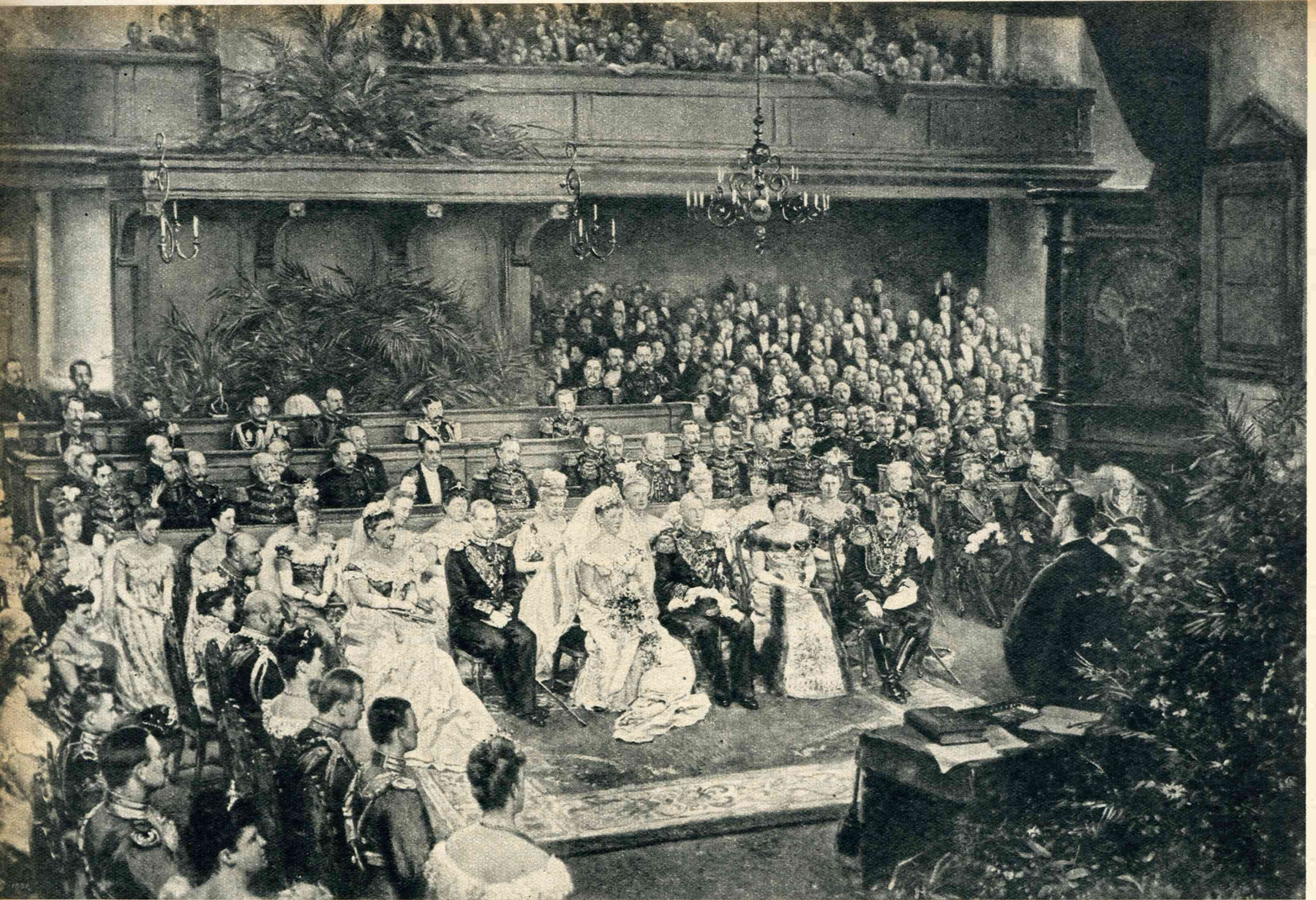
Silvikrin Lotion is het eenige Haarwater, bereid met de natuurlijke Haarvoeding Neo-Silvikrin

Flacons vanaf f 1.25

Bij Apothekers, Drogisten, Parfumerieën en Kappers

Silvikrin

Natuurlijke Haarvoeding maakt de hoofdhuid vruchtbaar.

De schilder Mari ten Kate legde op een groot schilderij het historische moment vast, waarop het koninklijk paar, H.M. koningin Wilhelmina en Z.K.H. prins Hendrik, bij de huwelijksinzegening in de Grootte Kerk te 's-Gravenhage op den 7en Februari 1901, door dr. van der Flier, hofpredikant, werd toegesproken. Van deze schilderij geven wij hierboven een reproductie.

EENIGE HISTORISCHE PRENTEN

Herinneringen aan andere huwelijken in ons Vorstenhuis

Als vanzelf gaan, bij dit huwelijk van een Oranje-telg, onze gedachten uit naar andere plechtig gesloten en feestelijk gevierde huwelijken in ons vorstenhuis. Op de allereerste plaats natuurlijk denken we dan aan de onder groote geestdrift der bevolking onzer lage landen gevierde huwelijksverbintenis van H.M. koningin Wilhelmina met Z.K.H. prins Hendrik, eveneens in de Grootte Kerk te 's-Gravenhage gesloten, en waarvan ons in tal van foto's en schilderijen de herinnering bleef bewaard.

Daarnaast geven wij als interessanten historischen tegenhanger een oude prent, voorstellende „de Plechtige Trouw-Statie van zijne Doorluchtigheid den Heere Prince van Nassau-Wellburg, met hare Doorluchtige Hoogheid Mevrouw Carolina van Oranje Nassau, Geschied op Woens-

dag, den 5en Maart 1760 in de Grootte Kerk te 's-Gravenhage". Ook de foto van het bruidstoilet van H.M. koningin Wilhelmina, vervaardigd door

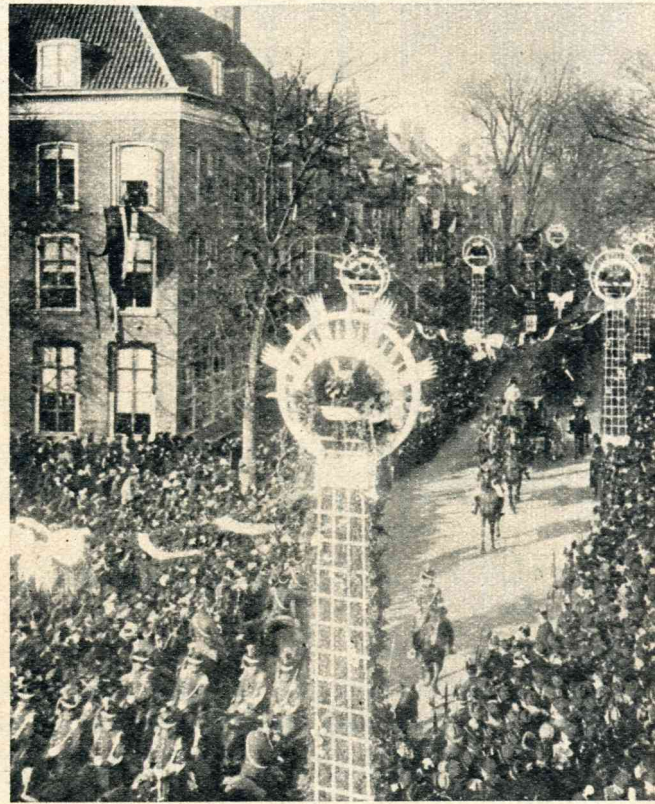
de dames van de kunstnaaldwerkklass der Amsterdamsche School voor Kunstnijverheid, verdient ongetwijfeld de aandacht. Wij nemen hierover uit het Handelsblad dier dagen de hieronder volgende gedetailleerde beschrijving over, die zeker door onze dames-lezeressen nog eens gaarne zal worden bekeken, al zal er vanzelfsprekend eenig verschil zijn met het bruidstoilet

Voor het paleis aan het Noordeinde te 's-Gravenhage. Het vertrek van het vorstelijk paar, H.M. koningin Wilhelmina en Z.K.H. prins Hendrik, met H.M. de Koningin-moeder in de gouden koets. Zoals men weet was de gouden koets een geschenk van de inwoners van Amsterdam bij gelegenheid van de inhuldiging van H.M. koningin Wilhelmina.

Een historische prent uit het jaar 1760, voorstellende het huwelijk van den prins van Nassau-Wellburg met gravin Carolina van Oranje-Nassau in de Grootte Kerk te 's-Gravenhage, den 5den Maart 1760.

De kop van den stoet op den hoek Plaats—Kneuterdijk, bij gelegenheid van het huwelijk onzer Koningin met Z. K. H. prins Hendrik.

van H.K.H. prinses Juliana, nu deze vorstelijke bruid geen regeerend staatshoofd is, zooals onze geëerbiedigde vorstin dit was, toen haar huwelijk met wijlen Z.K.H. prins Hendrik werd ingezegend. Men honde bij het lezen dezer beschrijving evenwel in het oog, dat deze niet door een vrouw gegeven werd, die allicht met meer vakkennis over dit kunst-naaldwerk had kunnen uitweiden.

„De rok met den sleep, die van de taille tot het einde twee meter vijftien centimeter lang is, vormt een geheel, dat eerst pasklaar werd gemaakt, daarna geborduurd. De teekening daarvoor is ontworpen door de firma Nicaud te Parijs, die ook zal zorgen voor de voltooiing van het kleeid met de laag uitgesneden taille, evenals de voorbaan van den rok rijk met kant gegarneerd, doch zonder borduursel.

Het borduursel wordt gewerkt tegelijk op het zilverbrokaat en de glacé-zijde, waaruit het onderkleed bestaat. Dit brokaat is speciaal voor deze gelegenheid vervaardigd. Het hoofdmotief van het borduursel bestaat uit losse takken oranjebloesem, verbonden door bladeren, linten en arabesken. In iederen bloesemtros ziet men een ontloken bloem, omgeven door minder of meer gesloten knoppen.

Voor deze knoppen worden parelen in twee grootten gebruikt, terwijl er, behalve de pailletten, nog acht soorten zilverdraad aan te pas komen, om de verschillende effecten te weeg te brengen. De bewerkte stof wordt opgezonden naar Parijs, om vandaar terug te keeren als het feeënkleeid, dat schittert met den glans van maan en ster en dat onze Koningin zal sieren op den gewichtigen dag, waarop zij in 't huwelijk zal treden.”

Wij verwijzen voor enkele nauwkeurige gegevens omtrent deze historische afbeeldingen naar de onderschriften van de foto's, welke op deze bladzijden zijn gereproduceerd.

De dames, die de bruidsjapon van H. M. koningin Wilhelmina borduurden, met het vorstelijke gewaad: mevrouw Ida van Emstede-Winkler, mevrouw T. Toe Laer de Jong in 't Woud, mej. C. Florijn, mej. C. Olivier, mej. D. Rincker, mej. A. Rincker, mej. C. Povel.

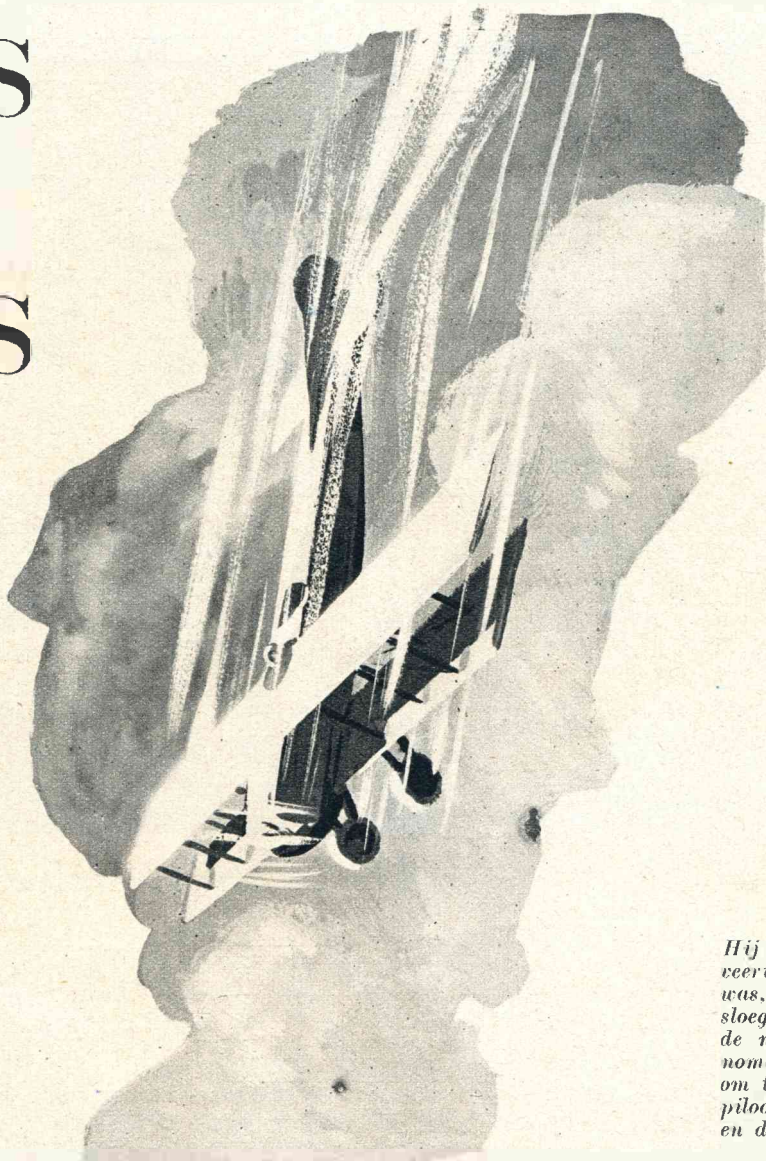
Een foto van de plechtige huwelijksinzegening in de Grootte of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage, den 7den Februari 1901. Op den voorgrond links het vorstelijk bruidspaar met de naaste verwanten tijdens de toespraak van hofprediker dr. van der Flier.

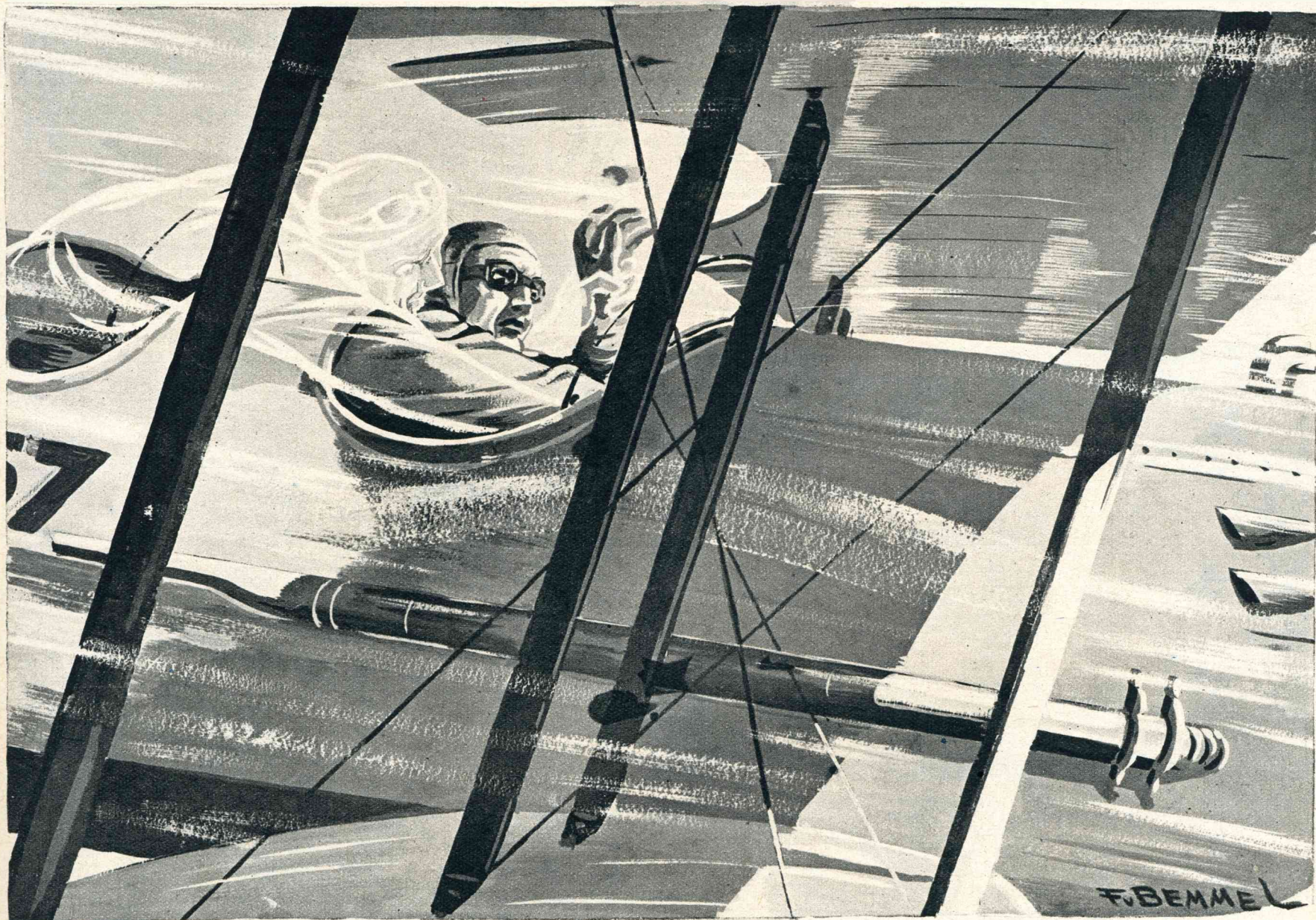
MYSTERIES EN RAADSELS

„Ik zal je morgen
alles betalen“

Het verhaal, dat wij op nevenstaande pagina afdrukken, werd gedaan door mr. Charles Dundas, uit Indië, in de bibliotheek van Hickleton, Dinsdag den 21en December 1920. Lord Halifax was aan de familie Dundas verwant door zijn zuster Alice, die gehuwd was met John Charles Dundas, zoon van den eersten graaf van Zetland. Mr. Charles Dundas was hun oudste zoon en een neef van lord Halifax.

Hij steeg op, en toen hij ongeveer honderd voet geklommen was, weigerde zijn motor en sloeg hij naar beneden. Hij leefde nog, toen hij werd opgenomen, en had nog juist den tijd om te vertellen, dat de jonge piloot achter hem had gezeten en de sturen had omgetrokken.

Ik zal u eerst vertellen, hoe ik aan het verhaal kom. U weet waarschijnlijk allemaal, dat we verleden jaar oorlog hadden met Afghanistan. Aan dien oorlog is plotseling een einde gekomen, hierdoor, dat wij juist op dat moment 'n zeer groot vliegtuig, „The Old Carthusian” geheeten, in Indië hadden, en dat had order gekregen, Kabul te gaan bombarderen. Dat was kort na den moord op den vorigen Amir (Habibullah Khan), waarin, naar men meende, de tegenwoordige Amir (nu ex-koning Amanullah) de hand had gehad. Het bombardement van de stad had vooral ten doel, de moeder van den tegenwoordigen Amir schrik aan te jagen, en dat doel werd inderdaad bereikt: onmiddellijk erna kwam de boodschap, dat de Afghanen vrede wilden sluiten.

Tusschen onze buitenste posten en Kabul staat er een berg van een zesduizend voet hoogte (ruim tweeduizend voet hooger dan de Ben Nevis), en de piloten hadden bij hun terugtocht ontzettende moeite. Zij kwamen maar een voet of tien boven den top van den berg uit en verongelukten aan den anderen kant, waarbij zij verwondingen opliepen. De commandant was een klein mannetje, ongeveer 4 voet 5 duim (1 m. 33) hoog; hij heette Hallé en was een bekend vlieger. De tweede piloot heette Villiers — hij had in Frankrijk gediend, maar was uit dienst gegaan, en had een zaak in Calcutta. Toen de oorlog met Afghanistan uitbrak, had hij weer dienst genomen.

Niet lang daarna ging ik terug naar Engeland, en aan boord van de P & O. maakte ik kennis met Villiers. Ik wist toen nog niet, dat hij vlieger was, maar op zekeren dag om een uur of twaalf zat ik te praten met hem en met twee kolonels van het Indische leger, die toen als brigade-commandant in Mesopotamië dienden. We waren toen in de Roode Zee. Het gesprek kwam op Gallipoli en Mesopotamië en in 't bijzonder op de rol van de Australische troepen op die beide krijgstooneelen. Toen zei Villiers, dat hij een merkwaardige historie kon vertellen van het Australische vliegercorps. Ik bood hem toen, omdat 't heet weer was, een whisky-soda aan, maar hij weigerde, en zei: „Als ik die aanneem, geloof u 't verhaal zéker niet, dat ik u vertellen ga.”

Hij was in Frankrijk ingedeeld geweest, vertelde hij, bij een vliegekamp vlak naast een Australisch eskader. Zooals iedereen weet, waren de meeste Fransche piloten jongelui van negentien tot vierentwintig jaar, soms zelfs nog jonger. De Australische vliegers muntten uit door hun moed, maar buiten dienst leidden de piloten en waarnemers nogal een ongebonden leventje: zij deden niets dan drinken en dobbelen en zich op andere manieren amuseeren onder de leus: „Laten we eten en

drinken en vroolijk zijn, want morgen sterven we.”

Op een avond zaten vier jonge piloten te poken. Zij behoorden tot dezelfde groep en moesten allemaal den volgenden dag naar boven. Ze zaten allemaal diep in de schuld, dus werd er bijna heelemaal op erediet gespeeld. De jongste piloot verloor het ergste. Hij gaf aan het eind van den avond schuldbekentissen af voor zijn verliezen en zei: „Vanavond heb ik 't niet, maar ik zal jullie morgen alles betalen.”

Het was den volgenden morgen goed vliegweer, en de jongste piloot moest het eerst opstijgen. Nauwelijks had zijn machine een hoogte van driehonderd voet bereikt, of zij begon opeens te draaien en te duiken, op een manier, die aantoonde, dat de piloot 't opzettelijk deed; zeer zeker niet op de manier, waarop een verongelukkig vliegtuig vanzelf pleegt te vallen. De machine sloeg op den grond te pletter en de piloot was onmiddellijk dood. Hij was de jongeman, die gezegd had, dat hij de anderen den volgenden dag zou betalen.

De volgende, die op moest stijgen, was ook een van de vier pokerspelers. Hij bestuurde een groot vliegtuig met een plaats voor den waarnemer en dubbele bediening, maar de plaats van den waarnemer bleef onbezet. Toen hij een hoogte van vijfhonderd voet bereikte, verloor de machine opeens haar vliegsnelheid en stortte neer. De piloot was niet dadelijk dood, maar stierf kort daarna. Toen hem gevraagd werd, hoe het ongeluk gebeurd was, antwoordde hij, dat de jongen, die al eerder verongelukt was, achter hem had gezeten, en de stuurinrichting zoo had geforceerd, dat hij vallen moest.

Daarna ging het derde lid van het kaartgezelschap van den vorigen avond de lucht in. Hij was alleen, en bereikte ongeveer dezelfde hoogte als zijn voorganger — en daar overkwam hem hetzelfde ongeluk. Hij was onmiddellijk dood, dus hoe hij aan zijn einde was gekomen, is niet bekend geworden.

Door dit alles kregen de piloten van het eskader, om een geijkte uitdrukking te gebruiken, „den angst”. Twee van hun kameraden waren al verongelukt en de derde was doodelijk gewond. De vierde poker-speler ging nu naar zijn commandant en vroeg permissie, dien ochtend beneden te blijven. Zijn verzoek werd afgewezen, op grond, dat er iemand naar boven moest, en wiens beurt 't was, die ging. Hij steeg op, en toen hij ongeveer vijfhonderd voet geklommen was, weigerde zijn motor en sloeg hij naar beneden, gelijk de anderen. Hij leefde nog, toen hij op werd genomen, en had nog juist den tijd om te vertellen, dat de jonge piloot achter hem had gezeten en de sturen had omgetrokken.

THERMOGÈNE

Deze van ouds bekende watten verspreiden 'n weldoende warmte en bestrijden met succes:

Hoest, Koude, Rheumatiek, Griep en Steken in de Zij

Doozen à 35 en 55 cent. Bij Apothekers en Drogisten

Bezoekt

het schoone Duitschland!

De „Märkische Schweiz”, niet ver van de hoofdstad Berlijn, behoort tot de mooiste landstreken der wereld. Een ideaal verblijf voor allen, die gezondheid en ontspanning zoeken, biedt het

Kneipp-Kurhaus Wald-Sieversdorf

(Märkische Schweiz)

Kruiden-, water- en dieet-kuren volgens Pastoor Kneipp.

Heerlijke boschpartijen en wandelwegen, omgeven door romantische meren. Verschillende behandelingen volgens het systeem Kneipp in de moderne badinrichting. Dienovereenkomstige verpleging. Gunstige Pauschalkuren onder leiding van doktoren.

Prospecti en inlichtingen worden op aanvraag gaarne verstrekt.

Een makkelijke stoel, de krant, een heerlijk kopje thee en het Verkade's Waxine lichtje, zij behoren bij de sfeer van een gezelligen avond „thuis”. Let er vooral op, dat U voor Uw theelichtjes het merk „Waxine” neemt. Dan hebt U de zekerheid, dat ze van Verkade zijn. Dat is Uw garantie voor kwaliteit.

Per doos van 12 stuks 25 cent

VERKADE'S

WAXINE THEELICHT

DE GOUDEN KOETS

Aan de rechterzijde van de gouden koets, die hier is afgebeeld, stelt de paneelschildering van prof. van der Waay de huldiging van Nederland voor. De middenfiguur, Nederland, aan welker voeten jong Holland rozen en leliën strooit, is ter rechterzijde omgeven door Vrede, Onderwijs, Geloof, Landbouw, Veeteelt, Handel en Nijverheid; ter linkerzijde door Muziek, Dichtkunst, Wetenschap, Heelende Kunsten, Recht, Wijsheid, Leger, Tucht en Orde. Voor details van het beeldhouwwerk der koets zie men het bijgaande artikel.

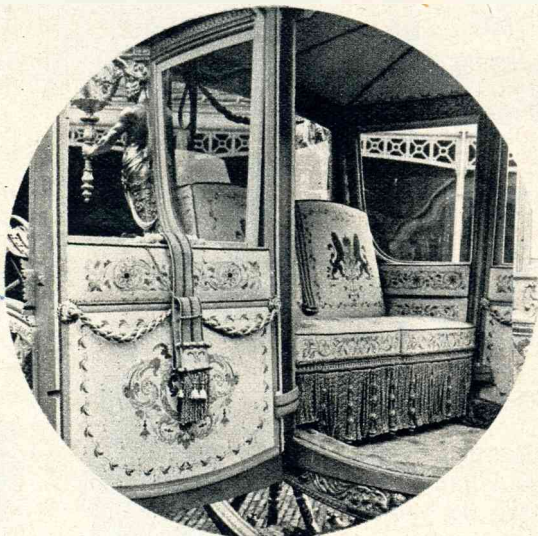
De hulde der koloniën wordt verbeeld op de linkerpaneelen: in het midden de Nederlandsche Maagd met de wapens van Oost- en West-Indië. Aan hare voeten schatten en producten uit de koloniale gebieden. Ter rechterzijde een Indisch vorst, die met gevolg eerbiedig hulde komt betuigen, en zonen des lands, die geschenken aanvoeren. Verder worden hier de Bescherming en Vrijmaking van den inlander voorgesteld in de figuur, die een uitbuiters terughoudt en op den achtergrond leger en marine. Aan de andere zijde vier figuren, die het brengen van beschaving en ontwikkeling aan den inlander symboliseeren en verder inboorlingen uit West-Indië, die voortbrengselen van hun land aandragen.

DE GOUDEN KOETS

Och ja, wel wat al te versleten raakt eigenlijk op den duur die jaarlijks rondom den derden September-Dinsdag weerkeerende lyriek over het „Sprookje van de gouden koets”. Ook al wordt dan ieder jaar nog groter de schaar van toeschouwers uit heel het land, die naar de hofstad tijgen om de ranke, fecërieke karos met haar weelderige, mat-gouden versiering, met haar teer en stemmig geschilderde paneelen door de herfstige lanen van het Voorhout te zien trekken.

Juist de jongeren onder ons, die ze slechts kennen van den prinsjesdag, van die imposante, maar tenslotte toch zoo volkomen onromantische ceremonie der Kamer-opening door het voorlezen van de troonrede, vermogen het „Sprookje” allicht niet meer na te voelen met die volle, verteederde instemming van hen, die de gouden koets reeds eenmaal eerder zagen als bruidskaros. Misschien moet men behoord hebben tot die bevoorrechte ouderen, die op een wazigen Februaridag van het eerste jaar onzer eeuw een slanke, teere, twintigjarige Oranjebruid ter kerke zagen rijden, om te gelooven, om te weten, dat sprookjes werkelijkheid kunnen worden midden in het wintertij van een nevelingenland.

Maar ook wij zullen dat wonder weldra voor onze critische, nuchtere, ongeloovige oogen zien. Voor de tweede maal rijdt de gouden droomkoets een jonge, stille, blijde vorstenbruid het leven en de toekomst tegemoet. Een lachende, bloeiende prinses, het eenig koningskind van haar land — dat is reeds een sprookjesfiguur op zichzelf. Een prinses, die ten huwelijk gaat, niet om den dwang van koele berekening en om nuchter politiek belang, maar omdat haar eigen jonge hart voor ieder van ons duidelijk en onweerstaanbaar gesproken heeft — dat is als een liefelijke legende uit oude tijden, herleefd in de grauwe twintigste-eeuwse realiteit. In haar stem hebben we het gehoord, in haar stralenden lach hebben we het gezien op de eerste verlovingsdagen, dat zij het eigenlijk zoo eenvoudige en daarom zoo diepe menschengeluk gevonden heeft, dat alle eeuwen door aan de bewoonsters van

De gobelin-bekleding der gouden koets, in zijden petit point uitgeroerd, is verraaidigd door de Amsterdamsche Kunstnaaldwerkschool, het Burger-Weeshuis, het Maagdenhuis, Tesselschade, Arbeid Adelt en verschillende particuliere dames. Vijftien miljoen steken zijn daarvoor noodig geweest.

vorstenpaleizen zoo dikwijls meedoogenloos bleef ontzegd.

Hetspreekt toch vanzelf, dat zulk een sprookjesprinses voorbij zal rijden als een visioen van wit en goud, wazig gesnield achter kristallijnen ruit in een omlijsting van gulden lofwerk. . . .

Wat is de geschiedenis van dat stukje oude koningspoëzie, dat straks weer in zijn ontroerende onwezenlijkheid zal voorbijglijden voor de bewonderende oogen van honderdduizenden juichende toeschouwers, door het kleurig opgesierde, maar anders toch zoo troosteloze moderne stadsbeeld? De trotsche burgerij van 's lands hoofdstad bood de gouden koets haar achttiennjarig koninginnetje aan bij haar plechtige inhuldiging in 1898. En voor 't eerst pas heeft ze haar dienst gedaan, twee-en-een half jaar later, bij het huwelijk der jonge Wilhelmina met hertog Hendrik van Mecklenburg.

Hoë de gouden staatsiekaros er precies uitziet, tot in alle details, dat zal wel niemand beschrijven kunnen, hoe vaak hij haar ook mocht zien langsrijden. Al te snel is het „gouden sprookje” voorbijgegleden. En richtte zich niet bovendien de aandacht veel meer op de vorstelijke inzittenden, wier waardige omlijsting haar sierlijk lofwerk vormt? Maar wij zullen u de gouden koets laten zien in haar volle pracht, zooals zij nu voor de tweede maal een Oranjebruid naar kerk en stadhuis zal voeren.

Onze kleurenreproductie geeft u de koets in haar geheel weer. De carrosserie en haar geheele ornamentatie zijn in zuiveren Hollandschen Renaissance-stijl gehouden. En ieder kleinste détail is ontworpen en uitgewerkt met een fijnen zin voor symboliek.

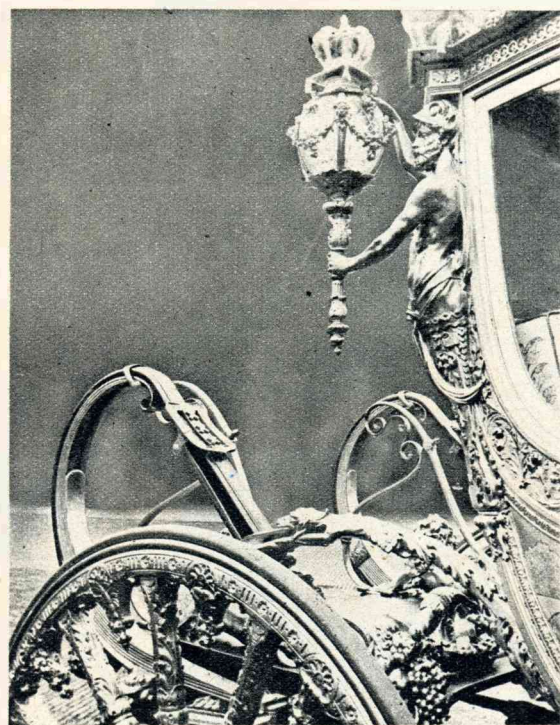
Wij wijzen bijvoorbeeld op de vier beelden, welke

de bovengroep vormen en die Landbouw, Handel, Nijverheid en Scheepvaart voorstellen, de vier hoofdtakken van ons volksbestaan, die de koninklijke kroon en waardigheidssteekenen hoog op de handen heffen. De versiering op de kroonlijst bevat boven beide portieren de initialen der koningin, op de vier hoeken de koninklijke wapens, omlauwerd door cherubijntjes en kinderfiguren, en verder alle wapens der Nederlandse provinciën en dat van Amsterdam. Vier atlanten torsen de kroonlijst en houden tevens de vier lantaarns.

Het symbolieke schilderwerk op de paneelen van beide zijden en ook van den achterkant der koets is van de hand van den Amsterdamschen schilder Nicolaas van der Waay, die van 1891 tot 1924 hoogleraar was aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten. Prof. van der Waay heeft het helaas niet meer mogen beleven, dat zijn fijnzinnige schepping de tweede Oranjetelg ten huwelijk zou rijden: slechts enkele dagen geleden, Donderdagavond 18 December jl. is hij, 81 jaar oud, te Amsterdam overleden. Wat de betekenis is van de zinrijke voorstellingen der zijpaneelen, vindt u in onze onderschriften bij de afbeeldingen.

De gouden sprookjeskoets rijdt uit. Nog eens, als op haar eersten tocht, voert zij een stralende koningsdochter, een fieren bruidegom mede op het oogeblik, dat in ieder menschenleven een sprookje is van het machtigste geluk, van ongeloofelijke blijdschap. Er zijn er, die het sprookje heel een leven door beschutten en veilig meedragen kunnen. God geve, dat zoo voor onze koningsdochter het sprookje nooit een einde neemt.

F. d'A.

Een duidelijk beeld van de versiering, waarmee het lof- en snijwerk der atlanten en de lantaarns zijn uitgeroerd, geeft dit détail van de achterzijde.

Zweepslagen, stompen en schoppen zijn de dagelijksche liefkozingen van het kind. Een niet-onaanzienlijk aandeel in het dramatisch effect van deze foto, komt op rekening van den bouw van het zeer slonzig en sinister interieur, dat een meesterstukje van overdrijving is. (Dolly Haas en Arthur Margetson.)

BROKEN BLOSSOMS

De eerste verfilming van dit tragische verhaal vond plaats in 1919. Toen speelde Lilian Gish, een thans bijna reeds vergeten ster, de hoofdrol. Nu is het Dolly Haas, die, als we ons niet vergissen, voor den eersten keer als tragédienne debuteert, want voor dien tijd speelde zij uitsluitend komiekerige rolletjes. Over deze „Broken Blossoms“ werd door Hans Brahm de regie gevoerd, terwijl zij in Nederland door Filma zal worden uitgebracht.

Het werd jaren terug voor D. W. Griffith een heele waag geacht om het gerenommeerde en succesvolle pad van klatergoud en schijn te verlaten en over te gaan naar de verfilming van een tragisch, armoedig, simpel menselijk gegeven, waarin niets anders dan bittere ellende te bewonderen viel. Het publiek juichte echter zijn poging toe en de film werd met groot gejubel en enthousiasme ontvangen. Nog jaren later sprak men er over en werd deze film aangehaald als een meesterwerk, hoewel zij 't in werkelijkheid toch allesbehalve was. De sterke ontroering echter, die zich door het zien van deze film bij het publiek had vastgezet, was de oorzaak van die overdrijving. Geloof nu niet, dat het thans anders zal gaan, ook

Dolly Haas, gehuld in armoedige rafels, waartegen het blanke, propere gezichtje wel heel sterk afsteekt.

al leven we een achttien jaar verder. Ook nu zal het publiek weer worden aangegrepen door de gedragingen van dat beest-mensch tegenover zijn teer, zwak dochttertje, wier eenige vriend een gedesillusionneerde Chinees is, en waarschijnlijk zal het ook nu weer een opkomend gevoel van voldoening niet kunnen onderdrukken, als het ziet welk een vreeselijke wraak dezelfde Chinees aan den verstoorder van zijn geluk bereidt.

Dat Dolly Haas met haar komische kwaliteiten, thans de ernstige verschoppeling speelt, zal menigeen zich nauwelijks kunnen voorstellen. Zij zelf beweert echter haar geheele ziel in deze creatie te hebben gelegd, en deze vrijgevigheid alleen reeds verdient gewis waardering. Voor hen, die hun amusement in gevoeligheden en tranen zoeken, is deze film een bij uitstek geschikt object

De Chinees Chen, die het arme verwaarloosde kind liefderijk ter verpleging opnam en haar met groote eerbied en teederheid verzorgde. Later wreekt hij zich op den bruid, die op wreede wijze aan zijn platonische liefde en bewondering een abrupt einde maakte.

GOUDBLOND MEISJE

Vervolg van pag. 27

Hij vond 't een aardigheid, met den naam van Parsons te teekenen. Misschien gebruikte hij de kamer niet, maar er kon iets gebeuren... dan was hij bij de hand.

Hotel Grandon was vroeger befaamd en nog steeds goed, maar het lag buiten den gewonen weg der uitgaanders. Vrienden of kennissen van Jack zouden er niet licht komen — daarom had Gloria het gekozen, toen zij snel haar plannen maakte. Zij werd liever door niemand herkend.

Gloria voelde zich als in een veilige haven, toen zij den huisknecht door een breede gang met dikken looper volgde naar haar kamer. Het zachte dichtgaan van de deur was een volgende mijlpaal op den weg van haar verbazingwekkend avontuur. Het sloot een nieuwsgierige wereld buiten en stelde haar in staat, rustig te wachten op bericht van den uitvoerder van het testament. De gedruktheid en zenuwvermoeienis weken, er kwam nieuw vertrouwen in haar. Gloria was weer zichzelf, onafhankelijk, de geboden gemakken genietend, zachtjesaan toegevend aan dromen. Er waren zooveel heerlijke dingen, die zij zou kunnen doen!

Haar afwachting werd ongeduld. Zij had gedacht, dat Carver terug zou telegraferen, maar er kwam geen telegram. Dat was op zichzelf niet erg, maar 't bracht gevaar mee. Zij had niet veel geld. Zij werd onrustig, en wou een wandeling maken, om zich te verstrooien; maar in de hal aarzelde zij. Als er eens telefoon kwam, terwijl ze uit was?

't Was natuurlijk ouzinnig, maar 't hield haar tegen. Zij ging de stille schrijfkamer in en probeerde de krant te lezen. Twee dagen geleden had zij 't eerst de kleine advertenties opgeslagen. Nu liet zij de krant zakken en droomde. Ze ging reizen. En Sara van alles toestoppen. En een tehuis voor meisjes bouwen, met overal veel licht en lucht, en eigen zitkamers, en zulke prijzen, dat werkende meisjes niet meer in hokken hoefden te huizen.

„Hé, hoe maakt u 't? U bent toch juffrouw Staunton?” vroeg een welhuidende stem.

Gloria's hart scheen een ruk te geven en toen stil te staan. Op den drempel stond Wayne Gorham, glimlachend. Hij kwam met uitgestoken hand nader, alsof zij oude vrienden waren. Zij had dien man onwillekeurig altijd op een afstand gehouden, en die gewoonte hielp haar nu.

„Goeden dag, meneer Gorham.” 't Klomk beleefd, meer niet. Toen Gorham in haar oogen keek, dacht hij even: misschien heb ik me vergist. Er kon wel meer dan één John Moreland in New York zijn. Maar...

„Mag ik even gaan zitten?” Zij kon 't hem hier niet verbieden. Hij nam tegenover haar plaats en boog zich over, met een gezicht van belangstellende vriendschap. „Heb ik u laatst niet op Berkenwoud gezien? Ik zag vluchtig iemand op de trap, maar ik wist wel haast zeker, dat u 't was.”

Gloria voelde zich, alsof er een net

om haar heen getrokken werd. Gorham kon van haar zaken niets weten, maar zijn tegenwoordigheid alleen al voor-spelde onheil. Hij was op Berkenwoud geweest, hij kon er wel méér komen. Zij mocht niet geheimzinnig doen; niet verdacht.

„Ja, ik ben een tijdje secretaresse van juffrouw Endicott geweest. Ik ben er nu vandaan.”

Gorham herzag snel een tafereel: een man en een meisje, gezien door een gaping der heesters — hij vurig, smekend, teeder, zij met afgewend gelaat; en in een deur een stijve oude vrouw, met een gezicht als een rimpelig masker.

„Heel verstandig, dat u bent gegaan,” zei hij. „Er is in zoo'n betrekking niet vooruit te komen. Bent u weer bij uw oude firma? Als u soms wilt veranderen — ik kan juist zelf iemand gebruiken op 't kantoor.”

In de gang klomk de stem van een chasseur, die iemand riep. In de verte was 't slechts een dreunend neusgeluid.

„Dank u, maar ik zoek geen betrekking op 't oogenblik.”

Gloria was zielsdankbaar, dat zij dit aanbod niet in den tijd van haar grooten nood had gekregen. Zij kon het gevoel van afkeer, dat Gorham haar inboezemde, noch verklaren, noch verbannen.

Het neusgeluid kwam nader. Gloria luisterde met prikkeligen angst, zonder te weten, hoe aandachtig zij keek. Zij begreep, dat haar verandering van leven nu verklaard zou moeten worden voor een ieder, die haar vroeger gekend had.

„'t Héft gelukkig niet meer,” vervolgde zij. „Ik heb een erfenis gehad van een oom.”

De neusstem was nu vlak bij. „Mrs. Moreland! Mrs. Moreland!”

Gloria zat doodstil. Gorham keek haar aan, zag haar wangen kleuren.

De stem week langzaam weer weg. „Mrs. Moreland! Telegram voor mrs. Moreland!”

Nog bewoog Gloria zich niet. Gorham glimlachte.

„Logeert u hier?” vroeg hij vriendelijk. „Prettig hotel! Een beetje stil, maar geriefelijk. Ik heb hier ook net kamers genomen.”

„Ik heb bij een vriendin gelogeerd,” ontweek zij. „maar ik heb er wel over gedacht, hier te komen.”

Zij stond op, zichzelf dwingend tot kalme bewegingen. Het net omsloot haar nu, belemmerde haar eerlijke vrijheid met mazen van geveinsdheid.

„Ik zie u toch nog wel eens, hoop ik?”

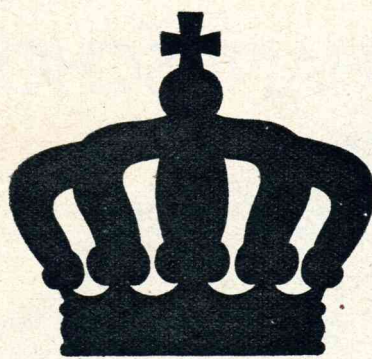
Hij liep met haar mee, wat haar lang niet beviel. Zij bleef even staan en stak hem haar vingers toe, met een glimlachje.

„Misschien wel. Wie weet? Tot ziens, meneer Gorham.”

Hij zag haar door de draaideur naar buiten gaan en even stilstaan, om haar handschoenen aan te trekken. Den rechterhandschoen. Zij had den linker niet uit gehad, had hij opgemerkt.

Er schijnt toch iets achter te zitten,” peinsde hij. „In ieder geval 't onthouden waard. Kan ooit te pas komen.”

Wordt vervolgd.

NEDERLANDSCHE
BOTERCONTROLE

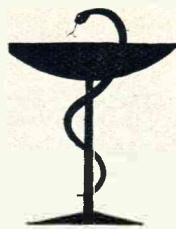
Een garantie
van den Staat!

Het Rijkmerk garandeert de echtheid van onze natuurboter! In de huishouding is zij niet te vervangen! Natuurboter is immers geur, smaak en goede voeding!

Menschen, wij kunnen natuurboter voor onze gezondheid niet missen! Bovendien:

Alles smaakt beter met boter!

NATUUR
BOTER
voedt U goed!

Annonces betreffende

Geneesmiddelen
en
Geneeswijzen

worden in dit blad slechts opgenomen, indien zij vooraf voorzien zijn van het stempel „Geen bezwaar” tegen de plaatsing, afgegeven door de Commissie van Contrôle op de Aanprijzing van Geneesmiddelen en Geneeswijzen, waarvan het Secretariaat is gevestigd: Segbroeklaan 33, 's-Gravenhage.

KON ZIJN ARM
NIET OPBEUREN

Nu vrij van
alle pijn

„Ik kan niet dankbaar genoeg zijn voor hetgeen Kruschen Salts voor mij gedaan heeft. Ik neem iederen morgen op mijn nuchtere maag de dagelijksche dosis tegen reumatiek. In mijn werkkring ben ik blootgesteld aan weer en wind, terwijl ik bovendien bijna 20 K.M. per dag moet fietsen. Het was zoo erg, dat ik mijn arm niet meer kon opbeuren; mijn beenen deden mij ontzettend pijn als ik een kleinen afstand gereden had. Nadat ik vrijwel alles geprobeerd had, en zelfs alle tanden had laten trekken, raadde een vriend mij eens een proef met Kruschen Salts te nemen. In korten tijd verminderden toen de pijnen en heden ten dage blijf ik volkomen gezond door mijn dagelijksche dosis Kruschen Salts. D. G. T. te B.”

(Origineele brief ter inzage.)

Rheumatische pijnen hangen samen met een overmaat van urinezuur in het bloed. Dit gevaarlijke zuur ontstaat als

gistingproduct van afvalstoffen, die zich in het lichaam hebben opgehoopt. Kruschen Salts nu spoort de afvoerorganen: ingewanden, nieren en lever, aan tot krachtiger werking, waardoor de afvalstoffen langs de natuurlijke kanalen zacht en volkomen uit het lichaam zullen worden verwijderd. Het bloed wordt gezuiverd, waardoor de pijnen afnemen, om tenslotte geheel te verdwijnen.

KRUSCHEN
SALTS

is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.40, f 0.75 en f 1.60 per flacon, omzetbelasting inbegrepen. Let op, dat op het etiket op de flesch, zoowel als op de buitenverpakking, de naam Rowntree Handels-Maatschappij, Amsterdam, voorkomt

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der locale weekbladen De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's-Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementsen en adreswijzigingen van postabonnementsen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. — AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 35170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 13475. Giro nr. 149597. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Tel. Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

GEBREIDE HANDSCHOENEN

VOOR HEEREN

Niet alleen heerlijk warm, maar ook erg praktisch zijn deze zelfgebreide handschoenen, die men maakt van 80 gram grijze, bruine of zwarte sportwol. Men breit met stalen naalden nr. 8/0.

De handschoenen worden in de rondte gebreid: de manchet breit men 2 recht, 2 averecht, het overige gedeelte van de hand wordt in patroon gebreid, terwijl de vingers geheel recht moeten gebreid worden.

Linkerhandschoen: Men begint bovenaan bij de manchet met een opzetrand van 64 steken, breit de 1—35e toer afwisselend 2 recht, 2 averecht en dan vanaf den 36en toer (naald) als volgt:

1e toer: averecht.

2e toer: 1 recht, 3 averecht.

3e toer: 2 recht, 1 averecht, 3 recht, 1 averecht, 1 recht. Vanaf het begin telkens herhalen.

4e toer: als de 1e toer.

5e toer: als de 2e toer.

6e toer: als de 3e toer.

Het patroon wordt in de hoogte en breedte steeds op dezelfde manier voortgezet. Op het einde van den 39en toer worden voor het spietje van den duim de dwarslus die voor den voorlaatssten steek, en de dwarslus, die na den laatsten steek van den toer ligt, recht verdraaid gebreid.

Dan alle steken van het spietje recht, de overige steken volgens patroon verder breien.

Bij de toeren 43, 47, 51, 55, 59, 63, 67, 71 en 75 wordt telkens aan weerszijden van het spietje 1 steek gemeerd, zoals dit voor de eerste meerdering is beschreven.

Op het einde van den 77en toer neemt men de steken van het spietje op een veiligheidsspeld en zet achter deze steken 10 steken opnieuw op voor de ruimte van het handgedeelte.

Dan weer de steken tot een ronding sluiten en de steken van de ruimte geheel recht breien, waarbij men bij de toeren: 78, 80, 82 en 84 telkens de beide eerste en laatste steken van de ruimte te zamen breit.

De 85e—95e toeren worden volgens grondpatroon verder gebreid. Bij toer 96 begint de pink. Men breit 27 steken, neemt de volgende 13 steken ongebreid op een veiligheidsspeld, zet 4 steken opnieuw op voor de spanning tussen de vingers en breit den toer af. Na den 99en toer worden de steken voor de overige vingers verdeeld.

Men breit bij het begin van den volgende toer 19 steken, neemt de volgende 19 steken voor den ringvinger op een veiligheidsspeld, zet opnieuw 4 steken voor de spanning tussen de vingers op en breit de volgende 8 steken van de hand verder af. Daarbij aansluitend worden de volgende 19 steken voor den wijsvinger op een naald genomen, 4 steken voor de spanning tussen wijsvinger en middelvinger opnieuw opgezet en met de laatste 9 steken van het bovenste gedeelte van de hand de steken tot een ronding sluiten. Dan de vingers ieder afzonderlijk afbreien, geheel recht.

Voor den middelvinger breit men 35 toeren met 25 steken en gaat dan minderen voor de punt, door bij den volgende toer en 4 × bij iederen 2en volgende toer op regelmatige afstanden 3 × 2 steken te zamen te breien; de overblijvende steken worden met den werkdraad aan elkaar getrokken.

Voor de overige vingers neemt men de steken van de veiligheidsspelden weer op breinaalden en neemt dan bij het breien van den 1en toer nog 4

steken op van de spanning, die er naast ligt.

Voor den ringvinger en wijsvinger breit men 33 toeren met 23 steken; voor den pink breit men 27 toeren met 17 steken en dan minderen, zoals voor den middelvinger werd beschreven.

Voor den duim worden de 22 steken van 't spietje op naalden genomen, van de ruimte, die voor de hand werd gebreid, neemt men 10 steken op, zodat men 32 steken heeft.

Bij den volgende en 3 × bij iederen 2en volgende toer worden de beide eerste en laatste steken van de ruimte te zamen gebreid.

Dan volgen nog 17 toeren en daarna minderen, zoals voor den middelvinger werd beschreven.

THEEMUTS, AANPAKKER EN MANDJE

Benodigd in totaal 100 gram groen kleur 53 en 50 gram geel kleur 86, Everlasting breikatoen.

THEEMUTS

Deze wordt gebreid met aluminium breinaalden no. 2½, 4 cm. is 12 st. breed en 11 ribbels hoog. Men gebruikt hiervoor groene en gele Everlasting. Zet 55 st. op van groen en brei 3 ribbels. Volgenden 18 st. op de n. laten, omkeeren, n. terug uitbreien. Bij de volgende n. breit men 2 st. van de 18 er bij, omkeeren, en n. uitbreien. Dit herhaalt men tot er nog 8 st. overblijven. Dan breit men er telkens 1 st. bij. Als men nog 8 st. over heeft, heeft men 8 ribbels gebreid. Bij 't breien van de 9e ribbel maakt men een opening voor de tuit. Dit doet men als volgt:

10 st. breien, 10 st. afhechten, verder zoals aangegeven is 1 st. er bij breien. Bij 't omkeeren zet men boven de afgekante steken 10 st. op. Verder breit men weer recht heen en weer, telkens 1 st. er bij tot alle 55 st. weer op de n. staan. Hecht de gele katoen aan en brei 1 ribbel, dan 2 ribbels met groen. Vervolgens 2 ribbels met geel. Bij 't breien van de volgende (3e) gele ribbel laat men weer 18 st. op de

n. staan. Het werk omkeeren, n. uitbreien enz. Hecht de groene katoen aan en brei telkens 3 st. er bij. Dit doet men 4 ×. Hecht de gele katoen aan en brei er nog 3 × 2 st. bij. Men heeft dan 4 groene en 3 gele ribbels. Nu 2 ribbels met groen en dan weer 1 geel. Nu breit men weer een breede groene streep, zoals in 't begin aangegeven is, dan weer een gemengde streep, d.i. 1 geel, 2 groen, 3 geel, 4 groen, 3 geel, 2 groen, 1 geel. Denk er om de 18 st. te laten staan en af te breien, zoals aangegeven is. Zoo breit men 4 breede groene strepen en 4 gemengde. In de 3e breede groene streep maakt men een opening voor het oor, 10 st. breien, 20 st. afhechten en in den volgende toer 20 st. opzetten boven de afgekante. De muts wordt opzij aan den binnenkant aan elkaar genaaid. Van boven haakt men de muts dicht door boogjes 1 vaste, 5 losse, 1 vaste, 5 losse.

2e toer 1 vaste in 't midden om het boogje heen, 1 picootje, 2 losse. In de volgende boogjes hetzelfde. Van groen en geel draait men een koordje waaraan 2 gele kwastjes gemaakt worden. Dit koordje bindt men met een strikje van boven om de theemuts, zodat een knijfe ontstaat.

AANPAKKER

Hiervoor gebruikt men breinaalden no. 2½.

Zet van groene katoen 40 st. op en brei 8 ribbels (16 t. recht). Dan 1 gele ribbel, 2 groene, 3 gele, 4 groene, 3 gele, 2 groene, 1 gele, 8 groene, afhechten.

Nu breit men geheel van gele katoen zoo'n zelfde lapje. Men verbindt beide lapjes door middel van gele picotjes en haakt op een der hoeken een lusje van losse om 't vattertje op te hangen.

Men vouwt den vatter dubbel, zodat de strepen dwars lopen en naait met een dun draadje 1 korten kant samen. En blijven dus 2 kanten open. De vatter is klaar.

VOERING VOOR HET THEEMANDJE

Hiervoor gebruikt men aluminium breinaalden no. 2½.

Men meet de middellijn van den bodem van 't mandje en breit van groene katoen een lapje recht heen en weer van die grootte in 't vierkant. Nu meet men de hoogte van het mandje en zet zooveel st. op als nodig is. Vooral niet te veel omdat breiwerk rekbaar is en het mooi glad moet zitten. Op dat aantal steken breit men recht heen en weer de streep van de theemuts en maakt, dat de strepen aansluiten, als men de korte kanten dichtnaait. Nu haakt men dezen reep van onderen in met 'n dunnen draad en naait hem op 't vierkante lapje. De hoeken rondt men af, zodat men een ronden bodem krijgt. Nu doet men de voering in 't mandje, trekt alles goed glad en naait den bovenkant heen en weer vlak onder den bovenkant van 't mandje.

WAT ZULLEN WE ETEN

- Zondag:** Groentesoep, Gebraden haas, Appelmoes, Aardappelen, Blanc manger.
- Maandag:** Hazepeper, Roodekool, Aardappelen, Broodschotel met appelmoes.
- Dinsdag:** Runderrolletjes, Gestoofde selderijknol, Aardappelen, Maizenapap.
- Woensdag:** Varkensribbetjes, Stampot van zuurkool, Griesmeel met rozijnen.
- Donderdag:** Bruine-boonensoep, Gehakt, Gestoofde peren, Aardappelen.
- Vrijdag:** Gekookte bot, Andijvie met bietenla, Aardappelen, Rijstrand met peren.
- Zaterdag:** Gebakken spek, Capucijners, Aardappelen, Watergruwel.

RECEPTEN

APPEL-RUSTPUDDING (6 PERS.)

1 l. melk, 1 ons rijst, 120 gram suiker en nog 60 gram suiker, $\frac{1}{2}$ ons rozijnen of $\frac{1}{2}$ ons snippers, de geraspte schil van 1 citroen, 1 pond appels, 2 eieren, $\frac{1}{2}$ ons boter.

Kook van de geschildte en in stukjes gesneden appels met de 60 gram suiker en zeer weinig water op de gewone wijze appelmoes.

Breng de melk met de rijst en de geraspte citroenschil langzaam aan de kook. Laat de rijst gaar worden en daarna afkoelen. Voeg er de appelmoes, boter, fijn gehakte snippers of rozijnen, de geklopte eieren en de 120 gram suiker bij. Doe alles in een vuurvast schoteltje en laat den pudding gedurende 1 à $1\frac{1}{2}$ uur in den oven bakken. Daarna in het vuurvaste schoteltje opdienen.

AMERIKAANSCH APPLE PIE (6 PERSONEN)

Voor de pie: 125 gram bloem, 60 gram boter, 25 gram suiker, 1 ei, sap van 1 citroen. Voor het vulsel: 4 goud-reinetten of bellefleurs, 1 ons suiker, 1 theelepel kaneel, 75 gram zelfrijzend meel, 30 gram boter.

Doe het gezeefde meel in een kom en hak er de boter zóó fijn doorheen, dat de stukjes op broodkruimels lijken. Klop het ei met het citroensap en de suiker en kneed dit zoo vlug en luchtig mogelijk, onder toevoeging van nog wat water, tot een stevigen bal. Laat dezen eenigen tijd op een koele plaats rusten.

Schil intusschen de appels en snijd ze in achtstepartjes. Rol het deeg uit met een deegrol totdat een lap verkregen is, die grooter is dan de vuurvaste schotel, waarin we de pie gaan bakken. Bekleed bodem en wanden van dezen schotel met het deeg, leg er de appels in, strooi er de helft van de suiker, die met de kaneel vermengd is, overheen. Zeef de andere helft van de suiker met de bloem. Hak er de boter weer zoo fijn mogelijk doorheen. Strooi dit deeg over de appels en bak de pie in een heeten oven van 450 gr. F. gedurende 15 minuten. Temper dan den oven tot 350 gr. F. en laat de pie

nog een half uur bakken, totdat de appels volkomen zacht zijn. Verwarm den schotel nog even, voordat hij wordt opgediend.

APPELDELICATESSE (6 PERSONEN)

4 middelmatig groote appels met een zachten schil, ruim 1 dl. water, 1 ons suiker, 2 theelepels citroensap, 3 à 4 theelepels aardbeienjam, $\frac{1}{2}$ ons fijn gehakte amandelen.

Wrijf de appels goed schoon en boor ze. Snijd ze kruisgewijze tot op de helft in, maar zorg, dat ze niet breken. Kook de suiker met het water en voeg er het citroensap bij. Doe de appels in een vuurvasten schotel, die met een deksel kan worden afgesloten. Vul de holten der appels met de jam, die met de gehakte amandelen is vermengd. Giet er de suikerstroop overheen. Laat de appels gedurende 1 uur zacht en gaar worden en kijk er zoo nu en dan naar om te voorkomen dat ze barsten. Leg ze op een schotel, giet de suikerstroop in een pannetje en laat deze koken totdat ze dik is. Giet de stroop over de appels en laat de massa bekoelen.

APPELENCHARLOTTE (6 PERSONEN)

Voor de appelmoes: $2\frac{1}{2}$ pond appels, 125 gram suiker. Verder heeft men noodig: 1 ons rozijnen zonder pit, $1\frac{1}{2}$ theelepel citroensap, $\frac{1}{4}$ theelepel geraspte citroenschil, 25 gram suiker, $\frac{1}{4}$ theelepel kaneel, $\frac{1}{8}$ theelepel geraspte nootmuskaat, 75 gram boter, 10 sneetjes oud brood zonder korst.

Kook van de appels en suiker op de bekende wijze een zoo droog mogelijke appelmoes. Voeg er de gewasschen rozijnen bij en breng de massa opnieuw aan de kook. Neem de pan van het vuur en voeg er het citroensap, de geraspte citroenschil, de suiker en de kruiden bij. Snijd van het brood smalle reepjes, ter breedte van ongeveer $2\frac{1}{2}$ cm., bestrijk het met de boter, die gesmolten is, en bekleed er de wanden van een gladden puddingvorm mee. Giet er het appelmoesmengsel binnen in en bak den pudding gedurende 45 minuten in een oven, die tot 375 gr. F. is verhit. Stort hem op een vochtigen schotel en dien er citroensaus bij. Voor deze saus brengt men $1\frac{1}{2}$ l. water met ongeveer 80 gram suiker aan de kook, voegt er het sap van 2 citroenen en de schil van 1 citroen bij, bindt de saus met wat aangemengde sago of aardappelmeel en dient deze saus warm bij den pudding.

DEENSCH APPELSPIJS (4 PERS.)

1 pond appels, sap van 1 citroen, schil van $\frac{1}{2}$ citroen, $\frac{1}{2}$ pond suiker, 75 gram paneermeel of fijn geraspt oud brood, 75 gram boter, 75 gram amandelen, 1 dl. room, wat bessens- of frambozenjam.

Kook van de geschildte en in stukjes gesneden appels met de suiker en de citroenschil op de bekende wijze appelmoes. Voeg er het citroensap bij. Maak de broodkruimels of het paneermeel warm in de gesmolten boter (broodkruimels tevens bruin laten worden) en vermeng ze met een weinig suiker. Laat de appelmoes bekoelen en doe deze in een compôte-schaal. Leg een dik laagje van de broodkruimels er overheen. Is de massa volkomen koud geworden, dan den room stijf kloppen en over de appelmoes uitspreiden of er overheen spuiten.

Ontdoe de amandelen van de schil, hak ze fijn en strooi deze over den stijfgeslagen room. Garneer verder met wat jam of roode gelei, die weer met een stukje amandel wordt versierd.

SCHERK
PARIS NEW-YORK

Wie mooi wil zijn,

neemt het atoomfijne onzichtbare geurende Mystikum Compact. Kiest echter Uw juiste kleur volgens de Scherk-

Tabel. Men bewondert U dan altijd en overal. Zendt Uw nauwkeurig adres aan de Firma S. Blindeman & Co., van Baerlestraat 89, Amsterdam. Wij zenden U kosteloos de interessante Scherk-tabel.

Myslikum poeder

Trisena-Creme

maakt de huid wonderlijk mat. Probeer U het eens!

Een mooi gevormde roode mond met Scherk Lippenstift

Myslikum Poeder

voor toilettafel en poederdoosje 0.50 - 0.95 - 1.50

Myslikum Compact

Poeder en rouge in casten corn, 0.60

BONTJASSEN

De bontmantel, ééns voor het gros der vrouwen een niet te bereiken ideaal. Thans, nu er zooveel goedkoopere bontsoorten aan de markt komen, een dracht, die steeds meer en meer populair wordt. Ook al, omdat bij voorzichtig gebruik een bontjas jaren meekan en de prijs, omgeslagen over het aantal seizoenen dat de jas gedragen wordt, uiteindelijk niet eens zoo hoog is.

Worden er dit jaar alleraardigste variaties gebracht op het klassieke rechte model, tóch verdient het geen aanbeveling om de mode al te zeer op den voet te volgen. Een uitzonderlijk model verveelt over het algemeen gauw en dan kost het gewoonlijk onevenredig veel geld om bontwerk te laten veranderen.

Sterk favoriet zijn de eenigszins aangesloten mantels, die vanonderen klokkend uitloopen. Bij goede coupe kleedt dit model af, vooral als een sterk krullende of gladharige bontsoort gekozen wordt. Zoowel persianer en breitschwanz als het gladde veulen zijn uitstekend geschikt voor zoo'n getailleerden mantel

als onze eerste afbeelding toont. Prachtig diepzwart en glanzend als dit persianer is, staat de jas uiterst flatteus, terwijl het grappige puntmutsje het geheel waardig completeert.

Het tweede plaatje brengt een $\frac{7}{8}$ jasje van het helaas nog altijd zoo kostbare breitschwanz, dat niet alleen in mooie warme kleuren te krijgen is, doch ook zoo slank afkleedt. Voor een jong meisje, dat voor dit jeugdig model voelt, zal het goedkoopere mollenbont echter ook uitstekend voldoen.

In tegenstelling met vorige jaren heeft het gros der bontmantels geen volumineuze kragen meer. Ofwel 'n los shawltje van hetzelfde bont, dat onder de kin geknoopt wordt, ofwel 'n rond kraagje of bescheiden shawlkraag.

Modesnufje, de mantel van het derde plaatje.

Mits van goede kwaliteit kan veulen, bont niet alleen prachtig glanzendoch is het ook soepel genoeg voor zoo'n fantasiemodel. Dat zulke jacquet-vormig gesneden mantels lang op het program blijven staan, valt echter niet te verwachten, zoodat het eigenlijk niet verstandig is, zich aan dit mode-grapje te buiten te gaan.

Tenslotte een los jasje van breitschwanz, waarbij een muts en... een tasch, die gelijktijdig als mof kan dienst doen.

* *

Hebben we tot nu toe uitsluitend over de plattere bontsoorten gesproken en ook 't wijd-uitlopende raglanmodel nog buiten beschouwing gelaten, ook nutria en sealskin komen weer op de proppen. Deze ruige bontsoorten maken echter over het algemeen de silhouet zwaarder. Ontkend kan echter niet worden, dat het diepzwarte en naar verhouding niet dure seal over het algemeen een flatteuze dracht is.

Dat het soms wel grappige tijger of panter slechts in aanmerking komt voor de luxe-vrouw, die zich meerdere bontmantels kan veroorloven, behoeft geen betoog. Niets wat spoediger verveelt dan buitensporige bontsoorten, waartoe de gevlekte zeehond natuurlijk óók behoort.

Een bontmantel, heerlijke warme dracht, flatteus ook over het algemeen, maar slechts dan geschikt, als men daarnaast nog een wintermantel of pakje in de kast heeft hangen, want zoodra komt 't voorjaarszonnetje niet om 't hoekje gluren, of de bontjas staat te zwaar en moet op non-actief gesteld worden

VOOR KOUDE DAGEN

50a. Raglanmantel van bouclé, rug en mouwen met biezen, lange kraag van vossenbont. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed. *

51a. Mantel van angora, rugstuk, revers met bont gearneerd, staande bontkraag. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed. *

52a. Mantel van tweed, mouw met biezen; staande kraag, schouder-epaulette en rugstuk van bont. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed. *

37a. Mantel van drapé, groote persianerkraag, rug met biezen, puntmouw met ingezette biezen. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed. Verkrijgbaar in de maten 40, 42, 44, 46.

*) Verkrijgbaar in de maten 46, 48, 50, 52.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Winterweelde”, zijn patronen verkrijgbaar tegen de prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassjes en kinderkleeding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger: door girostorting op No. 295651; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alleen van 5 en 6 cts.) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA” — NASSAUPELLE 1. HAARLEM waarbij 10 cts. extra voor bestelkosten verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

BESCHRIJVING VAN EEN GEBREIDE BIVAKMUTS

(OP VERZOEK)

Men heeft nodig: ongeveer 100 gram sportwol en stalen breinaalden nr. 2.

Opzetten 12 steken en tot een ronding sluiten. Dan 4 toeren recht breien en bij den 5en toer telkens om de 2 steken 1 steek meerderen. Vervolgens bij de volgende toeren telkens 1 steek meerderen boven de meerderingen van den 5en toer. Deze meerderingen maakt men door van het dwarsliggende lusje tusschen den 2en en 3en steek (5e toer) 1 steek te breien.

Men blijft meerderen tot men in het geheel 90 steken op de naalden heeft. Dan nog 20 toeren erboven breien en vervolgens aan den voorkant van de muts ter breedte van 30 steken telkens afwisselend 1 recht, 1 averecht, 6 toeren hoog breien. Dan aan den voorkant 20 steken afkanten, zoodat men nog 70 steken over heeft.

De muts kan dus verder met twee naalden afgebreid worden. Men breit nu: 5 toeren zonder meerderen of minderen. Vervolgens breit men midden-achter: 40 steken, 1 recht, 1 averecht, 10 toeren hoog. Deze 40 steken daarna afkanten, zoodat men aan weerszijden nog 15 steken overhoudt. Boven deze steken breit men nu nog 2 bandjes, die dienen, om de muts onder de kin vast te maken. Men breit daartoe steeds recht, waarbij men om den toer aan de zijde midden-achter 1 steek mindert, totdat men 10 steken over-

houdt. Nu nog ongeveer 30 toeren (naalden) breien, dan afkanten. Op het einde van het rechterbandje wordt een knoopsgat gebreid, waarvoor men in den laatsten heengaanden toer 5 steken breit, den draad om de naald slaat, 2 steken te zamen breit, de naald verder uitbreit en bij de volgende teruggaande naald van dezen omslag 1 steek breit. Dan eveneens afkanten.

NOG EEN RECEPT

Appelkoekjes (4 personen)

4 appels, 2 eieren, $\frac{1}{4}$ dl. olijfolie, $\frac{1}{2}$ dl. melk, een mespuntje zout, 75 gram zelfrijzend meel. Klop de eierdooiers, voeg er de olijfolie en de melk bij en vervolgens het zout en het gezeefde meel. Klop de eiwitten zoo stijf mogelijk en roer deze zoo luchtig mogelijk door het beslag. Maak wat slaolie of frituurvet in een ijzeren pan zoo heet, dat de damp er af slaat. Dompel de gesneden appels in het beslag, leg ze in de olie of het vet en laat ze gedurende 3 minuten aan weerszijden lichtbruin en gaar bakken. Wanneer het beslag te dik is, kan men er nog wat melk bijvoegen. In het tegenovergestelde geval worden de schijfjes nog eens door het beslag gehaald. Strooi er suiker overheen, houd ze even boven een vlammetje tot de suiker gesmolten is en dien ze koud op.

Waarom reclame voor **ASPIRIN**

Aspirin is toch alom bekend, zoo denkt U. Juist daarom, omdat Aspirin zoo bekend is, wordt maar al te vaak elk hoofdpijnmiddel, ja bijna elk wit tabletje Aspirin genoemd, dus ... wordt natuurlijk ook de geringe werkzaamheid en minder goede verdraaglijkheid van een goedkooper surrogaat het echte Aspirin aangewreven.

Daarom maakt de goede naam van Aspirin voortdurend reclame, d.w.z. **opheldering** noodzakelijk, want alleen Aspirin met het „Bayer“-kruis en in de verpakking met den Oranjeband is het echte Aspirin met al zijn voortreffelijke eigenschappen.

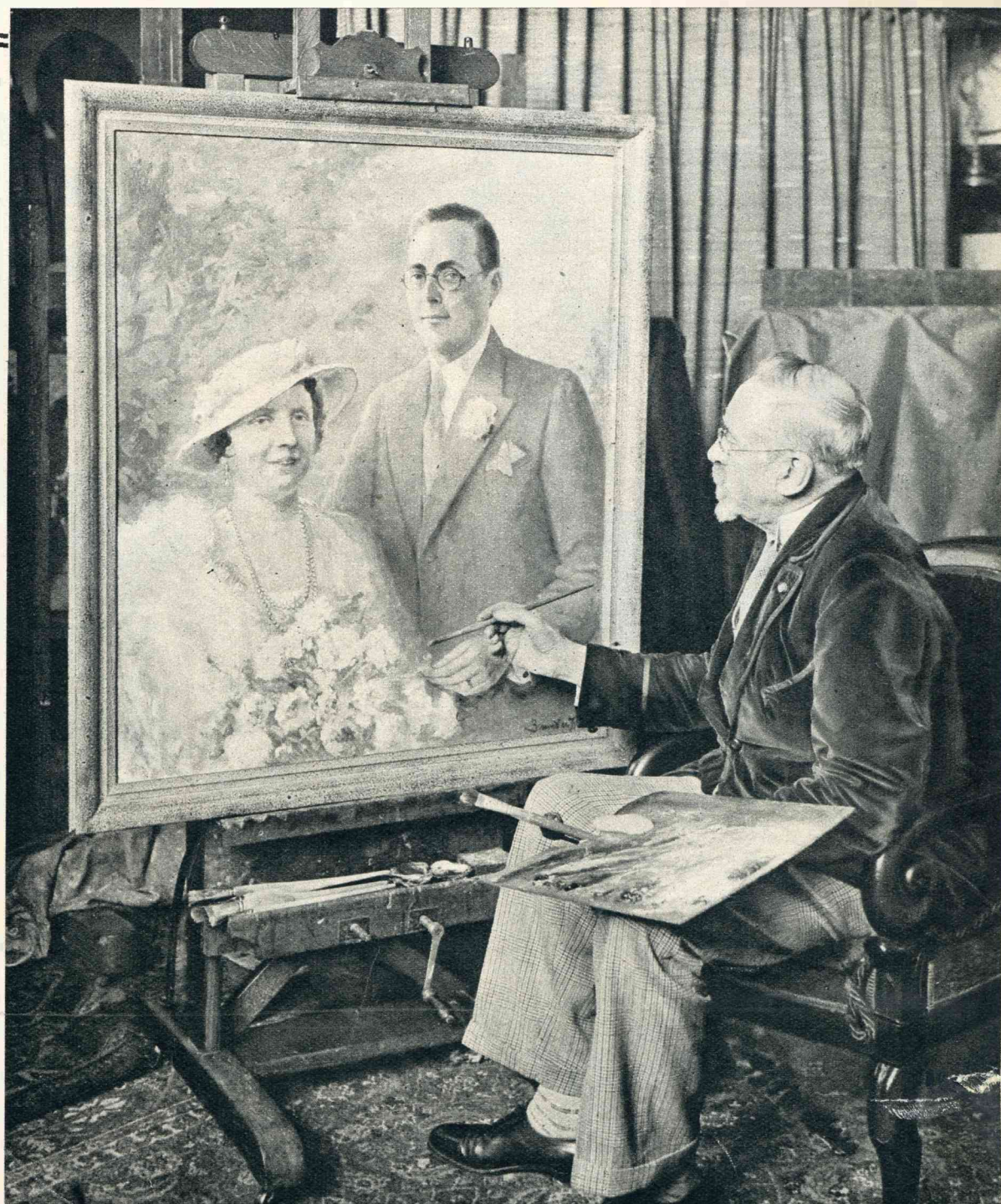
ASPIRIN

HET PRODUCT VAN VERTROUWEN!

Buisje 70 cent Zakje 10 cent

De bekende Haagsche
kunstschilder Bernard
de Hoog legt de laatste
hand aan een portret
van het Prinselijk Paar

*M*et belangstelling zult U
deze foto bekijken, maar
met veel meer belangstel-
ling en genoegen zult U
nog deze week een kleu-
renreproductie aanschou-
wen, welke zal worden
afgebeeld in ons schitte-
rend uitgevoerd

GEDENK-ALBUM

hetwelk DAAGS na het Huwelijksfeest zal verschijnen!

En behalve een prachtige kleurenreproductie van dit uitnemend geslaagd portret van Neêrlands Bruidspaar — daarvoor stonden trouwens de bekwaamheid en reputatie van den schilder ons borg — treft U er een schitterende collectie foto's aan, zoowel uit de jeugdijaren van Bruid en Bruidegom, waaronder tal van zeer zeldzame en nog nimmer gepubliceerde opnamen, als van het Huwelijksfeest zelf. Bovendien zal Uw oog nog door andere in kleuren uitgevoerde pagina's geboeid worden! Kosten noch moeite zijn gespaard om van dit Gedenk-album een historisch document van blijvende waarde te maken, hetwelk naar onze stellige overtuiging een zeer ruime verspreiding ten deel zal vallen. Met het oog daarop is de prijs zoo laag gesteld, dat eenieder zich dit kostelijk bezit zal kunnen aanschaffen.

Want ondanks de luxeuze uitvoering, het groote formaat en den omvang, bedraagt de prijs slechts

25 CENT

Wij raden U echter dringend aan, onverwijld een of meer exemplaren te bestellen bij onze bezorgers, agenten, hoofdkantoren of den boekhandel, teneinde niet de kans te loopen teleurgesteld te worden.

Franco toezending van het Gedenk-album volgt alleen na ontvangst van 30 cent in postzegels aan onderstaand adres, of na overschrijving van genoemd bedrag op postrekening 5970 van de

N.V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD - NASSAULAAN 51 - HAARLEM